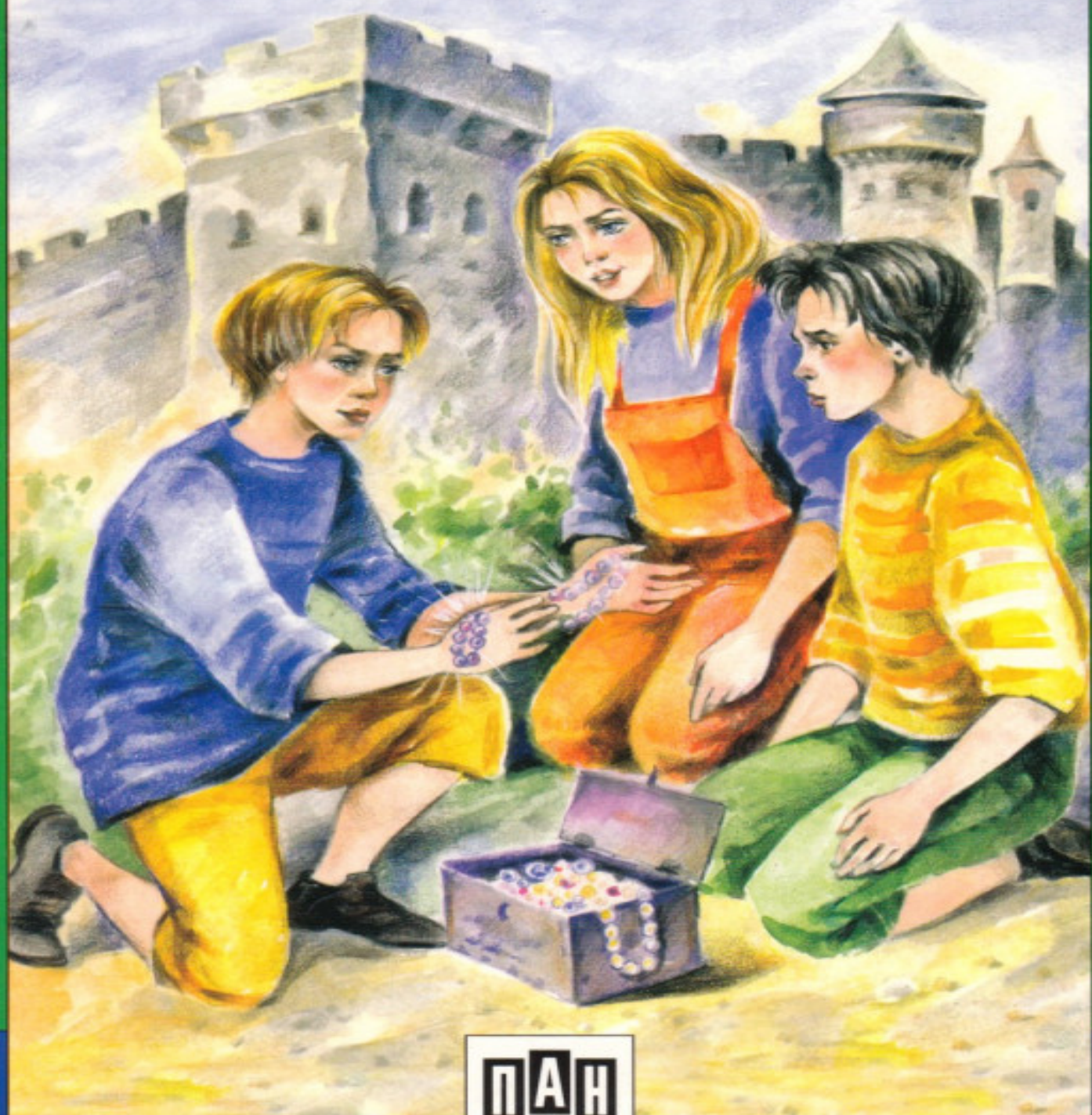

КОЛЕКЦІЯ АСТРИД ЛИНДГРЕН

Кале Детектива

АСТРИД ЛИНДГРЕН

ПАН

АСТРИД ЛИНДГРЕН КАЛЕ ДЕТЕКТИВА

Превод: Теодора Давидова

chitanka.info

От дома на известен стокхолмски банкер е откраднат сейф със скъпоценности. Престъпниците се опитват да прикрият следите си в малкото градче на Кале Бломквист. Великият детектив е принуден да се заеме със случая и започва опасно разследване.

Астрид Линдгрен (1907–2002) е родена в малка ферма в областта Смоланд, Южна Швеция. Тя е най-популярната детска писателка в света. След изключителния успех на „Пипи Дългото чорапче“ авторката решава да напише книга, в която главният герой да е момче. Така се раждат трите романа за великия детектив Кале Бломквист — „Кале Детектива“ (1946), „Кале Бломквист живее опасно“ (1951) и „Кале Бломквист по следите на отвличените“ (1953).

ПЪРВА ГЛАВА

Кръв! Няма никакво съмнение!

Той се вираше през лупата в червеното петно. Сетне премести лупата в другото ъгълче на устата си и въздъхна. Разбира се, че е кръв. Какво друго да очакваш, щом си порежеш пръста? Петното трябва да беше решаващото доказателство, че именно сър Хенри е светил маслото на жена си в един от най-ужасяващите случаи на убийство, за какъвто би могъл да мечтае всеки детектив. За жалост обаче това съвсем не беше така. Просто ножът, с който мислеше да си подостри молива, се отплесна — печално, но факт. А самият сър Хенри тук нямаше вина, още повече че и не съществуваше. Жалко наистина, ала тъй си беше! Защо някои имат късмета да се родят в бедняшките квартали на Лондон или в подземния свят на Чикаго, където убийствата и изстрелите са нещо съвсем обичайно? Докато той... Неохотно отмести очи от петното и насочи поглед през прозореца.

Главната улица, сякаш задрямала в топлината на лятното слънце, бе потънала в тишина и спокойствие. Кестеновите дървета бяха отрупани с цвят. Като се изключи сивата котка на хлебаря, която старателно облизваше лапичките си на ръба на тротоара, наоколо не се мяркаше жива душа. Дори опитното око на един детектив не би могло да долови какъвто и да е признак за извършено злодеяние. Очевидно нямаше смисъл да действаш като детектив в такъв град! Когато стане достатъчно голям, ще замине за бедняшките квартали на Лондон. А дали пък да не предпочете Чикаго? Баща му настояваше да започне работа в неговата бакалница. В бакалия! Тъкмо той! Колко добре ще им дойде на всички убийци и бандити в Лондон и Чикаго! Докато мери захар и брашно или увива пакети, те най-безнаказано ще вилнеят. О, не, за нищо на света няма да позволи да го направят някакъв си там продавач. Детектив или нищо друго! Баща му ще трябва да се примири! Шерлок Холмс, Еркюл Поаро, лорд Питър Уимси, Кале Бломквист! Цъкна с език. Той, Кале Бломквист, възнамерява да стане най-добрият измежду всички тях.

— Кръв! Няма никакво съмнение — промърмори той доволно.

Откъм стълбите пред стаята му се разнесе тропот. Миг по-късно вратата се отвори с трясък и Андерс Бенгтсон, задъхан и зачервен, цъфна на прага. Кале го огледа критично и веднага започна да анализира видяното.

— Тичал си — заяви той накрая с глас, нетърпящ възражение.

— Естествено, че съм тичал — нетърпеливо отвърна Андерс. — Да не би да си очаквал, че ще пристигна с инвалидна количка?

Кале пхна лулата в джоба си. Не се притесняваше, че Андерс го е заварил да пуши тайно — просто в нея нямаше тютюн. Един детектив обаче се нуждае от лулата си, когато се бори с проблеми, дори ако в момента тютюнът му се е свършил.

— Искаш ли да се поразходим? — попита Андерс и се просна върху леглото на приятеля си.

Кале кимна. Разбира се, че искаше! Така или иначе трябваше да пообиколи улиците, преди да се е спуснала нощта, за да се увери, че не е станало нещо, което да заслужава вниманието му. Естествено, имаше полицаи, но Кале бе чел достатъчно, за да знае, че тях за нищо не ги бива. Не могат да разпознаят убиец, дори и да връхлетят връз него.

Кале прибра лупата в едно от чекмеджетата на бюрото си и момчетата през глава се спуснаха надолу по стълбите така, че цялата къща се разтресе.

— Кале, не забравяй, че тази вечер трябва да полееш ягодите.

Майка му подаде глава през вратата на кухнята. Кале махна успокоително с ръка. Естествено, че ще ги полее! Но после. Сега трябваше най-напред да се убеди, че из града не броди някой подозрителен тип, изпълнен с лоши намерения. Не че това беше особено вероятно, но знае ли човек? „Случаят с Бъкстън“ потвърждаваше това, показвайки как хората уж живеят в най-спокойното кътче на земята, а най-неочаквано — бам! — в нощта отеква изстрел и още преди да мигнеш, тупват четирима убити. Тъкмо на това впрочем разчитат и убийците: в такова градче и в такъв хубав летен ден кой би ги заподозрял? Само че те не познават Кале Бломквист!

Магазинът беше разположен на приземния етаж в къщата. Над входа му висеше табела: „Виктор Бломквист, бакалия“.

— Я поискай от баща си малко бонбони — подхвърли Андерс.

Подобна мисъл току-що бе хрумнала и на самия Кале. Той мушна глава през вратата на магазина. Зад щанда стоеше самият „Виктор Бломквист, бакалия“ — бащата на Кале.

— Татко, да взема ли няколко от онези на чертите?

„Виктор Бломквист, бакалия“ погледна ласкаво светлокосото си отроче и изсумтя добродушно. Това означаваше, че дава разрешението си. Кале пхна ръка в сандъчето с бонбони и се втурна към приятеля си, който го чакаше, настанен на импровизирана люлка от дълга дъска, закрепена в средата под едно крушово дърво. В момента Андерс изобщо не се интересуваше от бонбоните на черти. Погледът му бе прикован в двора на съседите, или по-точно в градината на хлебаря. На лицето му бе застинало доста глуповато изражение. Обектът на неговото внимание беше Ева-Лота Лизандър, дъщерята на хлебаря. Момичето се поклащаше на люлка и похапваше кифла. От време на време тя запяваше, защото бе млада дама с дарба за много неща.

*Живееше една девойка на име Жозефина,
фина-фина-фина...*

Андерс и Кале се заслушаха в приятния й, чист глас. Впил поглед в Ева-Лота, изпълнен с копнеж, Кале разсеяно подаде един бонбон на приятеля си. Той го пое не по-малко разсеяно и с почти същия унесен израз на лицето. Кале въздъхна. Беше лудо влюбен в Ева-Лота. Както и Андерс. Кале бе твърдо решен да създаде дом, щом събере достатъчно пари, и да се ожени за Ева-Лота. Андерс — също. Кале изобщо не се съмняваше, че тя ще предпочете именно него. Един детектив с близо четиринайсет разкрити убийства в актива си би трябвало да стои по-високо от някакъв си локомотивен машинист, какъвто мечтаеше да стане Андерс.

Ева-Лота продължаваше да се люлее, тананикайки, и очевидно не забелязваше, че я наблюдават.

— Ева-Лота! — провикна се Кале.

Момичето невъзмутимо продължаваше да пее:

Едничкото богатство нейно бе шевната машина

шина-шина-шина...

— Ева-Лота! — в един глас извикаха момчетата.

— А, вие ли сте? — с изненада възкликна тя.

Слезе от люлката и с грациозна походка тръгна към оградата, разделяща техния двор от градината на Кале. Една дъска липсваше — Кале собственоръчно я бе извадил — за по-голямо удобство. Така можеше да си бърбри със съседката, пък и не се налагаше да заобикаля излишно, когато я посещаваше в двора ѝ. Андерс тайничко завиждаше на приятеля си, че живее толкова близо до Ева-Лота. Струваше му се, че това не е много справедливо. Той самият живееше далеч от тях, на съвсем друга улица, в стая и кухня над обушарската работилница на татко си, които бяха тесни за родителите му и тяхната многобройна челяд.

— Ева-Лота, искаш ли да се поразтъпчем към центъра? — попита Кале.

С видимо удоволствие Ева-Лота преглътна последната хапка от кифлата.

— Бива — рече тя и отупа роклята си от полепналите по нея трохи.

Тримата поеха по улицата. Беше събота и Фредрик с дървения крак беше вече подпийнал и пред кожарската работилница, където се кандилкаше, плямпаше врели-некипели на групичката, струпала се около него. Кале, Андерс и Ева-Лота също поспряха да послушат какви подвизи бил извършил по времето, когато строил железопътна линия в Далечния север.

Докато стояха там обаче, Кале не пропускаше да се оглежда за нещо подозрително. Нито за миг не забравяше задълженията си. Наистина ли всичко бе спокойно? Да, спокойно си бе, трябваше да признае той. Чел беше, че често пъти хора и ситуации, уж невинни, могат да се окажат твърде съмнителни. Най-добре щеше да е, ако си отваря очите! Ето, там например изниква човек, помъкнал на гръб чувал.

— Представи си — смушка той Андерс в ребрата, — че чувалът на онзи там е пълен с откраднати сребърни прибори!

— Представи си, че не е — сопна се Андерс нетърпеливо, давайки да се разбере, че предпочита да чуе как свършва историята на Фредрик. — Представям си обаче, че в най-скоро време ще откачиш от своите детективски измишльотини.

Ева-Лота се изсмя. Кале не продума. Свикнал бе да не го разбират.

Както се очакваше, полицията не закъсня да дойде, за да прибере Фредрик. Той обикновено прекарваше съботните вечери в затвора.

— Крайно време беше — упрекна той полицаия Бьорк, когато униформеният мъж го хвана леко под ръка. — Вися тук и те чакам повече от час. Май си оставил на самотек нехранимайковците в този град, а?

Полицаят се усмихна и показа два реда хубави бели зъби.

— Хайде, да вървим! — подкани го той меко.

Зяпачите взеха да се разпръсват. Кале, Андерс и Ева-Лота също се отдалечиха, макар и неохотно. С удоволствие щяха да послушат още някоя и друга от небивалиците на Фредрик.

— Колко са красиви кестените! — промълви Ева-Лота, загледана в дългата редица разцъфнали дървета, които се издигаха от двете страни на Главната улица.

— Наистина, особено когато цъфтят — съгласи се Андерс. — Приличат ми на свещи.

Наоколо царяха мир и спокойствие. По всичко личеше, че утре е неделя. Тук-там се виждаха хора, насядали в градините си да вечерят на открито. Измили от себе си прахоляка на трудовия ден, сега те се бяха пременили празнично. Бъбреха, смееха се и очевидно се наслаждаваха на зеленината в своите градинки, с отрупани в цвят плодни дръвчета. Андерс, Кале и Ева-Лота надзъртаха с копнеж през оградите. Все щеше да се намери някоя сродна душа, която да ги покани на сандвич или парче сладкиш. Такава душа обаче не се намираше.

— Хайде да измислим какво да правим! — рече Ева-Лота.

Последните й думи бяха заглушени от пронизителната свирка на локомотив.

— Пристига влакът в седем — обади се Андерс.

— Сетих се — провикна се Кале. — Ще поставим пакет на тротоара, ще го завържем с връв и ще се скрием зад люляковия храст в

двора на Ева-Лота. Щом някой се наведе да го вдигне, ще дръпнем края на връвта. Представям си какви физиономии ще видим!

— Това е според мен съвсем подходящо за събота вечер — отбеляза Андерс.

Ева-Лота само кимна в знак на съгласие.

Много скоро пакетът беше готов. Всичко необходимо за направата му намериха при „Виктор Бломквист, бакалия“.

— Изглежда така, сякаш вътре в него е сложено нещо скъпо — доволно заключи Ева-Лота.

— А сега нека видим кой ще се хване на въдицата — рече Андерс.

Пакетът бе поставен на паважа и наистина изглеждаше доста привлекателен. В първия момент човек трудно можеше да съзре тънката връвчица в единия му край, но по-бдителният минувач сигурно щеше да долови приглушения кикот зад живия плет. Госпожа Петронели Апелгрен, съпруга на собственика на най-големия месарски магазин в града, съвсем не беше от онези с остър слух, та не дочу необичайния шум, ала затова пък забеляза пакета. Наведе се и протегна ръка.

— Тегли! — прошепна Андерс на Кале, който държеше края на връвта.

Момчето я дръпна рязко и красиво увитата кутия изчезна с удивителна скорост сред люляковите храсти. Сега вече госпожа Апелгрен чу веселия кикот. Избухна в гняв и ядни слова се посипаха по адрес на компанията. Децата не разбраха всичко, но ясно чуха, че тя няколко пъти спомена „поправителния дом“ като най-подходящо място за такива злосторни хлапета.

Миг подир това зад храстите се възцари пълно мълчание. Госпожа Апелгрен фуча още известно време и отмина, мърморейки.

— Това се казва номер! — възкликна Ева-Лота. — Кой ли ще е следващият?

Ала градът сякаш внезапно бе съвсем опустял. Дълго време никой не се появи на улицата и децата вече бяха готови да напуснат скривалището си и да зарежат пакета примамка.

— Стойте! — прошепна Андерс развълнувано. — Иде някой.

Действително в този миг иззад ъгъла се появи непознат мъж и с бързи стъпки се насочи към оградата на хлебаря. Той бе висок, без

шапка, със сив костюм и стискаше в ръка голям куфар.

— Бъдете готови! — изсъска Андерс, когато пришълецът се озова пред пакета.

Кале бе нащрек. Но напразно. Мъжът подсвирна и в следващия миг кракът му стъпи върху пакета.

ВТОРА ГЛАВА

— И как ти е името, хубава госпожичке? — попита оня след минута, когато Ева-Лота и приятелите ѝ пролазиха изпод люляковия храст на тротоара.

— Ева-Лота Лизандър — отговори напълно невъзмутимо момичето.

— Така си и помислих — рече мъжът. — Ние с теб сме стари познати. Знам те от времето, когато лежеше в креватчето си, хленчеше и цивреше по цял ден.

Ева-Лота тръсна коси. За нищо на света не можеше да повярва, че някога е била толкова малка.

— А на колко години си сега?

— На тринайсет.

— На тринайсет!? И вече имаш двама приятели! Единият рус, а другият — тъмнокос. Май си падаш по разнообразието — закачливо се засмя мъжът.

Ева-Лота отново тръсна коси. Нямаше намерение да си губи времето с глупостите на някакъв непознат.

— А вие кой сте, ако смея да попитам? — обърна се тя към мъжа, без да пропусне да отбележи на ум, че и той като малък сигурно е хленчил и циврил.

— Как кой съм? Аз съм чичо Ейнар, братовчед на майка ти, любезна госпожице — и той подръпна една от русите къдрици на Ева-Лота. — А може ли да попитам кои са твоите приятели?

Ева-Лота представи Кале и Андерс и русата и тъмнокосата глава се наведоха в безупречен поклон, както го изискваше добрият тон.

— Чудесни момчета — одобрително отбеляза чичо Ейнар. — Но не се жени за никого от тях. Вземи ме мен — додаде той и се изкиска. — Ще ти построя замък, в който да тичаш и играеш по цял ден.

— Много си стар за мен, чичо — тросна се момичето.

Андерс и Кале се почувстваха някак пренебрегнати. Откъде пък се появи този ухилен нахалник?!

„И така, описание!“ — постави си задача Кале. Основен негов принцип бе да се опитва да запомни отличителните черти на всеки непознат, когото срещнеше. Нищо не му гарантираше, че той не е нарушител на закона. „Описание — кестенява, вчесана назад коса, кафяви очи, волева брадичка, сив костюм, кафяви обувки, без шапка, кафяв куфар, нарича се чичо Ейнар. Нещо друго? Мммда, червен белег на дясната буза.“ — Кале складира всичките тези подробности в паметта си. „А, да, и страшно дразнещо държание“, додаде мислено.

— Майка ти у вас ли си е, малка хитрушо? — попита чичо Ейнар.

— Да, ето я. — Ева-Лота посочи с пръст жената, която идеше през градината. Когато дойде по-близо, пролича, че има ясните и весело усмихнати сини очи като на Ева-Лота и същата руса коса.

— Дали ще имам късмет да ме познаят? — поклони се любезно чичо Ейнар.

— За бога, ти ли си Ейнар? Колко отдавна не съм те виждала. Кой вятър те довя насам? — Очите на госпожа Лизандър насмалко щяха да изхвъркнат от изненада.

— Пристигам направо от Луната, за да поразвеселя затътеното ви градче.

— Това за Луната не е вярно — възмутено се намеси Ева-Лота. — Той пристигна с влака в седем.

— Открай време обича тази шега — поясни майка ѝ. — Но защо поне не се обади?

— Скъпа ми братовчедке, никога не се обаждай, щом можеш да предадеш съобщението лично — това е моят девиз. Знаеш, че съм от хората, които вършат всичко спонтанно. Неочаквано ми хрумна, че няма да е зле, ако си взема малко отпуск, и се сетих, че имам необикновено красива братовчедка в едно китно градче. Ще ме приемеш ли като гост?

Очевидно госпожа Лизандър премисли бързо ситуацията. Никак не беше лесно да приемеш някого на гости без почти никакво предизвестие. Е, няма как, ще го настанят в таванската стая.

— Какво чудно хубаво момиченце имаш. — Чичо Ейнар щипна Ева-Лота по бузата.

— Ей, я стига! — възнегодува момичето. — Заболя ме!

— Това беше и целта — отговори чичо Ейнар.

— Ти, разбира се, си добре дошъл у дома — обади се госпожа Лизандър. — За колко дни си в отпуска?

— Трудно ми е да кажа точно. Честно казано, възнамерявах да напусна работа. Смятам да замина да поработя в чужбина. Няма бъдеще в тази страна. Тук всичко е толкова закостеняло. Изобщо не можеш да се развиваш.

— Напротив — разпали се Ева-Лота. — Няма по-хубава страна от нашата!

— Ама ти наистина си пораснала! — Мъжът избухна в нещо подобно на смях, което много напомняше кудкудякане.

Това вече никак не се хареса на Ева-Лота.

— Момчетата ще ти помогнат да отнесеш багажа си у дома — обади се госпожа Лизандър и кимна към куфара.

— Не! Благодаря! Сам ще си го взема — отвърна чичо Ейнар.

Същата вечер един комар ухапа Кале по челото и го сепна от сън. След като така и така вече беше буден, той си помисли, че няма да е зле, ако проучи положението навън и дали някой престъпник или бандит не е решил да използва тъкмо тази нощ, за да осъществи пъкления си план. Момчето надникна през прозореца към Главната улица. Всичко бе тихо и спокойно. Сетне надърна иззад пердето на прозореца с изглед към градината на хлебаря. Ясно различи очертанията на заспалата къща, заобиколена с отрупани в цвят ябълкови дървета. Светеше само в таванската стая. Тъмният силует на мъж се открояваше зад спуснатия транспарант.

— Чичо Ейнар! — прошепна тихо Кале. — Ама че тип!

Тъмната фигура крачеше напред-назад, без да спира. Доста неспокоен човек се оказа този чичо Ейнар.

Защо ли тъпче така припряно, помисли си момчето, след което се метна обратно в леглото си.

В понеделник сутрин още около осем Кале чу рязкото изсвирване на Андерс под прозореца. Това бе тайният сигнал на момчетата и Ева-Лота.

Кале светкавично се облече. Настъпваше нов прекрасен ден от ваканцията — без тревоги, без училище, без никакви други задължения, освен да се поливат ягодите и да се бди за появата на възможни убийци в околността, но и двете не бяха проблем за него.

Времето беше чудесно. Кале погълна набързо чашата мляко и сандвича, след което хукна навън, преди майка му да успее да изреди поне половината от нейните „недей да“, които смяташе да му сервира със закуската.

Сега оставаше само да измъкнат Ева-Лота. По незначителни причини нито Кале, нито Андерс считаха за подходящо да идат и направо да я поканят да излезе с тях. Усещаха, че има нещо не съвсем редно в желанието им да си играят с момиче. Но не можеха инак. Щом Ева-Лота беше с тях, всичко ставаше много по-весело. Нещо повече, тя първа се впускаше във всяка лудория. Беше смела и пъргава като момче. По време на ремонта на водната кула се изкатери по дървеното скеле наравно с Кале и Андерс. А когато полицаят Бьорк ги съзря и им нареди веднага да слязат оттам, тя се настани още по-добре на една от напречните дъски на височина, от която всекиму би се завил свят, и го подкани през смях:

— Хайде, ела сам да ни смъкнеш оттук!

Очевидно и през ум не й минаваше, че той ще дръзне да се качи. Ала Бьорк бе най-добрият атлет в спортния клуб на града и за нула време се озова горе.

— Кажу ми баща си да ти сложи трапец в двора и като толкова искаш, ще си висиш там — рече й Бьорк. — Така възможността да си счупиш врата би била по-малка. — После я грабна през кръста и слезе с нея на земята.

Кале и Андерс не усетиха как те самите го последваха. От този момент момчетата започнаха да се отнасят с особено уважение към Бьорк. В себе си отдадоха дължимото и на храбростта на Ева-Лота, независимо от факта, че всяко от тях тайно се надяваше да се ожени за нея.

— Доста смело беше от нейна страна — отбеляза тогава Андерс. — Как само отговори на полицаия! Малко момичета биха посмели да го сторят. Пък и не само момичета.

Ами онази тъмна нощ миналата есен, когато правиха „цигу-мигу“^[1] на прозореца на спривавия управител на банката, който се

държеше отвратително с кучето си! Ева-Лота беше застанала отвън и яростно търкаше конеца с парче колофон, когато оня изскочи отвътре и насмалко не я пипна на местопрестъплението. С мълниеносна скорост Ева-Лота се бе прехвърлила през оградата, за да се шмугне по улица „Моряшка“, където я чакаха Кале и Андерс.

Не, нищо не можеше да се каже по адрес на Ева-Лота: по този въпрос момчетата бяха единодушни. Андерс поднови свиркането си с надеждата, че ще бъде чут и от съседната къща. Чуха го. Ева-Лота излезе навън. Но на няколко стъпки след нея идваше и чичо Ейнар.

— Не може ли още едно хлапе да поиграе с вас? — Андерс и Кале се спогледаха объркани. — На стражари и апаша, например — изкиска се чичо Ейнар. — Аз лично предпочитам да бъда апаш.

— Глупости! — срязва го Ева-Лота.

— Тогава защо да не идем до разрушения замък и да го разгледаме? — предложи той. — Надявам се още си е там, където беше?

Разбира се, че си беше там. Всички туристи, които посещаваха града, отиваха да го разгледат, дори преди да видят стенописите в черквата. Вярно, туристите не бяха кой знае колко. А замъкът се извисяваше на хълм над градчето и сякаш го наблюдаваше оттам. Някакъв богат феодал го построил в стари времена и градецът постепенно израснал около стените му, за да просъществува и се развива, докато от замъка бяха останали само развалини.

Децата нямаха нищо против да го посетят. От край време това им бе любимо място за игра. Порутените зали предлагаха незаменими условия за криеница, а не по-малко привлекателна беше и възможността да бранят замъка от свирепи нападатели.

Чичо Ейнар се запъти с бързи крачки по тясната пътека към разрушения замък. Кале, Андерс и Ева-Лота подтичваха подире му. От време на време те се споглеждаха многозначително.

— Много ми се иска да му дам кофичка и лопатка, та някъде да се кютне и да си играе с тях — прошепна Андерс на Кале и Ева-Лота.

— Хич не си въобразявай такова нещо — отвърна Кале. — Трябва да знаеш, драги, че когато на възрастните им щукне да си играят с деца, нищо не може да ги спре. Добре е да го запомниш!

— Луди са за развлечения, това е причината — додаде Ева-Лота. — Но понеже е братовчед на майка ми, най-добре да поиграем с него,

за да не мрънка. — И тя прихна весело.

— Много досадно ще бъде, ако отпускът му се проточи — обади се Андерс.

— Ами, скоро ще си ходи — заяви Ева-Лота. — В тази страна не му харесва, нали го чу?

— Хич няма да плача, ако си тръгне — заяви Кале.

Храстите диви рози покрай стените на замъка бяха отрупани с цветове. Едри мъхести пчели жужаха наоколо. Въздухът трептеше от горещината, но сред развалините бе приятно хладно. Чичо Ейнар огледа одобрително обстановката.

— Жалко, че не можем да слезем долу в подземието — обади се Андерс.

— Защо да не можем? — попита чичо Ейнар.

— Преди време там поставиха тежка желязна врата — поясни Кале. — И я заключиха. Долу има страшно много коридори и килии и е толкова влажно, та решиха, че е опасно да се влиза. Ключът е май у кмета.

— Някои си счупиха кой крак, кой ръка долу в подземието — допълни Андерс, — а едно дете се и заблуди, та сега никого не пускат. Колко жалко!

— Наистина ли искате да влезете? — попита чичо Ейнар. — Защото мисля, че мога да уредя този въпрос.

— Но как? — не се сдържа Ева-Лота.

— Ей така! — Чичо Ейнар извади от джоба си някакъв малък инструмент. Пъхна го в ключалката, повъртя го насам-натам и най-неочаквано в нея нещо прещрака и пантите на тежката врата изскърцаха. Истинска магия!

— Как го направи, чичо Ейнар? Може ли и аз да погледна? — възкликна Кале. Мъжът му протегна тънка метална пластинка. — Това шперц ли е?

— Позна — отговори чичото.

Кале бе страшно развълнуван. Много беше чел за шперцове, но никога не беше виждал подобно нещо.

— Може ли да го подържа? — помоли момчето.

Получило разрешение, то почувства, че в живота му е настъпил велик миг. И тогава му хрумна неочаквана мисъл. От книгите, които бе

чел, знаеше колко подозрително е някой да държи в джоба си шперц. Това се нуждаеше от разяснение.

— Защо ти е, чичо Ейнар? — попита той.

— Защото мразя заключените врати — рязко отсече мъжът.

— Няма ли да влезем? — нетърпеливо ги прекъсна Ева-Лота. — Един шперц не е най-важното нещо — добави тя, сякаш цял живот бе боравила с шперцове.

Андерс вече бе поел надолу по изронените каменни стъпала. Кафявите му очи искряха от жажда за приключения. Подобно преживяване не беше за изпускане. Очевидно само Кале смяташе, че някакъв шперц е нещо необичайно. Старите подземия обаче... това е работа! С малко въображение можеш дори да чуеш подрънкването на веригите, с които клетите затворници са били приковани преди стотици години.

— Ой! Дано не ни подгонят призраци! — възкликна Ева-Лота и докато слизаше по стълбите, хвърляше плахи погледи наоколо.

— Това никой не може да ти обещае — рече чичо Ейнар. — Какво ли пък, ако някой престарял призрак налети и те щипне ей така!

— Ой! — писна Ева-Лота. — Недей! Сега ще ми остане синьо на ръката. Сто на сто! — и ядосана, тя се зае да разтрива лакътя си.

Кале и Андерс душеха като хрътки.

— Представяте ли си да ни оставят тук колкото си поискаме? — рече възторжено Андерс. — Ще можем да начертаем план на коридорите и килиите, за да ги използваме за скривалище.

Впери очи в тъмата на лабиринта, чиито разклонения водеха във всички посоки.

— Тук могат да те търсят и две седмици, без да намерят и перушинка. Ако си извършил нещо лошо и трябва да се скриеш, този зандан е идеален за целта.

— Не думай! — измърмори чичо Ейнар.

Кале сновеше напред-назад и усилено душеше нещо, превит надве почти до земята.

— Какво правиш, за бога? — учуди се чичо Ейнар.

Момчето леко се изчерви.

— Искам да видя останала ли е някаква следа от онези, които са били затворници тук.

— Оттогава отгук са минали хиляди хора, глупчо — присмя му се Ева-Лота.

— Може би чичо Ейнар не знае, че Кале е детектив? — В гласа на Андерс се долавяха нотки на задоволство и снизхождение.

— Хайде бе, наистина ли? — рече чичото.

— Да, наистина, при това е един от най-добрите.

Кале пронизваше Андерс с яростен поглед.

— Няма такова нещо. Просто ми е забавно да си мисля на такива теми. В това няма нищо лошо, нали?

— Разбира се, че няма, момчето ми. Надявам се в близко време да хванеш цяла банда злодеи, да ги завържеш и да ги предадеш в полицията. — Чичото отново се засмя по неговия си особен, кудкудякащ начин.

Кале побесня. Защо никой не се отнася сериозно към неговите занимания в тази област?

— И изобщо не си измисля — обади се Андерс. — В градчето ни не се бе случвало никакво престъпление, докато Фредрик с дървения крак не се вмъкнал една неделя вечер в черквата и не задигнал оттам цяла торба ценни предмети. Но на следващия ден, когато изтрезнял, ги върнал всичките.

— Оттогава всяка събота и неделя вечер прекарва в затвора, за да не направи някоя друга глупост — изкикоти се Ева-Лота.

— Иначе можеше да го дебнеш и следващия път да го спипаш на местопрестъплението, Кале — додаде Андерс. — Така поне веднъж щеше да си заловил престъпник.

— Хайде да не дразним повече Великия детектив — предложи чичо Ейнар. — Ще видите как някой ден ще се развихри и непременно ще залови някого, дете е отмъкнал курабийка от бакалницата на баща му.

Кале направо кипеше от яд. Можеше да преглътне някак подигравките на Андерс и Ева-Лота, но не и такива на случайни хора, а пък най-малко — на ухиления чичо Ейнар.

— Така е, господинчо — рече той. — Все някой ден ще научиш всички номера. Ей, я не прави това!

Андерс бе извадил огризка от молив и се канеше да надраска името си на едно равно място на стената.

— Че защо? — попита Ева-Лота. — Нека всички си напишем имената и днешната дата. Когато пораснем и един ден се върнем тук, вече около двайсет и пет годишни например, ще ни е много забавно да видим, че някога сме идвали.

— Нещо като спомен за отминалата младост — допълни Андерс.

— Е, правете каквото знаете — въздъхна чичо Ейнар.

Известно време Кале се цупи и не се присъедини към приятелите си, но след малко сякаш му мина и много скоро имената на тримата вече се мъдреха на стената: Ева-Лота Лизандър, Андерс Бенгтсон и Кале Бломквист.

— Няма ли да напишеш и ти своето, чичо? — попита момиченцето.

— За нищо на света! — отсече Ейнар. — И тъй като тук е влажно и студено за моите стари кости, най-добре да се измъкваме на слънце. — Когато вече бяха навън и вратата се затвори с трясък зад тях, той додаде: — И да се разберем. На никого ни думай, че сме слизали долу!

— Защо? — попита Ева-Лота.

— Защото е държавна тайна, хубавице моя, и гледай да не го забравиш, инак пак ще те ощипя.

— Само посмей! — извиси глас момичето.

Навън ги посрещна зноят на деня, а слънцето едва не ги заслепи.

— Дали да не направя опит да ви се харесам? — подхвана чичо Ейнар. — Може би няма да е зле да ви поканя на сок и пасти в градината на градската сладкарница?

— Понякога не ти липсват хубави идеи, чичо — кимна Ева-Лота милостиво.

Настаниха се на маса до самата ограда между рекичката и градината. Оттам, без ставане от масата, можеше да се хвърлят трохи на дребничките костури във водата. Няколко високи липи хвърляха наоколо чудесна сянка. Когато чичо Ейнар поръча голяма чиния пасти и три бутилки сок, дори Кале реши, че от време на време би могъл да понесе присъствието му.

Чичо Ейнар се полюля на стола си, хвърли трохи на костурите и по едно време взе да барабани с пръсти по масата.

— Яжте колкото искате, но все пак побързайте! Не може да киснем тук цял ден.

„Странно, наистина, помисли си Кале. Изобщо не се задържа на едно място повече от пет минути.“

Все повече се убеждаваше, че чичо Ейнар е най-неспокойният човек, когото бе виждал. На Кале му се искаше да си седят тук чак до вечерта, да се наслаждават на сладкишите, на слънцето и музиката, на костурите. Направо не разбираше защо човек трябва да бърза да се раздели с всичко това.

Чичо Ейнар погледна часовника си.

— Вестниците от Стокхолм трябва да са пристигнали вече — нервно подхвърли той. — Кале, по-млад си и си по-бърз от мен. Я, моля те, изтичай и ми купи един.

„Какво се е захванал с мен?“, помисли си момчето.

— Андерс е още по-млад и по-бърз — уточни то.

— Така ли?

— Ами да. Роден е пет дни след мен, макар че съвсем не е толкова услужлив — поясни Кале и улови във въздуха монетата, която мъжът му подхвърли.

„Все едно, тъкмо и аз ще го попрегледам — помисли си момчето, след като взе вестника от будката. — Поне заглавията. И комиксите.“

Нищо ново. Пак обширни коментари за атомната бомба и за политика, което едва ли интересуваше някого. Сетне се зареждаха: „Автобус се блъсна във влак“, „Възрастен мъж грубо нападнат“, „Разбесняла се крава предизвиква паника“, „Крупна кражба на бижута“ и „Защо данъците са тъй високи?“. Нищо особено, заключи Кале.

Чичо Ейнар припряно грабна вестника. Разлисти бързо страниците му, докато стигна до онази с новините от страната. Нещо от написаното там така погълна вниманието му, че дори не чу въпроса на Ева-Лота дали може да си поръча още една паста.

Какво ли го прехласна толкова? Кале изгаряше от желание да надникне през рамото на мъжа, но не беше сигурен дали това няма да го разсърди. Чичо Ейнар прочете каквото го интересуваше и остави вестника. Дори не си направи труда да го вземе, когато си тръгнаха.

На Главната улица срещнаха полицаия Бьорк, който правеше обичайната си обиколка.

— Здравейте, господин полицай! — провикна се Ева-Лота.

— Здравей — отвърна полицаят и ѝ отдаде чест. — Както виждам, още не си тупнала отнякъде, не си се пребила.

— Още не — отговори момичето. — Но утре смятам да се покатеря на наблюдателната кула в парка, така че все още има шанс. Освен ако не ме свалиш, разбира се!

— Сигурно ще се наложи да опитам — рече полицаят и пак отдаде чест.

— Виждам, че си в доста добри отношения с полицаите — подхвърли след малко чичо Ейнар и подръпна ушенцето на племенницата си.

— Ох, не прави това! — изписка тя. — Нали е много мил?

— Кой? Аз ли?

— Не, глупчо — рече Ева-Лота. — Става дума за полицаия Бьорк, разбира се.

Пред един магазин за железария чичо Ейнар се спря.

— Доскоро, деца — рече той. — Ще вляза тук за малко.

— Още по-добре — въздъхна Ева-Лота, когато се отдалечиха на достатъчно разстояние.

— Права си. Макар че ни почерпи, е досадно да виси непрестанно с нас — отбеляза Андерс.

Андерс и Ева-Лота застанаха на мостчето и започнаха състезание за далечно плюване в реката. Кале не взе участие. Неочаквано му хрумна да види какво си купува чичо Ейнар от магазина за железария. Нищо повече, само рутинна проверка, успокоително си рече той. Защото известно е, че можеш да научиш страшно много за един човек от това, какво го интересува в един такъв магазин.

Момчето пристъпи до витрината и надникна вътре. Чичо Ейнар още беше там. Продавачът му показваше нещо. Кале заслони очите си с ръка, за да вижда по-добре. Джобно фенерче!

Мислите запрепусаха в главата на момчето. За какво му беше на чичо Ейнар фенерче? И то през юни, когато е светло почти до полунощ! Първо шперц, а сега и фенерче! Не е ли, най-меко казано, невероятно странно?! Чичо Ейнар наистина се оказваше твърде загадъчен човек, в това Кале вече не се съмняваше. Но той, Кале Бломквист, нямаше да позволи човек с толкова необикновено поведение да се разхожда из града, без да бъде съответно наблюдаван.

Ами, да! Как не се сети? Вестникът! Когато един толкова странен човек се зачита много старателно в някакво вестникарско съобщение, то непременно следва да се проучи по-внимателно. Просто рутинна проверка, нищо повече.

Върна се бегом до сладкарницата. Вестникът си беше там, където го бяха оставили. Кале го грабна и го пхна под ризата си. Ще го запази за всеки случай. Дори сега да не успее да разбере какво е чел чичо Ейнар, написаното след време може би ще му даде ключ към някаква тайна.

Частен детектив Бломквист се прибра у дома си и изпълнен със задоволство от добре свършената работа, се зае да полива ягодите.

[1] Популярна игра сред децата в Швеция: от външната страна на рамката на прозорец се забива игла с вдянат в нея конец. Когато конецът се търка с колофон, в стаята се разнася остър дразнещ звук. — Бел.пр. ↑

ТРЕТА ГЛАВА

— Трябва да измислим какво да правим — каза Андерс. — Не може цялото лято само да се разхождаме.

Той зарови пръсти в гъстата си черна коса и по всичко личеше, че е потънал в дълбока размисъл.

— Давам пет йорета^[1] на този, който предложи нещо хитро — обяви Ева-Лота.

— Например цирк — изтърси малко колебливо Кале.

Ева-Лота скочи от люлката.

— Заслужи си наградата! Да започваме!

— А къде ще бъде представлението? — попита Андерс.

— У нас — реши мигновено Ева-Лота. — Къде другаде?

И наистина дворът на хлебаря можеше да се използва за почти всичко, какво пречеше там да организират и цирково представление? По-красивата му част с изумителни цветни лехи и поддържани пътеки беше пред къщата. Но отзад, където теренът се спускаше полегато надолу и стигаше до реката, растителността беше избуяла естествено, без да я безпокои човешка ръка. На неголямо равно пространство растеше само трева — идеално място за футбол, крокет и всякакви игри. Наблизо бе и пещта на хлебаря. Вълшебният аромат на прясно изпечен хляб се носеше наоколо и се смесваше с този на разцъфналите люляци. Ако човек се задържеше по-дълго там, неизменно настъпваше миг, в който бащата на Ева-Лота подаваше главата си с бяла шапка и питаше дали гостите не искат да хапнат току-що изпечена кифла или топла поничка. Малко по-надолу, край реката, се издигаха две ябълкови дървета, страшно удобни за катерене. Човек можеше да стигне до върха без особени затруднения, а оттам се откриваше чудесна гледка към целия град. Реката се виеше като сребриста панделка между старите къщи, градините, старата и ниска дървена черква, за да продължи към хълма, връз който бе кацнал порутеният замък.

Реката бе и естествената граница на градината. Над водата се спускаха кривите клони на плачеща върба. Там човек можеше и да хвърли въдица за малко риба. Ева-Лота, Андерс и Кале често го правеха, макар че, естествено, Ева-Лота се настаняваше винаги на най-доброто място.

— Ще разположим арената пред пекарната! — заяви момичето. — Под стряхата.

Момчетата кимнаха в знак на съгласие.

— Трябва ни и голямо платно — обади се Андерс. — Ще са ни нужни пейки за публиката. Всичко друго е лесно!

— Добре е да поупражняваме някои номера — саркастично се обади Кале. — Ти, Андерс, може и нищо да не правиш. Стига само да излезеш пред публиката, и това ще е достатъчно за номер на смешник. Но все пак няма ли да подготвим акробатична атракция?

— Ще покажа яздене на кон — възторжено заяви Ева-Лота. — Ще взема коня, с който разнасят хляба. Бъдете сигурни, че ще бъде чудесно!

Тя театрално раздаде няколко въздушни целувки на въображаемите зрители.

— Пред вас е царицата на цирка — Ева-Шарлота, не ме ли виждате?

Кале и Андерс следяха всяко нейно движение с обожание. Виждаха я, разбира се, дори чудесно!

Цирковите артисти се заеха за работа с огромно желание. Мястото, предложено от Ева-Лота, без съмнение бе най-подходящо. Сводът над пекарната, обърнат на юг, осигуряваше чудесен фон за представлението. Покритото с трева пространство отпред бе напълно достатъчно и за арената, и за публиката. Единственото, което им липсваше, бе платнище за завеса, която да се дръпне след началото. По-трудно бе да се измисли къде ще се преобличат артистите, но пъргавият ум на Ева-Лота бързо намери решение и на този въпрос. Над пекарната имаше таванско помещение. През широка порта под свода можеше да се стигне до тавана, без да се минава по стълбите.

— Там може да оставим и някои неща, за да си ги вземаме направо — поясни Ева-Лота. — А онези, които ще изнесем, сме самите ние. Ще завържем едно въже и когато ни идва редът, ще се спускаме по него на самата арена. След съответния номер се измъкваме, без

публиката да ни забележи, изтичваме по стълбите и стоим горе до следващия, когато отново се плъзваме надолу по въжето. Страхотно, нали?

— Да, наистина — съгласи се Андерс. — А ако успееш да научиш и коня да се спуска по това въже, ще е още по-страхотно. Само че ще отнеме доста време. Кротък и послушен е, но дори и един кон, който тегли каруца, има предел на възможностите си.

Ева-Лота не бе помислила за това, но то ни най-малко не намали ентусиазма ѝ.

— Щом дойде време за моя номер с ездата, някой от вас ще изведе добичето на арената и ще го накара да спре под самия свод, така че като се спусна по въжето, да го яхна направо!

Приготовленията започнаха веднага. Кале успя да убеди баща си да му даде платнище, Андерс се метна на колелото си и от една дъскорезница донесе цяла торба дървени стърготини, с които да посипят арената. Въжето бе завързано за стрехата и цирковите артисти започнаха така енергично да се упражняват в плъзгането по него, че почти забравиха за представлението.

В разгара на играта изникна чичо Ейнар.

— Представяте ли си, цял следобед е прекарал сам — прошепна Ева-Лота на приятелите си.

— Кой от вас ще пусне това писмо? — провикна се той.

Тримата се спогледаха. Никой от тях не изгаряше от желание за подобно нещо. В този миг чувството за дълг се пробуди у Кале. Чичо Ейнар бе загадъчен човек и кореспонденцията на такива хора следва да се държи под око.

— Аз ще ида — обади се момчето.

Ева-Лота и Андерс го изгледаха, приятно изненадани.

— Истински скаут, винаги готов за помощ — отбеляза чичо Ейнар.

Кале взе писмото и хукна надолу по улицата. Щом се изгуби от погледа на останалите прочете адреса:

Госпожица Лола Хелберг. До поискване. Стокхолм

„До поискване“ означаваше, че получателката щеше да си потърси писмото в пощата, Кале знаеше това.

Подозрително. Доста подозрително! Защо не беше написал собствения ѝ адрес?

Кале измъкна смачкано тefтерче от джоба си и го отвори. На първата страница пишеше: „Списък на заподозрените“. Преди време там имаше доста имена. С искрено нежелание Кале беше принуден да зачеркне почти всичките. Сега там се мъдреше само едно, това на чичо Ейнар. Подчертал го бе с червено, а под него старателно бе нанесъл и описанието на мъжа. По-надолу имаше и друг надпис „Особено подозрителни обстоятелства“. Там пък бе отбелязал: „Притежава шперц и джобно фенерче“. В интерес на истината и Кале имаше джобно фенерче, но това беше съвсем друго.

С известно затруднение момчето откри огризка от молив из джобовете си и добави: „Пише си с госпожица Пола Хелберг, Стокхолм. До поискване“.

Сетне изтича до първата пощенска кутия, пусна в нея плика и се върна в цирк „Калотан“, име, до което стигнаха след дълги спорове.

— И какво означава то? — поинтересува се чичо Ейнар.

— Ка от Кале, Лот от Лота и Ан от Андерс — заобяснява Ева-Лота. — Между другото, не може да присъстваш на репетициите.

— Това вече е малко прекалено — възнегодува чичо Ейнар. — А какво ще правя цял ден?

— Иди на реката да половиш риба — предложи момичето.

— Боже господи! Да не искаш да получа нервна криза?

„И е много нервозен човек“, отбеляза мислено Кале.

Ала Ева-Лота бе непоколебима. Тя най-безмилостно отпрати чичо Ейнар. Репетициите на цирк „Калотан“ бяха подновени на пълни обороти. Андерс бе най-силен и гъвкав, та бе напълно справедливо той да стане директор на цирка.

— Но искам да имам правото да се изкажа поне за програмата — обади се Ева-Лота.

— Ти най-добре си гледай своята работа — отвърна Андерс. — Щом съм директор, аз ще казвам какво трябва да се прави.

Директорът реши, че акробатичната му трупа трябва да е на равнище и настоя Кале и Ева-Лота да се упражняват пак и пак — с часове.

— Сега вече е добре — отсъди той най-сетне, когато Ева-Лота, в тъмносин гимнастически костюм, стъпи с единия си крак на рамото на Андерс, а с другия — на това на Кале. Момчетата бяха заели позиция в разкрячен стоеж върху зелената дъска на люлката така, че Ева-Лота бе доста по-нависоко, за да ѝ харесва. Но бе готова по-скоро да умре, отколкото да признае, че щом погледне надолу, стомахът ѝ сякаш се преобръща.

— Ще бъде страхотно, ако се опиташ за малко да застанеш на ръце — успя да процеди Андерс, докато полагаше усилия да не помръдва. — Това много ще допадне на публиката.

— Още по-страхотно ще бъде, ако ти застанеш на главата си — просъска Ева-Лота. — Това ще ѝ допадне още повече.

В този момент в градината проехтя ужасяващ пронизителен вой, като че нададен от същество, на което е причинена силна болка. Ева-Лота извика и с рискован скок се озова на земята.

— Какво, за бога, беше това? — изстена момичето.

Тримата излетяха от цирковата арена. Към тях с мълниеносна скорост се носеше малка сива топка, издаваща звуци, от които на човек можеше да му настръхне косата. Тази топка се оказа Таби, котката на Ева-Лота.

— Таби! О, Таби! Какво има? — възкликна момичето. То грабна котката, без да обръща внимание на яростната ѝ съпротива. — Някой... Колко долно! Някой е завързал това за нея, за да я изплаши!

За опашката на котето бе прикрепена тенекиена кутия, която дрънчеше при всяко движение на животинчето. Лицето на Ева-Лота се обля в сълзи.

— Само да разбере кой го е направил, ще му...

Тя вдигна очи и на няколко крачки от себе си зърна чичо Ейнар, който се хилеше нагло.

— Ох, ох! — кискаше се той. — Отдавна не се бях забавлявал така.

Ева-Лота се втурна към него.

— Ти ли го направи?

— Какво да съм направил? Голяма работа! Как бързо тича тая котка! Защо ѝ махна консервената кутия?

При тези негови думи Ева-Лота изпищя пронизително и се спусна върху му със стиснати юмруци. Заудря го където свари, а

сълзите неспирно се стичаха по страните ѝ.

— Това е подло, подло е! Мразя те! Да знаеш!

Веселата усмивка изчезна от лицето на чичо Ейнар и неочаквано отстъпи място на израз на злост и омраза, който стъписа момчетата, мълчаливи свидетели на тази странна промяна. Той здраво стисна лактите на Ева-Лота и буквално изръмжа:

— Успокой се, млада госпожице, инак ще ти разместя всички костички!

Момичето отпусна безпомощно ръце, като продължаваше да диша тежко. Гледаше го с ококорени от страх очи. Очевидно осъзнал се, Ейнар я пусна рязко и нервно приглади косите си с длан. Сетне се усмихна.

— Какво ни става? Ще се бием за награда, що ли? Струва ми се, че ти спечели първия рунд, Ева-Лота.

Момичето мълчеше. Гушна котката, въртна се на пети и тръгна.

[1] Йоре — дребна шведска монета. — Бел.пр. ↑

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

На Кале направо му беше невъзможно да спи от прелитащите в стаята комари. Ето и сега едно долно насекомо го събуди.

— Гадини! — промърмори момчето. — Защо ли ги има на света!

Почеса брадичката си, където току-що го бе ужил един комар. После погледна часовника. Беше около един. Час, в който се предполага, че почтените граждани спят.

— Дали онзи коткомъчител спи? — рече си той.

Зашляпа бос към прозореца на стаята си и надникна навън. В таванската стая отсреща светеше.

Ако спи повечко, няма да е толкова нервозен, помисли си Кале. Или пък тъкмо защото е нервозен, не може да спи.

Чичо Ейнар сякаш го чу, защото в същия миг лампата в таванската стаичка угасна. Момчето се канеше пак да си легне, когато нещо необичайно го накара сепнато да отвори очи. През прозореца отсреща се подаде главата на чичо Ейнар, който внимателно се огледа. Уверил се, че няма никой, той предпазливо стъпи на противопожарната стълба. Минута по-късно бе вече долу, стиснал под мишница някакъв пакет. Сетне с бързи стъпки се отправи към бараката до пекарната.

Кале беше така стъписан, че в първия миг мозъкът му сякаш изтръпна и той бе като парализиран. Сетне в главата му нахлу смущаващ порой от мисли, предположения и въпроси. Ето, най-сетне бе открил наистина странен човек, и то не само привидно загадъчен, а такъв и след първоначалното му проучване. Възрастен човек, който прескача през прозореца си нощем — и това ако не е необикновено... Ако нямаше намерение да извърши нещо нередно, защо не бе използвал стълбището на къщата.

„Извод номер едно — помисли си Кале, — той не желае някой там да го чуе, че излиза. Извод номер две — отива да извърши нещо съмнително... а аз седя тук и бездействам!“

Нахлузи панталоните си със скорост, на която би завидял всеки пожарникар. Сетне се спусна надолу по стълбите колкото можеше по-

тихо и по-бързо, повтаряйки наум: „Дано само мама да не чуе нищо“.

Бараката! Защо чичо Ейнар бе влязъл именно там. Господи! Ами ако е търсил някакъв тежък предмет, с който да убива? Кале на драго сърце би приел, че чичо Ейнар е именно оня убиец, когото той от толкова време мечтае да разкрие, един мистър Хайд, който със спускането на нощта изпитва потребност да върши жестокости.

Вратата на бараката бе открената. Ала чичо Ейнар го нямаше вътре. Объркан, Кале се огледа. Ето там! В далечината забеляза как нечий тъмен силует се отдалечава. Миг след това сви зад ъгъла и се загуби от поглед.

Сега вече бе ред на Кале да действа. Той се спусна напред в същата посока. Това бе един от онези моменти, когато скоростта се оказва от първостепенно значение! От Кале зависеше да предотврати някакво ужасно престъпление! Неочаквано му хрумна, че не е съвсем сигурен как трябва да постъпи. Какво например ще каже на чичо Ейнар, когато го настигне? Ами ако тъкмо към Кале са насочени неговите зли помисли? Дали пък не трябва да иде в полицията? Но може ли да иде там току-тъй и да съобщи: „Този човек излезе през прозореца посред нощ! Арестувайте го!“. Не съществува закон, който забранява на хората да излизат когато си поискат през прозорците, пък дори и нощем. Вероятно не бе забранено и да притежаваш шперц. Не, в полицията направо ще му се изсмеят.

Ала какво стана с този човек? Кале никъде не можеше да го открие. Сякаш изчезна вдън земя. Е, няма що! Щом липсва, липсва и обект за преследване. Жалко все пак, че го остави да му се изплъзне. Дори да не искаше да застане лице в лице с чичо Ейнар, негово задължение като детектив бе да го проследи и да разбере какво е замислил. Един мълчалив, незабележим свидетел, който след време може да застане пред съдията в съдебната зала и да заяви: „През нощта на двайсети юни мъжът, когото виждаме на подсъдимата скамейка, излезе през прозореца на втория етаж в дома на господин Лизандър, хлебопекаря в този град. Спусна се по противопожарната стълба и после...“. Ето, в това беше работата. Какво стана после? Кале така и нямаше да разбере.

Мрачен и потиснат, той пое към къщи. На ъгъла, почти пред вратата, се сблъска с полицаия Бьорк.

— Какво, ако смея да попитам, търсиш навън по това време? — направо мина към въпроса той.

— Видяхте ли оттук да минава един мъж? — нетърпеливо го прекъсна Кале.

— Мъж ли? Не. Не съм видял никой друг, освен теб. А твоето място е у вас, в леглото. Да можех, и аз самият бих си отишъл у дома.

Кале се прибра. Окото на закона не бе забелязало никого. За кого ли е тайна обаче, че полицаите не са дотам бдителни! Цял футболен отбор да беше минал покрай него, пак нямаше да го види! И все пак на Кале му се искаше полицаят Бьорк да бе изключение от това правило. Според него този човек си го биваше повече от останалите му колеги. А му каза да си върви у дома! Какво чудно имаше тогава, че толкова престъпления остават неразкрити. Сега Кале наистина нямаше какво друго да стори, освен да се прибере и да си легне.

На следващата сутрин репетициите на цирк „Калотан“ продължиха.

— Чичо ти Ейнар стана ли? — попита Кале Ева-Лота.

— Нямам представа — отвърна тя. — Пък и не ме интересува. Искрено се надявам, че ще спи цял ден, та изтерзаните нерви на Таби да си отдъхнат.

Само че чичо Ейнар се появи съвсем скоро. Носеше голям плик с шоколадчета, който хвърли в краката на Ева-Лота.

— Дали цирковите артисти нямат нужда от нещо хранително? — усмихнато попита той.

Ева-Лота очевидно се бореше със себе си. Умираще за шоколад, но лоялността ѝ към Таби повеляваше да хвърли плика обратно с думите: „Не, благодаря“. Тя го вдигна и тежестта му засили двоумението ѝ. Дали пък да не си вземе едно шоколадче и после да хвърли плика обратно? А сетне да даде на Таби една рибка, та да ѝ прости това предателство. Не, не ставаше.

По едно време се усети, че толкова дълго се е колебала, та вече няма смисъл да прави демонстрации. В този момент чичо Ейнар ходеше на ръцете си, а тази поза не бе от най-удобните, за да поеме летящия към него плик. Ето защо Ева-Лота реши да го задържи в знак

за помирение. Ще даде на Таби две рибки за компенсация, а с чичо Ейнар ще се държи възпитано, но хладно.

— Е, как беше? — попита чичо Ейнар, щом отново стъпи на крака. — Ще ме приемете ли на работа в цирка?

— Не! Възрастни не се допускат! — отвърна Андерс в качеството си на директор.

— От никъде няма съчувствие! — въздъхна чичо Ейнар. — Какво ще кажеш, Кале? Справедливо ли е според теб такава отношение към мен?

Момчето изобщо не го слушаше. Вниманието му беше погълнато от предмет, който бе тупнал на земята от джоба на мъжа, докато ходеше на ръце. Шперцът! Беше там, на тревата... Не беше проблем да го прибере. Момчето реши да действа.

— Защо мислиш, че не е справедливо? — попита то в момента, в който настъпваше шперца.

— Не ми разрешават да се включа в играта ви — престорено тъжно заяви чичо Ейнар.

— Е, хайде стига! — тросна се Ева-Лота.

Кале искрено се зарадва, че вниманието бе отклонено от него. Шперцът леко убиваше босия му крак. Редно беше да го вдигне и да го подаде на чичо Ейнар. Но бързо отхвърли тази възможност и просто го прибра в джоба си, когато никой не гледаше към него.

— Заемете места! — провикна се директорът на цирка.

Кале тутакси скочи върху дъската на люлката.

Труден се оказа животът на артистите! Репетиция след репетиция. Юнското слънце напичаше и потта се лееше обилно от челата на „Тримата юнаци, прочутата акробатична трупа на Скандинавия“, както гласяха красиво изписаните афиши, които Ева-Лота бе закачила по оградите наоколо.

— Не искат ли тримата юнаци по една кифличка?

Добродушното лице на господин Лизандър цъфна на прозореца на пекарната и оттам им подаде чиния с още горещи кифлички.

— Благодаря — отговори директорът. — Но може би малко по-късно. Гладните кучета душат най-добре.

— Не съм участвала в нищо по-отвратително — въздъхна Ева-Лота. Пликът с шоколадчета отдавна беше празен, горе-долу така

чувстваше и стомаха си момичето след всички премятания и подскачания.

— Наистина мисля, че е време за почивка — обади се Кале и отри потта от челото си.

— Какъв е смисълът да съм директор, щом няма да изпълнявате заповедите ми? — гневно се възпротиви Андерс. — Чудни юнаци сте, няма що! Трябваше да напишете на афиша „Кифлените юнаци“.

— Да, но без лапачка, няма и играчка — припя Ева-Лота и изтича към кухнята, за да донесе ягодов сок. А когато пекарят остави огромната чиния с топли кифлички навън, директорът въздъхна примирено, но тайничко се зарадва, че не го послушаха. Хапна и пийна от сока колкото за двама. У тях рядко печаха кифли, пък и толкова гърла чакаха за залък.

— Баща ти е голяма работа — рече той и захапа поредната кифла.

— Няма друг като него — призна Ева-Лота. — Истински симпатяга, а е и страшно прибран и подреден. Мама казва, че това направо я влудява. За него няма по-противно нещо от чаши за кафе със счупени дръжки. Според него мама, Фрида и аз, се занимаваме само с това да чупим дръжките на чашите. Вчера отиде в магазина и донесе две дузини чаши за кафе, след което взе чукчето и натроши дръжките на всичките. Мама толкова се смя, че я заболя корема. — Момичето си взе още една кифла и додаде: — Той също не харесва чичо Ейнар.

— Дано скоро се омете оттук — подхвърли Андерс с надежда.

— Кой знае — рече Ева-Лота. — Татко казва, че няма нищо против роднините, но щом всички чичовци и лели и всички втори и трети братовчеди на мама не спират да ни посещават, започвал да мечтае за някой самотен далечен затвор.

— Той неслучайно е тук — развълнувано предположи Кале.

— Как не! — ухили се Андерс. — Сигурно си решил, че чичо Ейнар е отговорен за всички убийства от сто години насам, нали?

— Смей се ти! Знаем какво говоря.

Андерс и Ева-Лота прихнаха.

„Какво зная всъщност? — помисли си Кале малко по-късно, когато репетицията за деня приключи. — Май нищо конкретно!“

Отново го обзе усещането, че не го разбират. Тогава се сети за шперца. Мигом го завладя особено чувство на вълнение и възбуда.

Щом има толкова ценен предмет в джоба си, непременно трябва да го изпробва. Нужна му бе само заключена врата. Защо пък да не опита онази същата, която чичо Ейнар бе отворил? Вратата към подземието на разрушения замък! Не се поколеба и за миг. Хукна натам по улиците и само се молеше да не срещне някой познат, който да го спре или да предложи да го придружи. Щом стигна подножието на хълма, той тичешком продължи и нагоре по тясната криволичеща пътека. По едно време така се запъхтя, че се наложи да спре, за да си поеме дъх. Найсетне стигна пред заключената врата на подземието. Докато пъхаше тънката метална пластина в дупката, ръката му съвсем леко трепереше. Дали щеше да успее?

В началото мислеше, че няма, но подир няколко опита усети, че ключалката поддава. Той, Кале Бломквист, бе отворил врата с шперц! Ръждясалите панти изскърцаха. Момчето се подвоуми за секунда. Ледени тръпки пролазиха по гърба му при мисълта, че трябва да слезе сам долу, в тъмните влажни подземия. Той, естествено, бе дошъл само да пробва шперца. Ала след като вратата веднъж е отворена, щеше да е тъпо да не слезе пак в мазето. Тръгна по стълбите, изпълнен с огромното задоволство, че е единственото момче в целия град, способно на подобна дързост. На всяка цена още веднъж ще напише името си. Ако някой ден дойдат отново тук с Андерс и Ева-Лота, ще им покаже, че го има на две места. Какво по-добро доказателство, че е бил тук и след тях.

Изведнъж осъзна, че имената им ги няма на стената. Задраскани бяха с толкова много черти, че изобщо не можеше да се разбере какво е било писано отдолу.

— Гръм и мълния! — възкликна на себе си момчето. Дали пък някой древен призрак, обитател на замъка, не се бе опитал да ги заличи, недоволен от тяхното нахалство да го обезпокоят с присъствието си? Кале потрепери. Откъде пък един призрак ще има молив? Не беше възможно. И все пак някой го бе сторил, в това нямаше съмнение.

— Как не се сетих? — прошепна Кале. — Ами да! Чичо Ейнар! — Опитал се бе да ги спре да напишат имената си, а после ги е премахнал. Той не желаше да има каквито и да било улики за това, че са идвали. Ясно като бял ден. Но кога го е направил? Имената бяха тук, когато си тръгваха.

— Ама че съм тъп! — почти на глас изрече Кале. — Снощи, разбира се.

Чичо Ейнар бе излязъл през нощта, за да дойде тук. Нали си купи и фенерче. Само че защо трябваше да прави толкова приготовления заради едни имена. Кале не вярваше, че само тази е била причината. Какъв бе смисълът да ходи и в бараката? Да си вземе молив? Момчето се изсмя саркастично. И все пак се огледа, за да открие и други следи от повторното посещение на чичо Ейнар. Оскъдните слънчеви лъчи, процеждащи се през цепнатините в зида, съвсем не бяха достатъчни, за да проникнат във всички кътчета. Нещо повече, откъде можеше да е сигурен, че чичо Ейнар е бил само в тази част на подземиято, където децата бяха надраскали имената си. Та то беше огромно. Тъмните му коридори се разклоняваха във всички посоки. Кале нямаше никакво желание да разширява проучванията си по-нататък под влажните и мрачни сводове. Пък и как, след като не носеше нищо, с което да осветява пътя си.

Едно нещо беше сигурно — чичо Ейнар нямаше да получи шперца си обратно. Момчето изобщо не се поколеба при вземането на това свое решение. Съвестта му може и да не бе съвсем съгласна с него, защото не е редно да се прибира чужда собственост, но той бързо я накара да замлъкне. Защо изобщо му е нужен шперц на този чичо? Кой знае още чии врати щеше да поиска да отвори? Ако подозренията на Кале, че чичо Ейнар е една доста съмнителна личност, се потвърдят, отнемането на шперца му тогава си беше направо благородна постъпка. А пък и изкушението да го задържи бе огромно. Сега вече те тримата с Ева-Лота и Андерс щяха да си имат свое тайно място тук в замъка. Щяха да се разхождат вътре, да се крият, да го изследват. Нищо чудно да успеят да открият и какво бе търсил тук този странен чичо Ейнар.

— Е, това вече решава въпроса! — заключи Кале.

Тъкмо се канеше да си върви, когато погледът му попадна на малко бяло топче, търколило се в подножието на стълбата. Бързо се наведе и го взе. Беше перла. Малка блестяща перла!

ПЕТА ГЛАВА

Кале лежеше изтегнат по гръб под крушовото дърво. Искаше да помисли, а тази поза бе най-удобната за целта.

— Няма да се учудя, ако перлата е там от времето на стария крал Густав Васа, когато небрежна придворна дама е слязла в мазето за бутилка бира и е загубила перлената си огърлица — разсъждаваше на глас Великият детектив Бломквист. Но възможно ли бе наистина да е така? — Когато решава криминална задача — продължаваше той, вече обърнат настрани, за да погледне в очите въображаемия си събеседник, — човек трябва да обмисли всички възможности. И една от тях е — сега вече Великият детектив удари с юмрук по тревата, — че перлата не може да е там от времето на стария Густав Васа, защото през всичките тези години положително е имало поне още едно момче, което да си е отваряло зъркелите и да я е намерило. Ако перлата е била там и преди, някой бдителен младеж като мен непременно щеше да я види и при посещението ни онзи ден. Пък и нали си спомням колко внимателно оглеждах всяко кътче от пода на мазето. Е, какво толкова... — Кале махна с ръка, за да спре възхитените словоизлияния на своя слушател. — Това са най-обикновени заключения, до които би стигнал всеки. Така или иначе почти стопроцентова е вероятността именно чичо Ейнар да е изгървал перлата по време на среднощното си посещение. Прав ли съм? — Очевидно въображаемият събеседник нямаше възражения, защото Великият детектив продължи: — И сега питам: видял ли е някой чичо Ейнар с перлен гердан? Разхожда ли се той насам-натам, обкичен с диаманти и перли?

Детективът отпусна ръка на земята и самодоволна усмивка леко огъна устните му.

— Не, разбира се! Следователно... — Сега вече слушателят му поглъщаше внимателно всяка негова дума. — Щом чичо Ейнар ръси след себе си перли, имам всички основания да го подозирам. Прав ли съм?

Отсреща отново нямаха възражения.

— Въпреки всичко, не съм човек, който прави заключения по косвени доказателства. Ето защо проблемът ще трябва да се разследва и смее да твърдя, че именно аз съм този, който може да направи това.

При тези думи присъстващите избухнаха в такива хвалебствия за изключителните възможности на Великия детектив, че дори на господин Бломквист му се стори, че малко прекаляват.

— Е, хайде, стига — меко ги прекъсна той. — Истинските детективи винаги успяват да се доберат до същността на нещата. И Шерлок Холмс ги е изпипвал.

Момчето извади бележника от джоба си. Под „Особено подозрителни обстоятелства“ той добави: „Нощни посещения в разрушения замък. Изпуска перли“.

Препрочете с огромно задоволство всичко онова, което бе написал за чичо Ейнар. Сега оставаше да свърши още нещо — да вземе отпечатъците от пръстите му!

Цяла сутрин се бе опитвал безуспешно. Суетеше се около жертвата си в продължение на повече от час, пробутваше му тампона си с мастило с надеждата, че мъжът ще опре палеца си на подходящото място. Но колкото и странно да бе, чичо Ейнар не се хвана в капана му.

— Печен престъпник! — изръмжа Кале. Очевидно се налагаше да прибегне до упояване с хлороформ и да вземе отпечатъците, докато оня е в несвяст.

— Значи си тук, Кале, глупако! А представлението започва след четвърт час!

Надвесен през оградата, Андерс мятеше гневни погледи към удобно излегналия се на тревата свой приятел. Кале рипна веднага. Не беше лесно да си хем детектив, хем цирков артист. Промуши се през отвора в оградата и догони Андерс.

— Има ли хора? — попита той задъхан.

— Да — троснато отвърна Андерс. — Местата се запълниха до едно.

— Значи сме направо богати.

— Осемдесет и пет. Но по-добре да беше помогнал на Ева-Лота при продажбата на билетите, наместо да лежиш на тревата като някой паша.

Момчетата се спуснаха нагоре към тавана на пекарната. Завариха Ева-Лота да наднича през процеп в платнището.

— Пълно е — прошепна тя.

Кале пристъпи зад нея и също погледна. Всички съседски деца бяха пристигнали, имаше дори и дошли от близките улици. На първия ред се бе разположил чичо Ейнар. От двете му страни седяха пекарят и съпругата му. На пейката зад тях Кале зърна собствените си майка и баща.

— Цялата треперя — жално продума Ева-Лота. — Ще трябва да внимавате да не се изтърся на главите ви при акробатичното упражнение. А и конят е май в лошо настроение. Имам чувството, че моят номер няма да се получи.

— А, не ни занасяй! — ядоса се Андерс.

— Време е да започвате — провикна се нетърпеливо чичо Ейнар.

— Ние ще кажем кога ще започнем, а не той — заяви директорът на цирка на своите асистенти.

Все пак той нахлупи цилиндъра си — всъщност цилиндъра на пекаря Лизандър — отвори завесата и се спусна, уловен здраво за въжето. Щом той стъпи на арената, Ева-Лота наду тромпета. Публиката избухна в ръкопляскания. Междувременно Кале вече бе слязъл долу и водеше коня, дотогава завързан за едно дърво. Пред очите на приятно изненаданите посетители той помъкна животното между пейките към арената. Директорът на цирка направи поклон с шапка в ръка, след което свали камшика от стената на пекарната. Чу се мощно изплющяване и всички присъстващи, включително и директорът, очакваха, че конят ще затича в кръг по края на арената. Животното обаче бе решило друго. То стоеше пред публиката и безгрижно я наблюдаваше. Директорът на цирка изплющя втори път с камшика и изсъска на коня:

— Хайде, тръгвай, че лошо ти се пише!

При тези думи добичето кротко сведе глава и захрупа няколкото стръкчета трева, които се подаваха между дървените стружки по арената. Откъм таванското помещение на пекарната се разнесе трудно съдържан кикот. Това бе царицата на цирка, която очевидно добре се забавляваше, докато чакаше подходящ момент за своето появяване. Част от публиката, особено чичо Ейнар и майката на Ева-Лота, също се бе поразвеселила. В този миг се намеси Кале. Без много да му мисли,

той пристъпи до коня, улови го за юздата и го поведе към определеното място. Ева-Лота вече се бе хванала за въжето и се готвеше да се спусне, за да го яхне. Сякаш пробудил се от сън, конят подскочи и вдигна предните си крака в поза, на която би завидял всеки уважаващ себе си цирков кон. Лошото бе, че тъкмо в този момент Ева-Лота вече се спускаше по въжето и се оказа, че няма кон, който да яхне. Тя увисна и отчаяно размаха крака, докато Андерс и Кале с общи усилия успяха да изтикат животното до нея. Царицата на цирка го яхна елегантно и раздаде няколко целувки на публиката, мъчейки се да се държи така, сякаш висенето на въже е най-естественият начин за появата на една ефективна ездачка. Андерс размаха камшика и конят кротко се понесе в кръг по арената. Ева-Лота го подкани с пети да побърза, но усилията ѝ не дадоха никакъв резултат.

— Подлец! — изсъска тя.

Този кон очевидно не разбираше от дума. Идеята бе да препусна в кръг по арената, за да не може публиката да разбере, че акробатиката на Ева-Лота е доста простичка. Но поради неговия мързел и очевидно нежелание за сътрудничество, номерът стана съвсем елементарен.

— И всичко това за благодарност, че цяла година го храниш с най-добрия овес — горчиво прошепна Ева-Лота.

Най-накрая директорът се принуди да плесне с камшика под самия нос на ленивия участник в представлението и в резултат конят уплашено вдигна предните си крака, което доведе до доста драматичен край на първия номер.

— Ако и следващият номер се провали, май ще трябва да им връщаме парите — отбеляза Андерс, когато се събраха за миг на тавана на пекарната. — Като си помисля само, че цирковият ни кон си хапна трева на арената... върхът ще бъде, ако стъпвайки най-отгоре на живата ни пирамида, Ева-Лота ухапе някоя кифла!

Ева-Лота, разбира се, не направи такова нещо и Тримата юнаци бяха изпратени с бурни аплодисменти. Чичо Ейнар откърши клонче бял люляк и с дълбок поклон го поднесе на племенницата си. Останалата част от програмата не беше на такова високо ниво, но представянето на клоуните бе посрещнато с горещо одобрение, а също и песента на Ева-Лота. Трябва да признаем, че в цирковете рядко има певци, но в случая това се оказа чудесен завършек на програмата. Още повече че песента бе съчинена от самата Ева-Лота и в нея се разказваше най-вече за чичо Ейнар.

— Ева-Лота не бива да говориш тъй жлъчно за възрастни хора — укори я майка ѝ по-късно.

— Напротив, бива, щом се отнася до чичо Ейнар — отвърна момичето.

След представлението госпожа Лизандър поднесе кафе в беседката. Бащите Бломквист и Лизандър често сядаха вечер там, за да побистрят политиката. Понякога си разказваха разни истории и тогава Ева-Лота, Кале и Андерс се присламчваха към тях, за да ги послушат.

— Гледай ти! — възкликна пекарят. — Просто не вярвам на очите си: всички чашки за кафе са с дръжки. Какво ли значи това? Дали пък не приближава краят на света? Как да си го обясня, скъпа моя Миа? — обърна се той към жена си. — Сигурно днес си била толкова заета, че не си имала време да счупиш някоя и друга дръжка?

Госпожа Лизандър само се засмя в отговор и предложи парче торта на господин Бломквист. Пекарят настани закръгленото си

туловище на градински стол и отправи въпросителен поглед към братовчедата на своята съпруга.

— Ейнар, не ти ли е скучно така: по цял ден да не правиш нищо? — попита го той.

— Не се оплаквам — отвърна Ейнар. — Поминувам и без да работя. Единственото, което бих желал, е да имам по-добър сън.

— Мога да ти дам приспивателно — с готовност откликна братовчедка му. — Останаха ми няколко хапчета от онзи път, когато ужасно ме болеше ръката.

— Дали пък малко труд няма да му подейства по-добре от приспивателно? — обади се пекарят. — Я утре стани в четири сутринта, за да ми помогнеш да изпечем хляба, и ще видиш какъв здрав сън ще имаш после през нощта.

— Много ти благодаря, но предпочитам хапчетата — отговори чичо Ейнар.

Великият детектив Бломквист, който седеше до майка си край отсрещната страна на масата, се замисли. Едно твърде важно условие, за да заспиш, е да си бъдеш в леглото. Как може да се надяваш на хубав сън, щом по цяла нощ се шляеш навън. Но ако човек глътне някое хапче, може и наистина да заспи.

Андерс и Ева-Лота бяха приключили с пиенето на кафе. Настаниха се на моравата край беседката и духаха през сламки, извънредно доволни, че така издават извънредно неприятни звуци. Кале се канеше да се присъедини към тях, убеден, че ще ги надвие по дразнещ ефект от такова занимание, но внезапно го осени едно хрумване. Блестящо и направо гениално, достойно за велик детектив, какъвто той несъмнено беше.

Кимна утвърдително на собственото си предположение.

— Да, точно така трябва да е станало.

Втурна се поривисто към моравата, скубна едно тревно стръкче и нададе пронизителен тържествуващ звук. Като фанфар.

ШЕСТА ГЛАВА

Разбира се, че риск имаше, но може ли един детектив да не рискува? Ако иска да си живурка спокойно, най-добре да продава или сладолед с количка, или нещо друго и да забрави за своето поприще. Кале навиги будилника за два през нощта. Този час му се струваше напълно подходящ. Колко ли трябва да се чака, докато подежда приспивателното? Кале нямаше представа. При всяко положение чичо Ейнар дотогава би трябвало да е захъркал в непробуден сън. Момчето не се съмняваше, че ще е така. И това щеше да му помогне да осъществи своя план. Сега, когато бе открил наистина подозрителен тип, просто нямаше право да изпусне възможността да снеем отпечатъци от пръстите му. Описание, бенки, белези и прочие бе полезно да се имат, но истинските отпечатъци бяха най-важното.

Кале хвърли последен поглед през прозореца на стаята си, преди да си легне. Белите пердета на прозореца отсреща леко се полюшваха от лекия вятър. Там зад тях се намираще чичо Ейнар. Вероятно в този момент той гълташе приспивателното и се канеше да си легне. Кале потри доволно ръце. Как добре се подреждаше всичко! Изобщо нямаше да е трудно. Стотици пъти Ева-Лота, Андерс и той се бяха изкачвали по противопожарната стълба. Последният път беше, когато решиха да си устроят разбойническа бърлога на тавана у Ева-Лота. И щом чичо Ейнар може да слиза по нея, защо пък Кале да не се покатери?

— В два часа ще го сторя, кълна се в живота си — зарече се момчето, мушкайки се в леглото. Миг по-късно то бе заспало дълбоко, но неспокойно: присъни му се, че чичо Ейнар го гони в двора на хлебаря. Кале тичаше с всички сили, но оня го настигаше. Най-сетне сграбчи момчето за врата и ревна:

— Не знаеш ли, че всички детективи трябва да имат тенекиени кутии, завързани за опашките им, та да се чува, когато приближават?

— Но аз нямам опашка! — жално изхленчи Кале.

— Глупости, ами това какво е?

Кале извърна поглед назад и забеляза, че наистина има опашка — почти същата като на Таби.

— Ето как трябва — рече назидателно чичо Ейнар и завърза едно тенеке за крайцеца й. Кале подрипна и отзад се разнесе оглушителен шум. На момчето направо му идеше да се разреве. Какво щяха да си кажат Ева-Лота и Андерс, ако го видеха и чуеха? Никога вече нямаше да играят с него. Кой може да издържи на подобна гюрултия цял ден? А, ето ги и тях. Ева-Лота и Андерс му се хилеха подигравателно.

— Какво да се прави — обади се Андерс. — Такава е участта на всички детективи.

— Наистина ли трябва да ходят с тенекиени кутии на опашките? — простена Кале.

— Абсолютно! — отсече Андерс. — Такъв е законът.

Шумът зад Кале ставаше все по-оглушителен. Кутията тропаше и дрънкаше — господи, как само дрънкаше! Кале се сепна. Будилникът му звънеше пронизително. Момчето бързо натисна копчето. Слава богу, нямаше опашка! За колко много неща бе благодарен в този живот! А сега бързо на работа!

Спусна се към бюрото и измъкна от чекмеджето му намастения тампон. Пъхна го в джоба си и се огледа за лист хартия. Ето, готово!

Внимателно пое надолу по стълбата, като внимаваше да прескочи онези стъпала, дето скърцаха.

Кале бе страшно развълнуван. Пропъхна се през отвора в оградата, тесен дори за такова слабо момче като него, и постоя малко в двора на хлебаря. Колко беше тихо! А как силно ухаеше люлякът! Ами ябълковите дървета?! През деня всичко бе толкова по-различно. Прозорците на цялата къща тъмнееха. Дори този на чичо Ейнар.

Кале стъпи на противопожарната стълба. Стомахът му тревожно се сви. За първи път изпита страх. Дали пък един отпечатък си заслужаваше всичко това? Та той дори не знаеше дали ще му е нужен? Но чичо Ейнар може да се окаже истински престъпник, а от престъпниците трябва да се снемат отпечатъци. Следователно никакво двоумение. Най-обикновена професионална мярка, убеждаваше себе си великият детектив, докато се катереше полека нагоре.

— Ами ако чичо Ейнар седи на леглото свършено буден и ме види как надничам вътре? Какво ще му река?

Движенията на момчето станаха малко несигурни.

— Ами, добър вечер, чичо Ейнар. Хубава нощ, нали? Излязох малко да се поразкърша по тази пожарна стълба. — Не, това няма да мине.

Дано леля Миа да му е дала порядъчна доза приспивателно, мислеше си Кале и се стараяше да си вдъхне кураж. И въпреки това, когато се залови за перваза на прозореца на таванската стая, той имаше чувството, че поглежда в гнездо на змии. В стаята беше тъмно, но не чак толкова, че да не се различават предметите в нея. В този момент Кале приличаше на малка и плаха невестулка, готова да побегне при най-лекия шум.

Ето го леглото. Оттам се разнасяше дълбоко и равномерно дишане. С изключителна предпазливост Кале пролази на перваза. На всеки няколко минути спираше, за да се послуша. Засега всичко изглеждаше спокойно. „Да не би да му е дала отрова за мишки, та така се е вцепенил“, помисли си момчето, легна на пода и със змиеподобно пълзене се запромъква към своята жертва. И това ако е обикновена професионална дейност!

Какъв късмет — дясната ръка на чичо Ейнар беше провиснала от леглото. Трябваше само да я улови и... Мъжът промърмори нещо насън и закри с длан лицето си.

Туп, туп, туп... Кале се огледа да не би някъде в стаята да бумка някаква машина. После се досети, че това всъщност е неговото собствено сърце, което се блъскаше в гърдите му така, сякаш всеки миг щеше да изхвъркне оттам.

Чичо Ейнар продължаваше да спи. Сега едната му ръка лежеше отпусната върху одеялото. Момчето отвъртя капачката на тампона и внимателно, сякаш се готвеше да улови жив въглен, посегна към палеца на заспалия мъж и го опря върху намастилената повърхност.

— Аааа-пфф — хъркаше здравата чичо Ейнар.

А сега хартията. Къде, по дяволите, бе тя? Ето на това му се вика беля! Налице е престъпник с намастия палец, всичко върви по план, а не може да открие хартията! Ами да, в джоба му. Много внимателно притисна палеца на мъжа в белия лист. Прекрасно! Получил бе отпечатъка и едва ли в този момент имаше някой по-доволен от него. Може би само ако се бе сдобил с бяло мишле, за каквото мечтаеше открай време, щеше да се чувства по-щастлив.

А сега — обратно към перваза на прозореца. Всичко се оказа ужасно просто.

Планът се оказа невероятно удачен, стига леля Миа да не бе такава любителка на цветята. От другата страна на прозореца се мъдреше саксия с мушкато. Кале се надигна внимателно от твърде неудобната си поза и... тряс!

В първия момент момчето помисли, че е станало земетресение или нещо подобно. А всъщност една нищо и никаква саксия се беше счупила, нищо повече.

Той се вцепени, опрял ръце на перваза с гръб към леглото на чичо Ейнар.

Ето сега ще умра, помисли си Кале. И може би така ще е най-добре.

С всяка клетка на тялото си усещаше, долавяше и разбираше, че чичо Ейнар се е събудил. И как няма да се събуди?! Сякаш от прозореца не бе тупнала глинена саксийка, а цял магазин за цветя.

— Горе ръцете! — чу момчето. Хем беше гласът на чичо Ейнар, хем не беше. Звукът му режеше като стомана.

Винаги е по-добре да гледаш опасността в очите. Кале се извърна и на сантиметри от носа си видя дулото на пистолет. В своето въображение многократно си бе представял такъв момент и изобщо не бе трепвал. Представял си бе как с бързо движение щеше да изненада врага, насочил дулото срещу него. „По-спокойно, уважаеми!“ щеше да му каже и ловко да измъкне оръжието от ръката му. Съвсем друго се оказа на практика. Кале се бе плашил много пъти дотогава: и когато кучето на управителя на банката се хвърли връз него на пазара, и когато миналата година пропадна в дупка в леда... но такъв ужасяващ, парализиращ страх не бе изпитвал никога досега.

„Майчице!“, помисли си само.

— Ела насам — заповяда стоманеният глас.

Как това да стане обаче, щом краката му бяха като два омекнали макарона. Все пак направи опит.

— Я, това ти ли си бе, Кале? — Стоманените нотки бяха изчезнали от гласа на чичо Ейнар, който обаче продължаваше да звучи застрашително. — Какво търсиш тук по това време? Отговаряй!

„Помощ, помощ“, мислено се молеше Кале. „Какво да кажа?“

В моменти на отчаяна необходимост човек понякога се оказва ужасно находчив. Кале внезапно си спомни, че преди години му се случваше да ходи насън. Кръстосваше из къщата без да се събуди, докато един ден майка му не го заведе на лекар и той му предписа успокоителни.

— Хайде, Кале! Говори! — настояваше чичо Ейнар.

— Как съм дошъл тук ли? — престорено се зачуди момчето. — Наистина, как е възможно? Дали пък отново не съм започнал да ходя насън? Ето, спомних си. Сънувах теб, чичо Ейнар. (Пък то си и беше истина.) Моля те да ме извиниш, че съм дошъл и те събудих.

Чичо Ейнар вече бе прибрал пистолета и потупа момчето по гърба.

— Хайде, хайде, велики детективе! Склонен съм да повярвам, че твоите следователски мераци са причина да ходиш насън. Кажи на майка си да ти даде някакви успокоителни преди да легнеш и ще се почувстваш по-добре. А сега трябва да те изпратя.

Мъжът придружи Кале до вратата. Момчето любезно се поклони за сбогом. Миг по-късно то профуча през процепа в оградата със скоростта на подгонен заек.

— Благодаря ти, Боже мили! — прошепна сетне.

Чувстваше се като току-що спасен корабокрушенец. Краката му се подгъваха от вълнение. Едва-едва се изкачи до стаята си, а когато най-сетне се озова вътре, падна връз леглото и остана така дълго, догдето отново задиша спокойно.

— Благодаря ти, Боже мили! — прошепна момчето за втори път.

Колко опасна се оказа професията на детектива! Някои си мислят, че това е най-обикновена рутинна дейност и нищо повече! И то си е така, но до момента, в който не се наложи да погледнеш в дулото на пистолет. Сега Кале усещаше краката си. Парализиращият страх бе изчезнал. Момчето мушна ръка в джоба на панталоните. Напипа скъпоценното листче хартия. Вече не се боеше. Внимателно изглади с ръка хартиятката и я остави в лявото чекмедже на бюрото си. Там на сигурно място вече бе прибрал и шперца, и вестника, и перлата. Дори честита майка, наблюдаваща своите любими рожби, не би могла да има по-доволен вид от Кале в момента, в който оглеждаше своите съкровища. Той старателно заключи чекмеджето и пъкна ключето в

джоба. После разтвори бележника си на страницата, отредена за чичо Ейнар. Налагаше се да направи някои допълнения.

„Има револвер, написа той, спи с него под възглавницата си.“

По това време на годината семейство Лизандър закусваше навън, на терасата. Тъкмо ядяха овесената каша, когато Кале и Андерс се появиха наблизко, опитвайки се да привлекат вниманието на Ева-Лота. Кале изгаряше от желание да разбере дали чичо Ейнар ще отвори дума за среднощното му посещение, но оня си лапаше кашата сякаш нищо не се бе случило.

— Ох, Ейнар! — възкликна внезапно госпожа Лизандър. — Страшно се извинявам, че снощи забравих да ти дам приспивателно.

СЕДМА ГЛАВА

— Всяко нещо е най-приятно с приготовленията за него — заяви най-неочаквано Андерс на следващия ден. Самото представление беше доста вълнуващо и забавно за повечето зрители, но онова, за което момчето си спомняше с най-хубаво чувство, бяха първите репетиции за него и дните на подготовката му.

Доскорошните циркови артисти сега се размотаваха насам-натам и не знаеха с какво да се захванат. Единствено Кале не скучаеше. Професията на детектив придаваше смисъл на дните и дори на нощите му. Разследванията, които доскоро бяха разследвания изобщо, сега вече бяха насочени към един-единствен обект — чичо Ейнар. Андерс и Ева-Лота често повтаряха, че горят от нетърпение той да си замине, ала Кале се боеше тъкмо от това, че ще дойде ден, в който неговият престъпник ще си събере багажа и ще го остави без Загадъчна Личност, превзела изцяло мислите му. Още по-неприятно щеше да е, ако чичо Ейнар си тръгне, без Кале да е разбрал какви шашми прави. А в това, че е мошеник, момчето изобщо не се съмняваше. Вярно, всички хора, които досега той бе обявявал за престъпници, се оказваха напълно почтени граждани или поне не се намираха доказателства за някакви нарушения на закона от тяхна страна, но този път момчето изобщо не се колебаеше в предположенията си.

— Толкова улики има, другояче не би могло и да бъде — опитваше се то да си вдъхне кураж, когато го обземаха съмнения, че не е изключено и да греши.

Ала на Андерс и Ева-Лота, които пет пари не даваха за борбата с престъпността, бе извънредно трудно да запълнят с нещо дните си. За щастие, въпреки подписания договор за мир между бандата на Сикстен, синът на пощаджията, и бандата на Андерс, един ден Сикстен викна след Андерс „женчо“, защото го видя да минава по улицата в компанията на Ева-Лота. На Сикстен сигурно също му беше скучно и тъкмо заради това той изрови томаховката на войната.

Андерс замръзна на мястото си. Ева-Лота — също.

— Я повтори! — рече Андерс.

— Женчо! — изстреля в упор Сикстен.

— Аха! Мислех, че не съм чул добре. Не ми се щеше да те правя на кайма в тази жега.

— О, не се притеснявай! Ще ти донеса лед, да си охладиш челцето, ако си още жив.

— Ще се срещнем тази вечер в Прерията — отсече Андерс. — Иди си вкъщи и подготви майка си колкото можеш по-внимателно.

След това се разделиха. Андерс и Ева-Лота се прибраха в превъзходно настроение и започнаха да търсят Кале, за да му съобщят новината. Отваряше се възможност за война между двете банди, което значително щеше да разнообрази летните дни.

Кале бе страшно ангажиран да следи чичо Ейнар през процепа в оградата и крачеше нагоре-надолу от своята страна зад нея като неспокоен дух. Никак не му се искаше да го безпокоят точно сега. И въпреки това не успя да съдържи радостта си при вестта, че бойната томахавка е изровена. Тримата веднага се настаниха в беседката на Ева-Лота, за да обсъдят подробно въпроса. В този миг отнякъде изникна чичо Ейнар.

— Никой не иска да си играе с мен — оплака се той шумно. — Какво всъщност става тук?

— Ще се бием! — заяви Ева-Лота. — Андерс ще се бие със Сикстен.

— А кой е Сикстен?

— Едно от най-силните момчета в града — обади се Кале. — Сигурно е, че Андерс ще бъде напердашен.

— Така си е. И аз съм сигурен — ведро се съгласи Андерс.

— Да дойда ли да ви помогна?

Трите деца се вторачиха в него с широко отворени очи. Наистина ли си въобразяваше, че някакъв там възрастен може да се меси в техните битки? И да развали цялото удоволствие?

— Хайде, Андерс, казвай! Да идвам ли?

— Не, разбира се — троснато рече момчето, на което никак не му бе приятно да отговаря на тъпи въпроси. — Няма да е честно.

— Е, тогава наистина ще е май по-добре да не се бъркам — призна чичо Ейнар леко смутен. — И въпреки всичко си мисля, че би

било целесъобразно. Ти вероятно не знаеш значението на тази дума. Когато пораснеш ще го разбереш.

— Надявам се, че няма да му се наложи да учи подобни тъпотии — прекъсна го Ева-Лота.

Чичо Ейнар им обърна гръб и си тръгна.

— Да пукна, ако не го вбесих — обади се след малко момичето.

— Възрастните са странни, но този наистина бие всички по точки — въздъхна Андерс. — От ден на ден става все по-досаден.

„Ех, да знаеше само...“, помисли си Кале.

Прерията беше просторно игрище на края на града, обрасло с храсталаци — запазена територия на местните младежи. Тук те живееха по време на Златната треска в Аляска, мускетари се дуелираха на живот и смърт, палеха лагерни огънове сред чукарите на Скалистите планини, стреляха по африкански лъвове, благородни рицари препускаха на пламенни жребци, страховити чикагски гангстери безмилостно натискаха спусъците на автоматите си — всичко зависеше от това какъв филм даваха в момента в местното кино. През лятото то бе затворено, но това не значи, че дечурлигата не знаеха какво да правят. Все възникваше по някой личен спор, чието разрешаване изискваше ръкопашен бой, а тук можеха да се разгръщат и мирновременни игри.

Андерс, Кале и Ева-Лота се отправиха към Прерията, обзети от напрегнато очакване. Сикстен и цялата му банда, тоест Венка и Йонте, вече бяха там.

— Ето един, който ще види как кръвта изтича от сърцето му — провикна се Сикстен и размаха яростно юмруци.

— Кой са ти секунданти? — попита Андерс, без да обръща внимание на заплахите. Въпросът му бе напълно формален, защото чудесно ги знаеше.

— Йонте и Венка!

— Ето, тези тук са моите. — Андерс посочи Кале и Ева-Лота.

— Какво оръжие ще избереш? — зададе той следващия въпрос съгласно правилата. Всички знаеха, че няма никакви други оръжия освен юмруците, но процедурата беше задължителна.

— Боксьорски ръкавици — отвърна без колебание Андерс, както впрочем и се очакваше от него.

И схватката започна. Четиримата секунданти, застанали на предвиденото от правилата разстояние, следяха действието с такова

напрежение, че от челата им обилно се лееше пот. От момчетата, които се биеха, личаха само ръце, крака и разрошени глави. Сикстен бе по-силният, но Андерс бе бърз и гъвкав като катерица. Още в самото начало той успя да насини на няколко места своя противник, като това обаче го ожесточи още повече. Положението на Андерс никак не изглеждаше добро. Ева-Лота прехапа устни. Кале крадешком ѝ хвърли поглед. Колко би искал да можеше да се бие за нея. Ала за зла врага, Андерс бе този, когото бяха нарекли „женчо“.

— Ура за Андерс! — провикна се от все сърце Ева-Лота.

В резултат Андерс също се настърви и обсипа своя противник с множество бързи удари, като го принуди да отстъпи. Съгласно правилата подобна схватка не можеше да продължи повече от десет минути. Кале наблюдаваше с часовник в ръка. Двамата, които се биеха, знаеха, че времето им е ограничено и правеха всичко възможно, за да го използват изцяло.

В този миг Венка извика:

— Край!

Сикстен и Андерс с огромно усилие се овладяха и прекратиха схватката.

— Равен резултат — обяви важно Венка.

Сикстен и Андерс си стиснаха ръце.

— Обидата е изличена — рече Андерс. — Но утре смятам аз да те обидя, така че ще продължим.

Сикстен кимна в знак на съгласие.

— Това означава война между Бялата и Червената роза.

Сикстен и Андерс се бяха вдъхновили от историята на Англия при наименованието на своите банди.

— Да, война между Бялата и Червената роза! Нека хиляди и хиляди храбреци паднат в битките и бъдат погълнати от нощта на смъртта — заключи Андерс с израз, също заимстван от учебника по история. Сторил му се беше много красив и най-вече подходящ за приключването на една схватка в Прерията.

Воините на Бялата роза — Андерс, Кале и Ева-Лота, стиснаха ръцете на тези на Червената роза — Сикстен, Бенка и Йонте. После се разделиха.

Странно бе, че Сикстен, уж убеден, че има пълното право да нарече Андерс „женчо“, само загдето го е видял да върви по улицата с

Ева-Лота, нямаше нищо против да я счита за равноправен противник и представител на Бялата роза.

Трите „бели рози“ си тръгнаха към къщи. Кале бързаше най-много, обзет от безпокойство, че вече няколко часа не знае какви ги върши чичо Ейнар.

От носа на Андерс капеше кръв. Сикстен се бе закълел, че ще го накара да види как кръвта изтича от сърцето му. Не се стигна чак дотам.

— Ти се би много добре — отбеляза Ева-Лота с възхищение.

— Нищо особено — скромно сведе очи Андерс и се загледа в петната кръв по ризата си. Щяха да му трият сол на главата у дома. Най-добре да се прибира час по-скоро. — Ще се видим утре — махна им той и хукна към къщи.

Кале и Ева-Лота продължиха да вървят заедно. Внезапно момчето се сети, че бе обещало на майка си да ѝ купи вечерния вестник.

— До утре! — рече той на Ева-Лота и се запъти към будката.

— Вечерните вестници свършиха — сви рамене продавачката. — Я виж дали не е останал някой непродаден брой в хотела.

Пред вратата на хотела Кале срещна полицаия Бьорк.

Изпитваше към него искрена професионална симпатия. Кале беше частен детектив, а в класацията частните детективи са няколко ранга по-високо от обикновените полицаи, които често демонстрират пълно неумение да се справят и с най-простите криминални случаи, но при все това Кале усещаше някакво духовно родство с Бьорк. И двамата се бяха заели с нелеката задача да спасят обществото от престъпността. На момчето много му се искаше да попита за някои неща, свързани с неговия проблем. Нямаше никакво съмнение, че великият детектив е свръхталантлив, но самият той не забравяше, че е едва на тринайсет години. Опитваше се, естествено, да омаловажава този факт и по време на своята работа като детектив се виждаше като възрастен и зрял човек със строги пронизващи очи и лула, увиснала в крайчеца на устата му. Мъж, към когото хората се обръщат с „господин Бломквист“, и от когото всички нарушители на закона се боят, но пък обикновените граждани го тачат и ценят. В този момент обаче Кале се чувстваше точно на тринайсет години и бе готов да признае, че

полицаят Бьорк в работата си може да се опре на своя голям опит, какъвто на момчето липсваше.

— Здравсти — поздрави полицаят.

— Здравсти — отвърна Кале.

Бьорк проследи с поглед черното волво със стокхолмска регистрация, което спираше пред хотела. Кале застана до полицая, скръстил ръце зад гърба си. Двамата дълго стояха така, потънали в мълчание, и наблюдаваха неколцината пешеходци, които минаваха забързано през площада.

— Господин Бьорк — обади се по едно време Кале. — Ако според вас един човек е мошеник, какво бихте направили?

— Ще го ощипя за носа — добродушно се усмихна полицаят.

— Исках да кажа, ако е извършил престъпление — поясни момчето.

— Ще го арестувам, разбира се.

— Ами ако само го подозирате, но ви липсват нужните доказателства? — не се успокояваше Кале.

— Бих тръгнал по петите му, а от мен отърване няма! — Широка усмивка грейна на лицето на Бьорк. — Виждам, че се опитваш да упражняваш моя занаят, нали? — добродушно попита той.

„Опитвал се“, реагира възмутено и наум Кале. Как пък никой не се отнася сериозно с него!

— Виж какво, Кале, ще отскоча до гарата. Пстой тук за малко вместо мен, а? — след тези думи полицаят сякаш се изпари.

Би тръгнал по петите му, повтори си Кале. Но как можеш да вървиш след някой, който не излиза от градината. Чичо Ейнар не предприемаше абсолютно нищо. Или седеше на някой от плетените столове, или крачеше напред-назад като звяр в клетка, при това изисквайки от тримата приятели да го забавляват, та да му минавало по-приятно времето. Не приличаше на отпускар, а по-скоро на човек, който изчаква.

Но какво, ето това не мога да проумея, мислеше си момчето, докато изкачваше стъпалата пред входа на хотела, за да попита при портиера за вестник. В момента оня беше зает, та се наложи Кале да го почака да свърши с група клиенти. Пред администратора на хотела застанаха двама души.

— Можете ли да ми кажете дали тук имате гост на име Бране? — попита единият. — Ейнар Бране.

Администраторът поклати глава.

— Сигурен ли сте?

— Напълно.

Двамата непознати си продумаха нещо тихичко, а след това единият, този, дето пръв бе заговорил, отново попита:

— Ами някой на име Линдерберг?

Кале подскочи. Ейнар Линдерберг — ами това беше самият чичо Ейнар. Винаги е приятно, когато можеш да послужиш някому и тъкмо се готвеше да отвори уста и да обясни, че Ейнар Линдерберг е отседнал у господин Лизандър, хлебаря, когато неочаквано се усети и от устните му се отрони само едно „ахм“.

За малко да се проявиш като пълен идиот, укори се той. Нека изчакаме да видим как ще се развият събитията.

— Нямаме гост с това име.

— Разбрах. Предполагам, не знаете и дали има човек с фамилията Бране или Линдерберг, който да е отседнал някъде в града през последните една-две седмици.

Човекът отново поклати глава.

— Е добре, а може ли да наемем една двойна стая?

— Да, заповядайте. Давам ви стая номер трийсет и четири. Сигурен съм, че ще ви хареса. Можете да се нанесете след десет минути. Колко време ще останете?

— Зависи. Няколко дни, предполагам.

Администраторът им подаде книгата на хотела, за да впишат в нея имената си. В това време Кале купи своя вестник. Момчето бе обхванато от невероятна и страшна възбуда.

— Напипах гореща следа, сигурен съм — прошепна си то. Немислимо бе да се прибира у дома точно сега, преди да е открило нещо повече за онези двамата, които питаха за чичо Ейнар. И макар да знаеше, че служителят на хотела щеше да се стъписа от подобно нахалство, Кале се разположи в едно от кожените кресла във фоайето и разгърна вестника. Нищо друго не успя да измисли. Просто се направи на тежък бизнесмен и само искрено се молеше никой да не го изхвърли навън. За щастие телефонът звънеше непрекъснато и администраторът

си имаше достатъчно работа, за да обръща внимание на дръзкото поведение на някакво хлапе.

Кале проби с показалец две дупки във вестника и веднага си помисли, че ще трябва да скалъпи някаква лъжа за пред майка си, та да ѝ обясни как е било повредено нейното вечерно четиво. След малко се впусна в догадки относно самоличността на онези двамата. Детективи? Те често се движеха по двойки, поне така ги показваха във филмите.

Какво ли би станало, ако се приближи до тях и ги поздрави с думите: „Добър вечер, колеги“. Щеше да е страшно глупаво, да не кажем идиотско. Никога не изпреварвай събитията!

Всемогъщи боже, как понякога му работеше късметът! Ето ти ги и непознатите, които потърсиха къде да седнат и най-накрая се настаниха в две кресла право срещу него. Нищо не пречеше да ги наблюдава през дупките във вестника.

„Аналитично описание“, напомни си великият детектив. Обикновена рутинна работа! Първият — леле, истинско престъпление е да имаш такова лице! Кале не помнеше да е виждал нещо толкова отблъскващо. Сигурно „Службата за естетическо поддържане“ на града би била готова да отдели почти целия свой бюджет, за да го отърве от това грозило. Трудно бе да се определи какво го правеше толкова отблъскващо — ниското чело, прекалено близко разположените очи, изгърбеният нос или устата, изкривена в коса, неприятна усмивка.

— Ако този тип не е престъпник, аз съм архангел Михаил — рече си Кале.

С изключение на невероятната, почти болезнена бледност на другия, в лицето му нямаше нищо чак толкова забележително. Сравнително нисък и светлокос, той безспир се оглеждаше наоколо с безцветните си сини очи.

Кале се взираше така упорито в двамината, че погледът му сякаш изскачаше през дупките на вестника. Целият се бе превърнал в слух. Онези отсреща разговаряха тихо и спокойно, ала за съжаление Кале не можеше да долови кой знае какво от думите им. Неочаквано бледият повиши тон.

— Изобщо не се съмнявам в това. В този град е. Видях писмото до Лола с очите си. На печата ясно личеше: „Лилшъопинуг“.

Писмото до Лола ли? Лола Хелберг, разбира се!

— Мозъчните ми клетки започват да се размърдват — почти на глас промълви Кале, който щеше да се пръсне от самодоволство. Лично бе пуснал в пощенската кутия писмото до тази дама, която и да беше тя. Името ѝ надлежно бе записано в тефтера му.

Напразно Кале правеше всичко възможно, за да схване за какво си говорят двамата отсреща. Скоро администраторът на хотела дойде, за да им съобщи, че стаята им е готова. Гадният и Бледият станаха от местата си и се отдалечиха. Малко след това и Кале реши да си върви. Минавайки покрай рецепцията забеляза, че служителят е отишъл някъде и в момента до книгата за регистрация в хотела няма никой. Без да се замисли, момчето отгърна тежките ѝ корици и погледна последните два реда. Гадният пръв бе записал името си, това Кале добре бе запомнил. Туре Крук, Стокхолм. А името на Бледия се оказа Ивар Редиг, пак от Стокхолм.

Извади бележника си и старателно вписа имената на двамата непознати и техните описания. Разгърна и страницата, посветена на чичо Ейнар, където добави: „Вероятно се представя и като Бране“. После сгъна вестника, пхна го под мишница и се отправи за дома, свирукайки си весело.

Оставаше му да свърши още само едно нещо — да провери колата. Сигурно беше тяхна. В града нямаше чак толкова много автомобили със стокхолмска регистрация. Ако бяха пристигнали с влака в седем, щяха да поискат стая в хотела преди няколко часа. Кале си записа номера, както и другите отличителни белези на возилото. След това огледа внимателно гумите. С изключение на задната дясна, останалите бяха доста протрити. Задната дясна обаче бе нововеничка, шведско производство. Кале на бърза ръка начерта релефа ѝ.

„Обикновена рутинна работа!“, рече си той и мушна бележника обратно в джоба си.

ОСМА ГЛАВА

Съгласно уговорката войната между Розите избухна на следващия ден. Сикстен намери лист хартия, изпълнен с обиди, смразяващи кръвта. „Аз, Андерс Бенгтсон, предводител на Бялата роза, чиито връзки на обувките не си достоен да развържеш, потвърждавам верността на написаното тук“ се мъдреше най-отдолу. Скърцайки със зъби, Сикстен хукна да търси Бенка и Йонте. Воините на Бялата роза бяха установили своя стан в двора на хлебаря, където очакваха атаката на воините на Червената роза. Кале се бе настанил на високо — между клоните на яворовото дърво, откъдето имаше чудесна видимост към улицата, чак до къщата на пощаджията. Изпълняваше ролята наблюдател не само за каузата на Бялата роза, но и за своята.

— Всъщност нямам време да воювам — бе казал той на Андерс. — Зает съм.

— С какво пък сега? — попита го приятелят му. — Пак ли с някаква криминална драма? Да не би Фредрик с дървения крак отново да се кани да задигне парите, събрани за черквата?

— О, я си дръж устата! — сряза го Кале. Чудесно знаеше, че е напълно безсмислено да се стреми към разбиране у другите. Ето защо се покатери на дървото, за да изпълни и своята задача. Инак безусловното подчинение на предводителя бе едно от железните правила на Бялата роза.

Предимството в случая за Кале бе, че като следеше кога ще се появят враговете от Червената роза, той можеше да държи под око и чичо Ейнар. Тъкмо в този момент оня седеше на терасата и помагаше на леля Миа да чисти ягоди. Е, на всяка десета ягода палеше цигара и започваше да се люлее на стола, за да си отдъхне от „непосилната“ работа. Щом забеляза Ева-Лота да притичва през двора, за да се присъедини към момчетата, той ѝ подвижна някаква закачка.

— Не се ли измори от скучния живот тук? — дочу Кале как леля Миа пита братовчед си. — Защо не се разходиш към центъра, не идеш

да поплуваш, не покараш колело или нещо от този сорт? Всяка вечер в хотела има танци, поне там се позабавлявай.

— Благодаря ти, много си мила — отвърна чичо Ейнар. — Но тук в твоята градина, Миа, ми харесва най-много и наистина се чувствам чудесно. Нямам никакво желание да ида където и да било. Искам да възстановя здравето и нервите си. Тук е толкова тихо и спокойно.

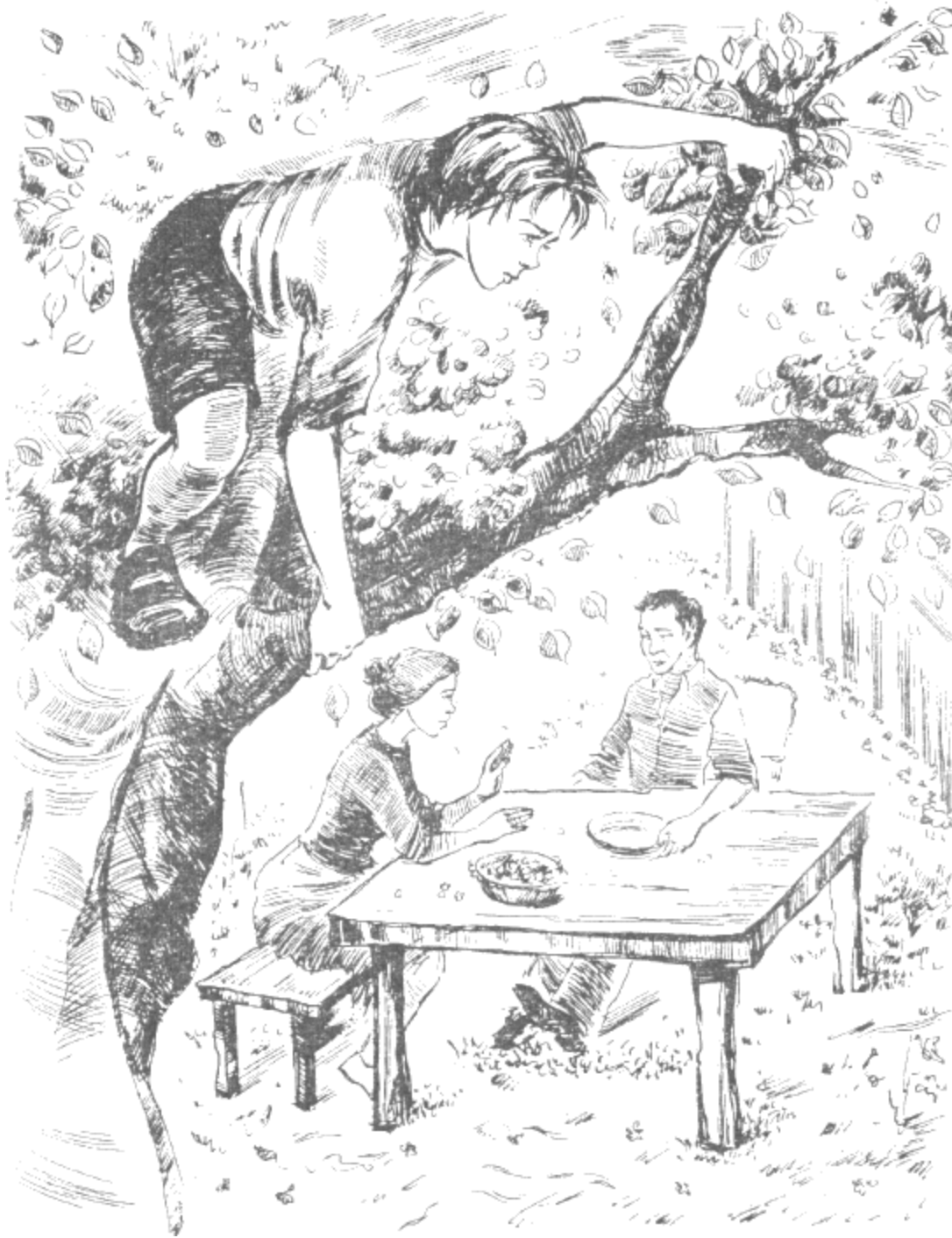
— Тихо и спокойно, как не! — промърмори Кале. — Като на змия в мравуняк. Сигурно затова, че му е много спокойно, не може да спи и крие пистолет под възглавницата си.

— Откога всъщност съм у вас? — попита чичо Ейнар. — Дните се изнизват така неусетно, че им изпуснах бройката.

— В съботата, която идва, ще станат две седмици — отговори леля Миа.

— Наистина ли? Не са ли повече? Струва ми се, че съм тук вече близо месец. Е, скоро май ще трябва да си тръгвам.

— Не, още не! — едва не извика Кале. — Първо трябва да разбере защо си тук, спотаен като заек в гъсталак.

Кале бе така ангажиран с разговора на терасата, че напълно забрави за другата си задача — да дебне приближаването на врага. Оживен шепот на улицата долу бързо го върна към задълженията му. Видя как Сикстен, Венка и Йонте се опитват да надзърнат между дъските на оградата. Те явно не го забелязваха там горе, между клоните на дървото.

— Майката на Ева-Лота и някакъв тип седят на терасата — докладва Сикстен. — Значи не можем да влезем през предния вход. Ще заобиколим и ще минем по моста над реката, за да ги изненадаме в гръб.

Червените рози изчезнаха и Кале се спусна бързо долу. Изтича в пекарната, където Андерс и Ева-Лота се развличаха, като се спускаха по въжето, останало от цирковото представление.

— Червените рози са вече тук — провикна се наблюдателят на Бялата роза. — Всеки момент ще прекосят моста.

Онази част от реката, която минаваше през двора на хлебаря, беше широка не повече от метър. Ева-Лота бе опряла в двата бряга широка дъска, която при нужда можеше да играе роля на „подвижен мост“. Не че беше много устойчив, но при положение че притичаш по него бързо и уверено, вероятността да се изтърсиш във водата бе малка. Пък дори и това да се случеше, най-многого бе намокряне на крачолите на панталоните, тъй като реката беше всъщност плитка.

Белите рози бързо прехвърлиха подвижния мост и тутакси се прикриха зад елшовия храсталак на самия бряг. Не се наложи да чакат дълго. С нарастващ ентузиазъм те наблюдаваха как Червените рози пристигат отсреща и предпазливо търсят тайника на враговете си.

— Ето го моста! — радостно възкликна Сикстен. — В атака! Победата е наша!

Той стъпи на дъската, последван от Венка. Точно този миг очакваше Андерс. Стрелна се напред със скоростта на мълния и преди Сикстен да успее да стигне на брега, повдигна леко края на дъската. Нищо повече не беше нужно.

— Точно това се случило на фараона, когато се опитал да прекоси Червено море — възторжено извика Ева-Лота на Сикстен, който цопна във водата.

Белите рози се спуснаха към пекарната колкото им държаха краката, докато Сикстен и Венка с гневни викове се мъчеха да излязат на брега. Андерс, Кале и Ева-Лота използваха ценните минути да се барикадират на тавана — внимателно заключиха вратата към стълбището и изтеглиха въжето. Сетне заеха позиция край вдигнатата капандура, очаквайки врага. Появата му бе предизвестена с грозни крясъци.

— Понамокрихте ли се? — попита Кале съчувствено, щом Сикстен изникна в полезрението им.

— Точно толкова, колкото на теб ти е мокро зад ушите — отвърна наперено Сикстен.

— Доброволно ли ще излезете, или да ви издухаме оттам? — викна им Йонте.

— Вероятно ще искате да се качите тук и собственоръчно да ни свалите, а? — обади се и Ева-Лота. — Ще имате ли нещо против, ако сипем малко вряла смола под яките ви?

Много пъти бе пламвала враждата между Бялата и Червената роза в последните години. Ала не би могло да се твърди, че между двете банди съществуваше истинска омраза. Напротив, те си бяха чудесни приятели. А войната обявяваха, за да се забавляват. Нямаше определени правила за провеждането на бойните действия. Едничката цел бе да се ядоса противника колкото е възможно повече и досега почти всичко беше разрешено, с изключение, естествено, на намесата на родители и външни лица. Да завземеш главната квартира на врага, да го шпионираш и изненадваш, да взимаш заложници, да крещиш ужасяващи заплахи, да пишеш обидни писма, да крадеш неговите „тайни документи“ и да си подготвяш такива, та противникът да има какво да търси или да заграбва, да пренасяш уж скришом пред очите на другите най-важни секрети — всичко това бе част от войните на розите.

Засега воините на Бялата роза имаха сериозно предимство и те чудесно го знаеха.

— Бихте ли се поотместили? — любезно попита Андерс. — Доця ми се да плюна!

Червените рози с гневни подвиквания заобиколиха сградата и се опитаха да отворят вратата към стълбището.

По всичко личеше, че битката е стигнала до задънена улица, но Сикстен бе свикнал да се преборва с трудни ситуации. След като се увери, че е извън полезрението на Белите рози, той даде разпорежданията си.

— Тихо, сега. Скриваме се тук, за да помислят, че сме се отказали и сме си отишли. Аз оставам тук, а вие двамата идете да се скриете в градината и няма да мърдате оттам. Като не ни виждат

известно време, ще изпатят съгледвач и ние ще го сгацим от двете страни. Ще го пленим.

Бенка и Йонте се измъкнаха тихичко, а Сикстен се изтегна по гръб под ниския клонак на елшата, готов да чака, колкото се наложи.

Пълната тишина долу предизвика подигравките на ония, които останаха в тавана на фурната. Известно време те сипеха с огромен ентузиазъм иронични подмятания, които след време намаляха, докато накрая съвсем стихнаха. Сикстен посрещна с усмивка репликата на Ева-Лота:

— Страхливи поплювковци, отидоха си! А сега какво ще правим?

На тавана се проведе военен съвет, който реши Ева-Лота да иде на разузнаване. Имаше още една стълба, която водеше надолу, но направо в пекарната. Момичето щеше да се измъкне навън, без да привлече нечие внимание. То се спусна бързешката, грабна няколко бисквити в крачка и изскочи на обляната в слънце поляна. Наоколо не се мяркаше жива душа. Ева-Лота мина с предпазливи стъпки зад ъгъла и тъкмо се готвеше да излезе напред, за да даде на онези, дето я очакваха край капандурата, знак, че всичко е чисто, когато дочу вик, смразяващ кръвта, и Венка и Йонте се хвърлиха връз нея със скоростта на циклон.

— Бързо, да я закараме в нашата щабквартира — извика Сикстен.

Ева-Лота се съпротивляваше като тигрица, но яките юмруци на Венка и Йонте бързо я укротиха. Белите рози се спуснаха по въжетото, за да ѝ се притекат на помощ. Но докато Венка и Йонте тътреха момичето към реката, Сикстен остана, за да задържи преследвачите и да даде възможност на другарите си да приберат на сигурно място военнопленничката. Естествено, не можеше да се очаква, че те ще успеят да пренесат мятащата се и риташа във всички посоки Ева-Лота през подвижния мост. Затова Йонте направо я блъсна във водата и двамата с Венка я последваха.

— Престани да риташ, защото ще се наложи да те удавя — предупреди я Йонте.

Заплахата изобщо не смути Ева-Лота, тя продължи да раздава ритници и удари и за свое огромно удоволствие успя здравата да ги насини. На брега се водеше не по-малко ожесточена битка и врявата,

която се вдигна, бе толкова голяма, че се наложи господин Лизандър да остави за малко тестото си и да излезе, за да види какво става. С бавни крачки той се отправи към реката, от чиито води дъщеря му току-що подаваше мократа си глава. Венка и Йонте виновно я пуснаха и вдигнаха смутени погледи към хлебаря. Дори сражението на брега бе прекратено. Господин Лизандър постоя миг-два, загледан замислено в своята рожба, сетне рече:

— Какво става, Ева-Лота? Не можеш ли да плуваш поне кучешката?

— Мога, разбира се — троснато отвърна момичето. — Плувам всякак!

— Щом казваш... Просто питах. — Хлебарят тактично се оттегли, за да подхване отново работата си.

Главната квартира на Червената роза се помещаваше в гаража в къщата на пощаджията. В момента там нямаше кола и Сикстен бе завзел територията за свои цели. Тук бе прибрал въдиците си, футболната топка, велосипеда и лъка със стрелите, както и цялата секретна документация на Червената роза. Ето къде доведоха и мократа до кости Ева-Лота, на която Сикстен кавалерски предложи да послужи с гащетата си за футбол.

— Бъди благороден спрямо победения, това е моят девиз — не пропусна да отбележи той.

— Глупости! Изобщо не се чувствам победена! — срязва го Ева-Лота. — Всеки момент ще ме спасят. А докато дойдат, може да постреляме с лъка, какво ще кажете?

Мъчителите ѝ нямаха нищо против.

Андерс и Кале седяха на брега на реката и с мрачни лица се съветваха. Страшно ги беше яд, че не успяха да спрат Сикстен, та да могат да го разменят за Ева-Лота.

— Ще се опитам да се промъкна и да разузная — предложи Андерс. — Ти отново се качи на явора и наблюдавай, ако им хрумне да се върнат. Брани главната ни квартира до последна капка кръв! Видиш ли, че вземат надмощие, първо изгори секретните документи!

Кале разбираше, че едва ли ще успее да изпълни докрай всички разпореждания, но си мълчеше.

Чудно място за наблюдения бе това яворово дърво! Настаняваш се удобно на някой чатал, скрит почти изцяло от листата, и спокойно оглеждаш предната част на двора на хлебаря и уличката чак до пресечката ѝ с главната. На Кале много му харесваше да участва в битките, но непрестанно изпитваше известни угризения заради това, че временно е изоставил задълженията си към обществото. Ако не бяха започнали военните действия между Бялата и Червената роза, той щеше да е на наблюдателен пост пред хотела от ранно утро и сега щеше да следва по петите двамината непознати, дете пристигнаха снощи. Тогава най-вероятно щеше да е направил поне една крачка напред в разследването си.

Чичо Ейнар крачеше напред-назад из двора, без да подозира, че го наблюдават от кичестия клон на явора. Всяко негово движение издаваше нервност и напрежение. На лицето му бяха изписани такова нетърпение и раздразнение, че на Кале почти му дожаля.

Дали пък не трябваше да играем с него малко повече, рече си момчето.

Отвъд оградата улицата бе съвършено пуста. Кале отправи поглед към къщата на пощаджията. Именно оттам се очакваше следващата атака. Ала нито една Червена роза не се мяркаше. Момчето обърна очи към другата посока, към Главната улица. Съзря някакви фигури. Това... Охоо... Наистина ли... Ами, да! Оттам наистина се задаваха двамата непознати, как се казваха? Крук и Редиг! Момчето се изпъна като струна. Мъжете приближаваха. Щом стигнаха оградата на хлебаря, те забелязаха чичо Ейнар. Той също ги видя.

Промяната у него беше ужасна: кръвта мигом се смъкна от лицето му. Дори хванат в капан плъх не би изглеждал по-уплашен, направо до смърт, от чичо Ейнар в този момент.

Единият от мъжете извън двора — Бледия, се обади пръв. Гласът му беше невероятно благ и мазен.

— Виж ти! Това не е ли Ейнар? — попита той. — Нашият скъп стар приятел Ейнар!

ДЕВЕТА ГЛАВА

Кале имаше чувството, че кръвта се вледенява във вените му. Причината беше този глас! Звучеше равно, но в него се прокрадваха някакви отвратителни страховити нотки.

— Не личи да си много радостен от срещата ни, драги приятелю — продължи да мърка равният глас.

Чичо Ейнар впи пръстите на треперещите си ръце в металната решетка на входната врата.

— Че защо? Радвам се — промълви той. — Само дето не ви очаквах.

— Така ли? — усмихна се Бледия. — Вярно, ти забрави да ни оставиш адреса си. Станал си разсеян, а? За щастие върху писмото, което изпрати на Лола, имаше ясен печат. Пък и Лола е разумно момиче. Като си поговориш с нея сериозно, тя схваща, че трябва да е сговорчива.

Чичо Ейнар дишаше тежко. Наклони се напред и изсъска към Бледия:

— Какво сте направили на Лола, дяволите да ви...

— Я по-спокойно! — прекъсна го оня. — Не се вълнувай толкова. Тишина, спокойствие и пълно отпускане — нали за това дойде на почивка? А ти си тук на почивка, доколкото разбирам?

— Точно така — отвърна чичо Ейнар. — Имах нужда от смяна на обстановката.

— Зная. Ти доста усилено работи напоследък. — През цялото време говореше само Бледия. Другият, когото Кале бе назовал Гадния, стоеше леко встрани и само се усмихваше. Според Кале обаче съвсем не приятелски.

Ако го срещна нощем на пуста улица, ще си изкарам акъла, помисли си момчето. Макар че сигурно ще е много по-страшно, ако се натъкнеш на другия — на Ивар Редиг.

— Накъде биеш, Артур? — промърмори чичо Ейнар.

Артур ли? Не се ли казваше Ивар? Престъпниците и мошениците използват обикновено повече от едно име.

— Ти много добре знаеш накъде бия — отговори Бледия и гласът му придоби острота. — Защо не дойдеш да се поразходим и да поговорим?

— Нямам за какво да говоря с теб — злобно изсъска чичо Ейнар.

— Така ли мислиш? — Бледия пристъпи напред.

Какво държеше този човек в ръка? Наложил се Кале да се наведе напред, за да вижда по-добре.

— Господи, пистолет! — прошепна момчето. Този път на чичо Ейнар се наложи да погледне в дулото на пистолета.

Какви са тези странни навици? Винаги да носиш пистолет, за да ти е подръка?

Бледия прокара длан върху гладкия метал, преди да продължи:

— Все пак няма ли да размислиш и да дойдеш?

— Не! — провикна се чичо Ейнар. — Няма за какво да си говоря с теб. Разкарай се, да не...

— Да не би да повикаш полиция?

Двамата мъже от другата страна на оградата се разсмяха.

— О, не, скъпи Ейнар. Не вярвам да направиш такова нещо. Нямах никаква сметка да забъркваш полицията. — Бледия се изсмя отново: странен, ужасяващ смях бе неговият. — Добре би било най-напред да си помислиш, приятелю. Макар да трябва да призная, че идеята не е толкова лоша — няколко седмици в глухата провинция, докато всичко отшуми. Много по-разумно, отколкото да хукнеш да бягаш през граница! Умно момче си ти! — Замълча няколко минути, после продължи: — Но пък от друга страна, ти се направи на прекалено хитър. — Сега вече гласът му не беше толкова мазен. — Нямахте защо да се опитваш да мамиш партньорите си. Това не е добре за здравето, а нерядко и свършва зле. Някак непочтено е трима души да вършат работата, а само единият да прибере плячката.

Бледия се наведе напред и изгледа чичо Ейнар с такава омраза, че студена пот обля Кале, спотаен сред клоните на дървото.

— Знаеш ли какво най-много ми се иска сега? — попита онзи. — Да ти пусна още тук един куршум. Изменник!

По всичко личеше, че чичо Ейнар постепенно идва на себе си.

— Нямах голяма сметка от това — обади се той. — Толкова ли ти се иска пак да се върнеш зад решетките? Натисни спусъка, и ченгетата ще са тук след пет минути. Какво ще спечелиш? Нали не мислиш, че нося стоката в джоба си? Най-добре махни тази играчка — той бутна с пръст дулото на пистолета — и да поговорим разумно. Ако се държиш добре, може и да поискам да делим.

— Широко сърце, нали? — иронично подхвърли Бледия. — Готов си значи да делим. Жалко, че тази идея ти хрумна малко късно. Дори твърде късно! Защото знаеш ли, скъпи ми Ейнар, сега пък ние не искаме да делим. Ще ти дадем малко време за размисъл. Нека бъдем щедри — имаш от нас пет минути, след което ни предаваш всичко. Надявам се, и то в твой интерес, че онова, за което говорим, е у теб.

— А ако не приема? Не е у мен и ако ме пречукаш, няма да има кой да ти каже къде е.

— Ейнар, стари приятелю, нали не си въобразяваш, че съм вчерашен? Съществуват начини и средства, ефикасни при това, да принудиш хората, които не желаят да се вслушат в здравия разум, в крайна сметка да го направят. Зная какво си мислиш. Смяташ, че можеш да отлагаш разговора ни за делбата, след което тихомълком да се измъкнеш с цялата плячка. Но нека те предупредя! Непременно ще те възпрем и то по начин, който ще помниш цял живот. Двамата с Еди оставаме в града и може да си напълно сигурен, че ще ни виждаш често. При всеки опит да прекрачиш този праг, ти ще се срещаш с някой от старите си приятели. Все ще успеем да си поговорим, без някой да ни прекъсва, какво ще кажеш?

— Вероятно на това в книгите му викат „заплашителна усмивка“ — промърмори Кале под нос, докато разглеждаше лицето на Бледия. Наведе се, за да вижда по-добре, и в този миг, без да иска, прекърши клона. Чичо Ейнар бързо се извърна, за да види откъде идва звукът, и Кале се вцепени.

— Господи! Дано не ме видят! Забележат ли ме, с мен е свършено! Без майтап!

Момчето си даваше сметка, че човек като Бледия няма да се поколебае нито за миг, ако разбере, че на техния разговор през последните десет минути е имало свидетел. За щастие никой от мъжете долу не прояви особен интерес към причината, която го прекъсна. Сега Кале дишаше по-спокойно. Сърцето му сякаш се върна

на обичайното си място и заби с нормален ритъм, но минута по-късно момчето зърна нещо, което отново тласна сърцето му в гърлото: по улицата, в посока към къщата, се движеше фигурка с прекалено широки за нея футболни гащета. Оказа се, че това е Ева-Лота. Тя размахваше в ръка мократа си поличка и весело припяваше своята любима песен:

Живееше една девойка на име Жозефина...

— Дано само не ме види — примоли се почти на глас Кале. — Провикне ли се „Здрасти, Кале“, направо съм труп.

Ева-Лота дойде съвсем до вратата на къщата.

— Ще ме види, няма начин. Непременно ще погледне към наблюдателния ни пост. Господи, как изобщо ми хрумна да се кача тук?

— Здрасти, чичо Ейнар — рече Ева-Лота.

Чичо Ейнар винаги се радваше да види племенницата си, ала възторгът, който този път го обзе, направо не беше за вярване.

— Колко е хубаво, че се връщаш, Ева-Лота — възкликна той. — Тъкмо си мислех, че е време да проверя дали майка ти е готова с вечерята. Хайде да идем да видим какво е положението! Довиждане, момчета! — помахаша той с ръка на двамата отвъд портата. — Време е да се прибирам.

— Довиждане, приятелю — измърмори Бледия. — Скоро ще се видим пак, обещавам ти.

Ева-Лота го погледна въпросително.

— Защо не поканиш приятелите си да хапнат с нас? — попита тя като възпитано момиче.

— Няма смисъл. Те днес бързат.

Чичо Ейнар хвана Ева-Лота за ръка.

— Друг път, момиченце — обади се Гадния.

И ето, критичният момент настъпва, помисли си Кале, забелязал, че приятелката му приближава яворовото дърво. Ами сега?

Няма да има разкошна венчавка,

нито красива карета...

Докато пееше, Ева-Лота просто по навик вдигна очи към клоните на дървото, където бе наблюдателният пост на Бялата роза. Кале срещна ясните ѝ сини очи.

Вече много години Ева-Лота бе участвала във войната между Бялата и Червената роза, както и в множество тежки вражди между бледоликите и индианците. Беше разузнавач на страната на съюзниците през последната Световна война и бе научила две извънредно важни неща — никога да не показва, че е изненадана и да не гъква, щом се налага. Там горе сред клоните се бе спотаил неин съюзник, вдигнал показалец пред устните си. Цялото му същество излъчваше зов: „Моля те, мълчи!“.

*Момичето продължи да крачи редом с чичо Ейнар.
Едничкото богатство нейно бе шевната машина.*

ДЕСЕТА ГЛАВА

— Е, господин Бломквист, какво ще кажете за този забележителен разговор? — Кале се бе проснал по гръб на тревата под крушата в техния двор и ще не ще, трябваше да отговаря на въпросите на въображаемия си събеседник.

— И така — подхвана господин Бломквист — ясно е, че в този случай имаме работа не с един, а с трима мошеници. И ви предупреждавам, млади момко. — Слушателят бе изключително млад и неопитен. — Предупреждавам ви, че много неща ще стават в близко бъдеще. Най-разумно ще е вечер да си стоите у дома. Ще бъдем свидетели на битка на живот и смърт и за онзи, който не си е имал работа с такива отрепки, това ще бъде доста изнервящо.

Самият господин Бломквист познаваше доста добре отрепките и неговата нервна система, естествено, бе съответно калена. Той извади лулата от устата си и продължи:

— Както сам ще се уверите, тези господа, Крук и Редиг, а, да, излишно е да ви казвам, че това не са истинските им имена... Та значи тия двамата без съмнение ще загреят здравата чичо Ейнар. Ейнар Линдерберг или Бране, както понякога се нарича. В интерес на истината животът му е в опасност.

— Каква позиция възнамерявате да заемете лично вие, господин Бломквист? — почтително запита слушателят.

— Тази, която изискват интересите на обществото, младежо, на обществото. Както винаги. Дори и да се наложи да рискувам живота си.

Великият детектив си позволи тъжно да се усмихне. Толкова пъти досега бе рискувал живота си в името на обществото — за него това нямаше да е нещо ново.

— Бих искал все пак да узная какво искат от чичо Ейнар. — Сега той не беше повече господин Бломквист, а Кале. Едно доста поизплашено момче, според което ситуацията бе получила страховит развой.

И тогава си спомни за вестника! Онзи вестник, дето чичо Ейнар го беше изпратил да му купи скоро след пристигането си, когато седяха в сладкарницата. Вестникът сега лежеше кротко в дясното чекмедже на бюрото му, но Кале така и не бе намерил време да го проучи както трябва.

— Непростим пропуск — укори се гласно той и рипна.

Спомни си, че чичо Ейнар се интересуваеше единствено от страницата с новини от страната. Трябва само да разбере кое от всичките съобщения там би привлякло вниманието му. „Нов опит с атомна бомба“ — едва ли е това! „Възрастен мъж нападнат безмилостно“. Я да видим по-нататък. В статийката се споменаваше, че двама младежи на около двацет години нападнали възрастен господин, защото отказал да им даде цигари. Чичо Ейнар не би могъл да има нищо общо с този случай. „Крупна кражба на бижута в Йостермалм, район Стокхолм“. Кале подсвирна и изчете текста под заглавието с мълниеносна бързина.

Крупна кражба на бижута е извършена в петък вечер от апартамент на улица „Банер“. Апартаментът принадлежи на известен банкер от Стокхолм и през нощта е бил пуст, така че крадците са работили необезпокоявано. Предполага се, че те са проникнали в жилището през вратата на кухнята, като са използвали шперц. Бижутата, на стойност около 100 000 шведски крони, били пазени в сейф, изнесен оттам по някое време през нощта, вероятно между два и четири часа. В събота следобед сейфът бил намерен в парк на около 30 мили от Стокхолм, разбит с динамит и изпразнен. Полицията в Стокхолм, пристигнала на местопроизшествието в събота сутринта, все още не разполага с имена на заподозрени. Смята се, че в грабежа, който минава за един от най-дръзките досега в страната ни, са участвали двама или повече души. Отдел „Кражди“ на полицията в Стокхолм е на бойна нога, а всички пристанища и гранични пунктове са под наблюдение, тъй като се предполага, че престъпниците ще направят опит да напуснат страната, за да продадат откраднатите

скъпоценности в чужбина. Сред бижутата има и една изключително скъпа гривна от платина, украсена с диаманти, множество пръстени с диаманти, златна брошка с четири големи брилянта и златна огърлица с перли от Изтока, както и златен медальон, украсен със смарагди, който се счита за антикварна рядкост.

— Какъв идиот се оказах, господи, какъв идиот! — възкликна Кале. — Как не разбрах от самото начало?! Лорд Питър Уимси и Шерлок Холмс отдавна да са се сетили. Нужно бе само да прочета вестника.

Той взе малката перла в ръка. По какво да познае дали е от Изтока, или не?

Внезапна мисъл го зашемети. „Не нося стоката в джобовете си“, бе казал чичо Ейнар. Естествено, че не я носи! Но той, Кале Бломквист, знаеше къде я е скрил — гривната с диаманти, от платина, смарагди и всичко онова, което имаше там. В разрушения замък! Само там! Чичо Ейнар не е луд да ги държи в стаята си. А подземие то на замъка е чудесен тайник, защото никой не ходи там.

Мислите сякаш се гонеха и прескачаха в главата на момчето. Трябва да иде в замъка и да се опита да открие скъпоценностите, преди чичо Ейнар да е успял да ги вземе. В същото време ще трябва да следи и него, и другите двама, за да ги арестува при подходящ случай. И всичко това наред войната между Бялата и Червената роза! Не, нямаше да се справи без помощници. И Шерлок Холмс не би успял да свърши всичко сам. Налага се да посвети в тази история Андерс и Ева-Лота, да ги помоли за помощ. Вярно, те винаги му се присмиват, щом стане дума за неговите детективски занимания, но сега положението беше различно и те щяха да го разберат.

Едно тъничко гласче някъде дълбоко в съзнанието на Кале му прошепна, че ще трябва да съобщи и в полицията. Момчето знаеше, че гласчето има право. Ала ако отидеше сега, за да разкаже там всичко, дали щяха да му повярват. Дали нямаше да му се изсмеят, както това винаги правят възрастните? Всички досегашни опити на Кале в тази насока се бяха оказали безуспешни. Никой не ще да повярва, че си

способен да свършиш нещо, ако си само на тринайсет години. Не, ще изчака, докато събере още малко доказателства.

Кале внимателно прибра перличката в чекмеджето. Погледът му попадна на листчето хартия с отпечатъка от палеца на чичо Ейнар! Кой знае, може и това да влезе в работа? Много се зарадва, че се бе сетил да го направи. „Полицията в Стокхолм... все още не разполага с имена на заподозрени“. Както обикновено, помисли си момчето. Ала не е изключено да са взели отпечатъци от местопроизшествието. Точно така! Отпечатъците! Ако един крадец е бил изправян пред лицето на закона и преди, то тогава полицията непременно разполага с негови отпечатъци в архивите си. В такъв случай трябва те само да бъдат сравнени с намерените на мястото на престъплението. Тогава спокойно може да се заяви: „Тази кражба е извършена от Фредрик с дървения крак!“. Ако разбира се, въпросните отпечатъци са негови. А в случай че извършителят няма досие в криминалната полиция, нещата се усложняват.

Но нали Кале притежава следа от палеца на чичо Ейнар — малко късче хартия с чудесен ясен отпечатък. Бавно, ала сигурно в главата на момчето се оформи нелоша идея. Какво пък, нека подаде ръка на полицията, защо не. Ако чичо Ейнар е замесен в обира на улица „Банер“, нещо, в което Кале естествено не можеше да е сигурен, въпреки че всички доказателства го сочеха, тогава стокхолмската полиция щеше да е благодарна за тази хартийка с отпечатъка на чичо Ейнар.

Кале извади чист лист, писалка и започна:

До Отдел „Кражби“ на полицията в Стокхолм

Поспря и задъвка съсредоточено върха на писалката. Важно бе да представи нещата така, сякаш им пише възрастен човек. Инак ще го хвърлят в коша за боклук!

Както разбрах от съобщението във вестниците, на улица „Банер“ в Стокхолм е извършен обир. Тъй като вие вероятно разполагате с някакви отпечатъци на престъпниците, аз ви изпращам един такъв, който се надявам да ви послужи. Повече информация можете да

получите бесплатно от Кале Бломквист, частен детектив,
живуц на Главната улица №14 в Лилшьопинуг.

Преди да напише „частен детектив“, момчето се поколеба за миг. Но сетне реши, че полицията в Стокхолм сигурно изобщо няма да обърне внимание на писмо от „Кале Бломквист, тринайсетгодишен“, затова щеше да е по-добре така: „частен детектив Кале Бломквист“.

— Ето, готово — въздъхна момчето и залепи плика.

А сега — бързо при приятелите.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Андерс и Ева-Лота се бяха уединили в таванското помещение над пекарната — главна квартира на Бялата роза. Скривалището наистина си го биваше. Освен за главна квартира, то служеше и за склад на стари мебели. Там имаше стар бял скрин, който навремето беше в стаята на Ева-Лота, излезли от употреба столове, струпани в ъглите, а на разкривена маса от някогашна столова децата играеха на пинг-понг, когато валеше дъжд. Но в момента Андерс и Ева-Лота нямаха никакво време за пинг-понг. Бяха заети с изготвянето на „тайни документи“, които накрая Андерс прибра в метална кутия, съдържаща най-ценните реликви на Бялата роза: записки от предишни бойни действия в хода на войната на розите, мирни договори, секретни карти и чертежи, камъни със загадъчни знаци и още много други вещи, които непосветеният би приел за най-обикновен боклук. Ала за воините на Бялата роза нямаше по-ценно съкровище от това и за него те бяха готови да пожертват мило и драго. Предводителят им ден и нощ носеше ключа от кутията на връв на врата си.

— Къде се бави Кале? — подхвърли Андерс, докато прибираше поредния документ.

— Допреди малко се криеше в клонака на явора — отвърна Ева-Лота.

В този миг при тях връхлетя самият Кале.

— Спирайте всичко! — задъхано нареди той. — Трябва да прекратим веднага войната с Червената роза. Дори ако това означава подписване на неизгодни условия.

— Ти да не си откачил? — не се сдържа Андерс. — Та ние току-що я започваме.

— Налага се! Имаме да свършим много по-важни неща. Ева-Лота, ти държиш ли много на твоя чичо Ейнар?

— Какво имаш предвид?

— Ами нали е братовчед на майка ти?

— Ако си говорим честно, струва ми се, че и мама много-много не го харесва — замислено отговори момичето. — Тогава защо аз да държа на него? Но защо питаш?

— Значи няма да се разстроиш много, ако разбереш, че е мошеник, нали?

— Виж какво, Кале — прекъсна ги Андерс. — Не чичо Ейнар, а Гуфи с дървения крак обра черквата.

— Млъкни! Първо виж това тук — рече Кале и разгърна вестника на масата.

Андерс и Ева-Лота прочетоха внимателно съобщението, озаглавено „Крупна кражба на бижута“.

— А сега ме изслушайте! — тържествено ги призова Кале.

— Ти добре ли си? — съчувствено попита Андерс. Мръсничкия си показалец той тикна в друго заглавие: „Разбесняла се крава предизвиква паника“. — Не мислиш ли, че чичо Ейнар е замесен и тук?

— Чакай, ще обясня. Ева-Лота, нали вчера видя ония двамата, дето стояха пред портата и разговаряха през нея с чичо Ейнар? Това са съучастниците му, които той е измамил по някакъв начин. Твърдят, че се казват Крук и Редиг, отседнали са в хотела. Бижутата се намират в разрушения замък. — Думите се сипеха от устата на Кале като порой.

— В разрушения замък ли? Нали преди малко каза, че са в хотела?

— Крук и Редиг са в хотела. А бижутата, глупако, са смарагди, и платина, и злато. Наистина ли не разбираш? Гръм и мълнии, само като си помисля, че близо сто хиляди крони се намират долу в подземиято!

— Ти пък откъде си сигурен? — изпълнен със съмнение попита Андерс. — Чичо Ейнар ли ти каза?

— За някои неща човек трябва и сам да се досети — рече Кале. — Ако искаш да разплетеш криминален случай, винаги трябва да обмисляш различни възможности.

В този миг говореше господин Бломквист, но много скоро той бе заместен от Кале, който развълнувано жестикулираше и разказваше, страхувайки се, че няма да успее да убеди приятелите си. Доста време му бе необходимо, за да го направи. Най-накрая успя. След като сподели всичко и даде пълен отчет за наблюденията си, за своето нощно посещение в стаята на чичо Ейнар, за находката на перла в

развалините и за разговора, който бе подслушал, докато се гушеше в клоните на явора, дори Андерс изглеждаше впечатлен.

— Помнете ми думата, това момче някой ден ще стане детектив — заяви той с одобрение. В следващия миг очите му засвяткаха от възнение. — Хей! Ама това е страхотно! Представяте ли си колко ще е интересно?! Трябва да започваме веднага. Нямаме никакво време за Войната на розите.

— Значи така — въздъхна Ева-Лота. — Затова не мога да оставя кутията с бонбони и буркана с мармалад на мира. Крадлива съм като чичо Ейнар. И нищо чудно, щом тази склонност вече я има в семейството. Ще трябва веднага да го изгоним от дома! Ами ако реши да задигне сребърните прибори?

— Успокой се! — обади се Кале. — Можеш да си сигурна, че той сега има да мисли за много по-важни неща от вашите фамилни прибори. Притиснат е до стената. Крук и Редиг обещаха да го дебнат на всяка крачка.

— Значи затова си легна снощи веднага след вечеря. Обясни, че не му било добре.

— Бъди сигурна, че му е било зле — рече Андерс. — Но сега най-важното е да сключим примирие с Червените рози. Ева-Лота, вдигни бялото знаме и иди да се разбереш с тях. Въпреки че сигурно ще ни помислят за откачени.

Ева-Лота се подчини безропотно, завърза на една пръчка бяла носна кърпа и се отправи към гаража на Сикстен, където предложението ѝ за безусловна капитулация бе посрещнато с изненада и недоволство.

— Какво ви стана бе? — възмути се Сикстен. — Та ние едва започнахме.

— Капитулираме безусловно — повтори момичето. — Вие печелите. Но много скоро отново ще ви нанесем обида и тогава ще видите каква стрелба ще падне!

С огромна неохота Сикстен извади лист хартия и изготви договор за капитулация, който включваше изключително тежки условия за Белите рози като например това да дават половината от седмичните си пари на Червените рози, с които те да си купуват бонбони. А още и: когато Бяла роза срещне Червена на улицата, три пъти да ѝ се поклони

и да изрече: „Зная, че не съм достоен да стъпвам по една и съща земя с теб, о, господарю!“.

Ева-Лота подписа договора от името на Бялата роза, важно стисна ръка на предводителя на Червената и на бегом се върна в таванското помещение над пекарната. От погледа ѝ не убягна фигурата на един от „приятелите“ на чичо Ейнар, застанал на тротоара на другата страна на улицата.

— Яко го следят — съобщи тя на Андерс и Кале, щом влезе при приятелите си.

— Новата ни война май ще бъде по-сериозна от тази на розите — доволно заключи Андерс. — Хайде, Кале, казвай какво ще правим?

Макар Андерс винаги да бе водачът, в този случай той си даваше сметка, че трябва да отстъпи тази позиция на Кале.

— Първо трябва да намерим бижутата! Налага се да идем до разрушения замък, но някой ще остане тук, за да следи чичо Ейнар и другите двама.

Момчетата погледнаха умолително Ева-Лота.

— А, не! За нищо на света! — категорично отрязва тя. — Искам да търся бижута. Освен това чичо Ейнар е в леглото и се прави на болен, така че надали нещо ще се случи, докато ни няма.

— Защо не оставим кутийка кибрит пред вратата му? — предложи Кале. — Ако я заварим там, където сме я оставили, когато се върнем, ще значи, че не е излизал.

*С мотика и лопата
ний вървим напред!*

Андерс пееше с пълни гърди, докато крачеха по тясната пътека към развалината.

— Ако срещнем някого, ще кажем, че отиваме да копаем червеи за стръв — предложи Кале.

Но не срещнаха никого. Разрушеният замък ги посрещна самотен както винаги. Чувахе се само жуженето на едри мъхести пчели.

В този миг Андерс се сети нещо.

— Ами как ще проникнем в подземието? Нали каза, че бижутата са долу? Ти как влезе, когато намери перлата?

— Как се минава през заключена врата според теб? — малко високомерно попита Кале. Настъпил бе неговият звезден миг. Той извади шперца от джоба си.

Андерс бе много по-впечатлен, отколкото искаше да признае.

— Небеса! — възкликна момчето и за Кале това бе повече от комплимент.

С тихо скърцане вратата се отвори. Пътят бе свободен и като отвързани ловджийски гончета Кале, Андерс и Ева-Лота се втурнаха надолу по стълбите.

След два часа усърдно копаене Андерс се подпря отчаяно на лопатата.

— Подът заприлича на добре разкопана картофена нива. Но никога през живота си не съм виждал толкова малко диаманти. Как ще го обясниш?

— Не можеш да очакваш, че ще ги намериш в самото начало — рече Кале, но и той самият бе доста обезкуражен. Прекопали бяха всеки сантиметър на просторното помещение, като се започне от самото стълбище. Това си беше истинско мазе. От него започваха полуразрушени и затрупани коридори, които водеха до всевъзможни килии, сводове и гробници. Проходите не изглеждаха никак привлекателни, но естествено бе да си помислят, че за по-сигурно чичо Ейнар е скрил плячката си някъде там. А за да бъдат проверени всичките, би била нужна поне цяла година. Ако той изобщо е скрил бижутата в замъка, разбира се. Сериозни съмнения започнаха да измъчват Кале.

— Къде откри перлата? — попита Ева-Лота.

— Ей там, близо до стълбите — рече Кале. — Но там вече копахме.

Ева-Лота се отпусна на най-долното стъпало. Докато присядаше, усети, че плочата леко помръдва.

— Смяташ ли, че е възможно... — започна момчето. Сетне се изправи и улови с две ръце каменната плоча. — Клати се!

Още два чифта ръце се спуснаха да ѝ помогнат. Децата лесно вдигнаха плоския камък и множество сивкави бръмбари се разбягаха във всички посоки.

— Копай тук — възбудено извика Кале на Андерс.

Момчето заби лопатата там, където допреди миг бе лежала плочата. Много скоро металното острие удари някакъв предмет.

— Камък, разбира се — рече Андерс и зарови треперещи пръсти в пръстта, за да провери предположението си.

Само че не се оказа камък. Той продължи да опипва очертанията на предмета — беше метална кутия. Андерс я извади. Приличаше досущ на кутията, в която държаха тайната документация на Бялата роза!

Пръв Кале наруши мълчанието.

— Гръм и мълнии! — възкликна момчето. — Този тип ни е задигнал кутията.

— Не е нашата — поклати глава Андерс. — Прибрах нашата малко преди да тръгнем насам.

— Но тя е същата — обади се и Ева-Лота.

— Значи я е купил заедно с фенерчето — рече Кале. — В магазина за железария продават същите.

— Така е, нали оттам купихме и нашата — уточни Ева-Лота.

— Хайде, отваряйте я, преди да ми се е пръснало сърцето — подкани ги Кале.

Андерс се опита да отвори капака, ала усилията му се оказаха напразни. Кутията беше заключена.

— Дали всички те не се отключват с един и същ ключ? — И той измъкна ключа, който висеше на врата му.

Ева-Лота тихичко охкаше от възмущение. Кале дишаше често, сякаш бе тичал цял километър. Андерс пхна ключето и го завъртя. Ставаше!

— Ох! — за кой ли път възкликна Ева-Лота. В този миг Андерс вдигна капака и всички ахнаха, най-вече момичето. — Яааа! Вижте само! Също както в „Хиляда и една нощ“!

— Значи така изглеждат смарагдите и платината! — Кале гледаше захласнато.

Всичко, за което бяха писали във вестника, беше тук — брошките, пръстените, гривните, огърлицата с перли, такива като онази, която Кале бе открил.

— Сто хиляди крони — подсвирна Андерс. — Ой! Направо тръпки те побиват!

Ева-Лота пусна герданите и бижутата да се стичат между пръстите ѝ. Взе една гривна и я закопча на китката си, забодя една диамантена брошка на синята си памучна блузка. На всеки от пръстите си нахлузи по един пръстен и накичена така, застана на стъпалата. Слънчевата светлина се процеждаше през цепнатините отзад и цялото момиче сияеше и искреше.

— Нали е прекрасно! Не ви ли приличам на Савската царица? Поне едно от тези пръстенчета да беше мое!

— Жени! — презрително сви устни Андерс.

— Вижте какво, нямаме никакво време за маймунджилъци — подкани ги Кале. — Трябва да се омитаме оттук час по-скоро. Ами ако на чичо Ейнар му хрумне да дойде и да си прибере кутията? Всеки момент може да е тук. То ще е равносилно да се срещнем с бенгалски тигър.

— Лично аз предпочитам тигъра — обади се Андерс. — Но чичо Ейнар се страхува да излезе, както добре знаете. Крук и Редиг го дебнат.

— Така или иначе, налага се бързо да съобщим в полицията.

— Ами, в полицията! — с огромно неудоволствие рече Андерс. — Да не искаш да кажеш, че тъкмо когато взе да става интересно, трябва да намесваме полицията?

— Моля, моля, това не ти е войната на розите — отрезви го Кале. — Нужно е веднага да идем в полицията. Престъпниците трябва да бъдат арестувани.

Андерс се почеса зад ухото.

— Не може ли да ги примамам в някакъв капан и тогава да викнем полицаите? Ето, ще кажем, вземете си тримата страхотни злодеи, които заловихме за вас.

Кале само поклати глава. Десетки пъти Великият детектив Бломквист е залавял с голи ръце опасни престъпници! Но господин Бломквист бе едно, а Кале — съвсем друго: едно момче, което често се проявяваше като доста разумно и разсъдливо.

— Както искаш.

Андерс неохотно се подчини на Кале, по-вещ в областта на криминологията.

— Така или иначе, трябва да говорим само с Бьорк. На никой друг няма да позволят да ни помогне. А после може да го повишат в сержант.

В това време Андерс съзерцаваше резултата от няколко часовата им активна дейност с лопатите.

— Какво ще правим с всичко това? Картофи ли ще садим, или да заглаждаме пръстта?

Кале помисли известно време и реши, че може би наистина няма да е зле да позаличат следите от престоя си тук. Поне колкото е възможно.

— Само че побързай! — рече най-накрая. — Цял треперя като си помисля, че стоим тук със сто хиляди крони в ръцете. Ще ми се час по-скоро да се омитаме.

— И какво ще правим с кутията? — попита Ева-Лота. — Не можем да я държим просто така. Къде ще я скрием?

След дълги дискусии бе решено Андерс да я остави в таванската им бърлога над пекарната, докато Кале и Ева-Лота отскочат до участъка, за да поговорят с Бьорк. Андерс си съблече ризата и уви с нея кутията. Гол до кръста, с лопата в другата ръка, той пое към пекарната.

— Срецне ли ме някой, ще помисли, че съм ходил за червеи.

Кале затръшна вратата на подземие то зад тях.

— Едно е жалко — въздъхна той.

— И какво е то? — попита Ева-Лота.

— Че няма да видим физиономията на чичо Ейнар, когато дойде, за да си прибере кутията.

— Много си прав — съгласи се Ева Лота.

В участъка бе тихо и спокойно. Един полицаи си седеше и решаваше кръстословица, сякаш изобщо нямаше престъпност. Само че той не беше Бьорк.

— Тук ли е господин Бьорк? — попита Кале и кимна за поздрав.

— Замина по работа и ще се върне утре. Можеш ли да ми кажеш име на митологично чудовище с осем букви?

— Не, сега си имам други грижи — отговори Кале.

— Казах ти, ще се върне утре. А име на жена воин с шест букви?

— Ева-Лота — изстреля Кале. — Не, тя е със седем. Благодаря ви и довиждане. Утре ще го потърсим.

Кале повлече Ева-Лота навън.

— Как може да се води сериозен разговор с човек, който се интересува само от митологични чудовища — възмути се той.

Ева-Лота беше напълно съгласна с това. Двамата решиха, че могат да почакаат до утре. Нали чичо Ейнар бе на сигурно място в леглото?

— Ето го Крук пред витрината на часовникарския магазин — прошепна Кале в ухото на Ева-Лота. — Вижда ли си някога погрозна муцуна?

— Не е ли страхотно, че тия мошеници се следят един друг. Също като в поговорката — когато котката спи, мишките лудуват.

Кале усети как мускулите му набъбват.

— Утре, Ева-Лота, утре ни чака борба на живот и смърт.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Денят обещавахе да бъде необикновено горещ. От ранна утрин цветята в градината на хлебаря бяха клюмнали. Не се усещаше никакъв полъх на вятър и дори Таби предпочете да остане в сянката на терасата, където Фрида слагаше масата за закуска.

Още по нощница, от къщата изхвърча Ева-Лота. На бузата ѝ личеше отпечатък от възглавницата.

— Фрида, не знаеш ли дали чичо Ейнар е станал?

— Със същия успех можеш да попиташ дали изобщо си е лягал — отвърна жената с изражение на тайнственост. — Защото изобщо не го е направил. Мога със сигурност да ти кажа, че господин Линдерберг не е спал в леглото си тази нощ.

Момичето зяпна от изумление.

— Какво искаш да кажеш? И откъде знаеш?

— Защото идвам оттам. Както всяка сутрин му занесох вода за бръснене. В стаята нямаше никой, а леглото не беше докосвано — така, както го бях оставила снощи, преди той да излезе.

— Снощи излезе? След като аз съм си легнала? — Ева-Лота дори сграбчи ръката на Фрида от възмущение.

— Ами да, скъпа. И сигурно заради писмото, което получи. Чакай, забравила съм солта и захарницата.

— Какво писмо, Фрида? Моля те, още не си отивай. Какво писмо? — Момичето вече почти висеше на ръката на Фрида.

— Ама много си буйна тази сутрин! Откъде да знам какво писмо? Не чета чужди писма. Но снощи, когато се връщах с млякото, пред портата отвън стояха двама мъже. Помолиха ме да предам някакво писмо на господин Линдерберг и аз го сторих. След няколко минути той излетя през вратата. Ето това беше.

За отрицателно време Ева-Лота се облече и хукна към съседната къща. Андерс вече беше там.

— Какво ще правим сега? Чичо Ейнар е изчезнал, а ние не успяхме да го арестуваме!

Новината произведе ефекта на атомна бомба.

— Това можеше да се очаква — горчиво отбеляза Андерс. — Не помните ли миналата пролет как насмалко да хванем оная голяма щука и тя в последния миг се измъкна от въдицата.

— Тихо! Овладейте се! — разпореди се Кале. За миг на негово място застана господин Бломквист. — Трябва да работим методично. Първо ще претърсим стаята на Линдерберг. Искам да кажа — чичо Ейнар.

Само за да не остави нещо несвършено, Кале отиде до прозореца, за да провери дали господата Крук и Редиг са на наблюдателния си пост отсреща на тротоара. Но очевидно този пост бе вдигнат.

— Леглото — недокоснато, куфарът — налице — мърмореше Кале под нос, когато децата се вмъкнаха в стаята на чичо Ейнар. — По всичко личи, че е имал намерение да се върне. Но това може и да е подвеждащо.

Ева-Лота се друсна на леглото и мрачно впери поглед в момчетата.

— Не мисля, че той ще се върне някога — въздъхна тя. — Добре поне че бижутата са на сигурно място.

Кале трескаво оглеждаше стаята. Кошчето за боклук, разбира се! Най-обикновена рутинна задача! Няколко кутии от цигари, изгорени клечки кибрит и стар вестник. И много ситни късчета хартия. Кале изсвири тихичко.

— Ето сега ще наредим и един пъзел — заяви той. Събра късчетата и ги нареди пред себе си на бюрото. Ева-Лота и Андерс се приближиха и го наблюдаваха с огромен интерес.

— Мислиш ли, че това е писмото? — не се сдържа Ева-Лота.

— Ще видиш.

Кале започна да свързва първо отделни думи. Наистина се оказа писмо. Не мина много и то бе сглобено. Тримата приятели скупчиха глави и зачетоха:

Ейнар, приятелю,
Ние с Еди обмислихме нещата и решихме да делим с теб. Вярно е, че ти се държа много долно и ако имахме

време, щяхме да те изцедим докрай. Но както споменах и преди — ще делим. Така е най-добре за всички ни и най-вече за теб, надявам се, разбираш това. Само че без номера. Ако се опиташ да ни преметнеш отново, с теб е свършено, това ти го обещавам. Ще се наложи този път да играеш честно. Чакаме те навън пред портата. Побързай и вземи със себе си джунджуриите, за да можем да духнем при първа възможност.

Артур

— Тия разбойници отново са се съюзили — рече Кале. — Само че дълго има да търсят своите „джунджурии“.

— Питам се къде ли може да са сега? Смяташ ли, че са напуснали града? — обади се Андерс. — Трябва да са настръхнали като стършели, където и да са.

Идеята очевидно много се хареса на Ева-Лота.

— Какво ще стане, ако се промъкнем до развалините и надникнем там, за да видим дали търсят още? В случай че са още там, ще можем да викнем полицията — предложи Андерс. И в същия миг се сети за нещо важно. — Ами как ли са влезли вътре, щом шперцът на чичо Ейнар не е у него?

— Бъди спокоен, хора като Крук и Редиг положително си имат цял набор от инструменти — поясни Кале и бързо прибра листчетата в празна цигарена кутия, която мушна в джоба си. — Необходими доказателства, нали разбираш? — додаде той към Ева-Лота.

Навън ги посрещна задухът на летния ден. Андерс, Кале и Ева-Лота едва дишаха. Не смееха да тръгнат по обичайната пътека към замъка, за да не срещнат случайно тримата крадци на бижута.

— Ще се обърка работата, ако ни заподозрат — разсъждаваше на глас Кале. — А от това по-лошо не може да има. — Онзи Редиг има вид на човек, който никак не обича да му се месят в плановете.

— За съжаление, едва ли ще ги заварим там — обади се Андерс. — Според мен като са видели, че бижутата ги няма, те са си глътнали езиците от страх, освен ако чичо Ейнар не ги е пратил за зелен хайвер.

Изкачването по стръмния склон се оказа много по-трудно и изморително. Налагаше се да лазят и да се залавят за корени и храсти,

търсейки опора. Пък беше и горещо, ужасно горещо. Ева-Лота изпитваше страшен глад. Не бе успяла да закуси, преди да излезе. Като изтича навън, момичето пхна само няколко кифлички в джоба си.

Най-сетне стигнаха развалините. Предимството да не използват пътеката бе, че можеха да излязат на платото, без да бъдат забелязани и след това — да напредват, разполагайки с време за оглеждане и предпазване. Мъхнатите пчели жужаха както обикновено, полските цветя ухаеха както обикновено и вратата на подземието беше затворена както обикновено.

— Така си и мислех. Отишли са си — въздъхна Андерс. — Цял живот ще ме е яд, че снощи не ги арестувахме.

— Нека слезем в подземието, за да видим дали не са оставили някакви следи — предложи Кале и измъкна шперца от джоба си.

— Научил си се да въртиш това нещо като изпечен крадец — възхити се Андерс, когато вратата се отвори.

И тримата се спуснаха през глава надолу по стълбите. В същия миг пронизителен вик разцепи въздуха и отекна сред порутените стени на замъка. Беше Ева-Лота. Но защо пицеше това момиче?

Долу на пода лежеше човек. И това бе чичо Ейнар. Ръцете му бяха завързани отзад на гърба и друго яко въже стягаше краката му. В устата му бе напъхана носна кърпа.

В първия миг децата понечиха да си плюят на петите. Чичо Ейнар бе техен враг. Сега вече го знаеха. Но в настоящия момент той беше напълно беззащитен. Пулеше се насреща им с кървясали и умоляващи очи. Кале пристъпи напред и дръпна кърпата от устата му.

— Ръцете ми... — простена чичо Ейнар. — Помогнете ми да се освободя от това въже!

Ева-Лота се спусна напред. Кале обаче я възпря.

— Един момент — рече. На лицето му бе изписано огромно притеснение. — Извинявай, чичо Ейнар, но струва ми се, че първо трябва да съобщим в полицията. — Кале си даваше сметка каква дързост изрича, говорейки така на един възрастен човек.

Чичо Ейнар пусна една дълга и цинична ругатня. След това си попъшка още известно време.

— Значи на теб трябва да благодаря за това малко забавление! Трябваше да се досетя. Бломквист, Великият детектив!

Стенанията му ставаха нетърпими.

— Какво се пулите, по дяволите! — извика мъжът. — Хайде, викайте полиция, гадни хлапета! Но преди това можете да ми дадете малко вода.

Андерс хукна през глава към стария кладенец в двора на замъка. Тук винаги имаше чиста и студена вода и голяма метална кофа, с която да си гребнеш.

Когато Андерс донесе кофата, чичо Ейнар пи така, сякаш никога не бе виждал вода. След това отново започна да хленчи:

— Ох, ръцете ми!

Кале не можеше повече да издържа.

— Ако обещаеш, че няма да избягаш, можем да разхлабим малко въжетото.

— Обещавам. Обещавам всичко, което поискате.

— Не си заслужава да правиш опити, защото дори някой от нас да отиде до полицията, другите двама ще останат, за да те пазят. Пък и краката ти са вързани.

— Способността ти за наблюдение е изключителна — рече чичо Ейнар.

С известни затруднения Андерс успя да развърже възела, който стягаше ръцете на чичо Ейнар. След свалянето на въжетото обаче болката очевидно бе станала по-нетърпима, защото той още дълго стена и се полюшва напред-назад.

— От колко време лежиш тук по този начин? — с треперещ гласец попита Ева-Лота.

— От снощи, скъпа моя прекрасна дамо — гласеше отговорът на чичо Ейнар. — И то, благодарение на това че си пяхте носовете, където не ви е работа.

— Да, много неприятно — обади се Кале. — Наистина съжалявам. Но сега е време да повикаме полицията.

— Защо не поговорим преди това? — попита чичо Ейнар. — Как, по дяволите, успя да разгадаеш цялата работа? Очевидно ти си успял да задигнеш бижутата и това е най-важното, нали? Господин Велик

детектив! Не може ли да пуснеш един нещастен стар грешник като мен в името на старото ни приятелство?

Децата мълчаха.

— Ева-Лота — жално продължи той. — Нали не искаш твой роднина да влезе в затвора, нали?

— Извършил си нещо лошо и трябва да си понесеш наказанието — отговори момичето.

— Нямаме друг изход — намеси се Кале. — Андерс, би ли изтичал до участъка?

— Готово! — съгласи се момчето.

— Мръсни малки негодници! — развика се мъжът. — Ще ви прекърша вратлетата само да имам време.

С няколко скока Андерс се озова почти в началото на стълбището и всеки момент щеше да излети през вратата. Само че нещо му пречеше. Това бяха двама мъже. Единият, по-бледият, държеше пистолет.

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Да ме вземат мътните, ако не сме пристигнали на мило семейно събиране! — засмя се Бледия. — Ейнар, приятелят на децата, сред най-близките си. Много трогателно! Направо крещи да бъде фотографирано и публикувано в някой вестник. Не ме разбирай погрешно, приятелю, нямах предвид рубриците за криминални престъпления. Има и други страници, нали?

Той млъкна и погледна пистолета.

— Жалко, че нарушихме настроението с появата си — продължи след малко той. — Малко да бяхме позакъснели и твоите млади приятели щяха да са те освободили и ти вероятно би потърсил плячката с по-голям успех от снощи.

— Артур, чуй ме — започна чичо Ейнар. — Кълна ти се...

— Това упражнение го направи вече много пъти — прекъсна го Бледия. — Ако решиш, че можеш да съобщиш скривалището, отвори си устата. Инак я дръж затворена! И ще отлежаваш тук като бутилка вино, докато го научим от тях. Надявам се младите ти приятели няма да възразят, ако отново завържа ръцете ти. Нали не си прекалено жаден и гладен, защото не мога да ти предложа нищо друго, освен тази кърпа. А докато решиш да си по-благоразумен, ще си останеш тук.

— Артур! — отчаяно извика чичо Ейнар. — Трябва да ме изслушаш. Знаеш ли кой е прибрал стоката? Ей тия идиотчета тук — и той посочи децата. — Тъкмо ги притисках да изплюят камъчето, когато ти дойде. Не съм допускал, че някога ще се радвам на появяването ви, но ето че и това се случи преди минута. Като никога пристигнахте точно когато имаше нужда от вас.

Настъпи кратко мълчание. Бледото лице с неспокойните очи се извърна към децата. Усещане за огромна опасност завладя Кале. Опасността сега бе много по-страшна от това, да застанеш пред дулото на пистолета на чичо Ейнар.

Еди, Гадния, наруши мълчанието.

— Може би като никога той казва истината, Артур.

— Възможно е — отвърна она. — Скоро ще разберем.

— Оставете ме да се оправя аз с тези деца — помоли чичо Ейнар. — Много скоро ще измъкна от тях всичко, което ни интересува.

Лицата на Андерс, Кале и Ева-Лота пребледняха още повече. Уверението на Кале, че ще попаднат в ситуация, много по-сериозна от Войната на розите, се оказа реалистично.

— Артур — отново се обади чичо Ейнар, — ако най-сетне си проумял, че не се опитвам да те изпързаям, може би ще схванеш и че трябва да се подкрепяме. Освободи ме — той посочи въжето, което стягаше краката му — и ме остави да уредя нещата. Мисля, че е крайно време да предприемем решителен ход.

Артур безмълвно се приближи и сръза въжето. Чичо Ейнар се изправи с видимо усилие и разтри натъртените си глезени.

— Това беше най-дългата нощ, която някога съм преживявал — въздъхна той.

Артур се усмихна злобно и Еди го подкрепи с нещо средно между кикот и лай.

Чичо Ейнар приближи до Кале и го стисна за брадичката.

— Е, Кале, няма ли да викаш полицията?

Момчето мълчеше. Играта беше загубена и то го знаеше.

— Едно ще ти кажа, Артур — продължаваше чичо Ейнар. — Тия хлапета са изключително разумни. Много ще се изненадам, ако като добри деца, не кажат на чичо си Ейнар къде са скрили бижутата.

— Не са тук и няма да ви кажем къде са — предизвикателно се обади Андерс.

— Чуйте ме хубавичко, дечица. Поради едно недоразумение, тези двама господата снощи се държах с мен много зле. Останали са с впечатлението, че знам къде са бижутата и че не искам да им кажа къде съм ги скрил. И ми дадох една нощ, за да си помисля. Както казах преди малко, аз прекарах тук най-дългата нощ в живота си. В подземие то е много тъмно и студено. Трудно се спи с вързани ръце и крака. Страшно огладняваш и ожадняваш, уверявам ви. Далеч по-приятно е да си вкъщи при майка си и в своето собствено легло, нали, Ева-Лота?

Момчето следеше всяко движение на чичо Ейнар и в очите й имаше същото онова изражение, когато той се опита да изтезава любимата й котка Таби.

— Господин Велики детективе — не спираше чичо Ейнар, — какво ще кажеш за една или може би за няколко ноци сред развалините? Или може би за всички ноци до края на дните си?

Ледени тръпки на ужас полазиха по гърба на момчето.

— Нямаме време — прекъсна го Артур Редиг. — Всичко това е много хубаво, но отнема доста време. Слушайте ме, хлапета! Падам си по децата, и то много, но такива, дето тичат за всяко нещо в полицията, никак не харесвам. Сега ще ви заключим тук. Просто се налага. И само от вас зависи дали ще излезете живи. Предайте ни бижутата и няма да стоите тук повече от една или две ноци. Измъкнем ли се, чичо Ейнар ще пише на родителите ви къде сте. А не ни ли кажете къде са бижутата, на майките ви ще им стане толкова тежко, че дори не ми се мисли за това.

На Андерс, Ева-Лота и Кале също не им се мислеше. Кале хвърли въпросителен поглед към тях и те му кимнаха утвърдително. Нямаха друг изход. Трябваше да съобщят къде са скрити проклетите бижута.

— И така, Велики детективе? — подкани го чичо Ейнар.

— Може ли да сме сигурни, че ако ви кажем, ще ни пуснете?

— Разбира се! Нямаш ли доверие на чичо си Ейнар? Ще се наложи да останете тук само докато се покрием добре. Освен това ще помоля добрия чичо Артур да не ви връзва, така ще си прекарате чудесно.

— Кутията е в белия скрин, който е на тавана на пекарната — промълви Кале с огромно усилие. — Там, където направихме цирк „Калотан“.

— Чудесно — въздъхна чичо Ейнар.

— Сигурен ли си, че знаеш къде е това, Ейнар? — попита Артур Редиг.

— Напълно! Нали ти казах, Артур, най-добре е да се държим един за друг. Никой от вас не може да се качи в тавана на пекарната, без да привлече вниманието, а аз мога.

— Добре, добре. Да вървим.

Той гледаше децата, които се бяха доближили едно до друго.

— Надявам се, че говорите истината. Честността е най-добрата политика, нали знаете? Ако сте ни излъгали, ще се върнем тук и тогава ще стане много неприятно. Много!

— Не ви излъгах! — гневно го стрелна с очи Кале.

Чичо Ейнар пристъпи към него. Момчето се направи, че не вижда протегнатата му ръка.

— Довиждане, господин Велики детективе. Струва ми се, че няма да е зле, ако изоставиш за известно време детективската професия. А може ли да получи шперца си? Предполагам, че ти си го задигнал.

Кале пхна ръка в джоба си и извади шперца.

— Би било добре и ти да изоставиш някои неща, чичо Ейнар — мрачно подхвърли момчето.

Мъжът се изсмя.

— Сбогом, Андерс! Благодаря за всичко. Довиждане, Ева-Лота, ти си мило момиченце, винаги съм го казвал. Поздрави майка си от мен, ако не успея да я видя.

Той тръгна нагоре по стълбите, последван от другите двама. Пред вратата спря и помахна с ръка.

— Наистина обещавам да пиша на вашите, за да им кажа къде сте. Ако не забравя, разбира се.

Вратата се захлопна след тях с глух звук.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Грешката е само моя — пръв наруши нетърпимата тишина Кале. — Единствено аз съм виновен. Не биваше да ви забърквам във всичко това. И аз не биваше да се забърквам.

— Грешка или не — обади се Ева-Лота, — как можеше да предвидиш, че ще се стигне дотук.

Отново настъпи тишина. Тишина, изпълнена с безнадеждност. Сякаш светът отвън престана да съществува. Имаше само подземие и заключената му врата.

— Как ме е яд, че Бьорк го нямаше вчера — продума Андерс.

— Не говори за това. Няма смисъл — рече Кале.

Известно време децата мълчаха. В главите и на тримата имаше една-единствена мисъл — всичко се провали. Бижутата изчезнаха. Крадците ще избягат. Но всичко това беше без значение пред факта, че стояха тук затворени без никаква надежда за скорошно измъкване. Самата мисъл за това бе трудно поносима. Ами ако чичо Ейнар наистина не си направи труда да пише на техните? И дори да го стори, колко ли време пътува едно писмо от чужбина дотук? Колко ли време може да издържи човек без храна и вода? Дали пък за крадците не беше по-добре децата да си останат завинаги в това подземие? В другите държави също има полиция. Проговорят ли децата кои са крадците, на чичо Ейнар и приятелите му няма да им е толкова спокойно. Така че много по-сигурно би било те никога да не съобщят онова, което знаят. „Ще пиша на вашите, стига да не забравя“ бяха последните му думи и те прозвучаха доста злокобно.

— Имам три кифлички — обади се Ева-Лота и пъкна ръка в джоба на роклята си.

Това все пак беше някакво успокоение.

— Значи гладната смърт няма да ни сполети днес следобед — рече Андерс. — Остана и половин кофа вода.

Три кифли и половин кофа вода! А после?

— Трябва да викаме за помощ — рече Кале. — Може да ни чуят туристи, дошли да разгледат развалините.

— Ако не бъркам, миналото лято имахме всичко на всичко двама туристи — обади се Андерс. — Цели два месеца след това в града се говореше за това събитие. Така че не виждам защо точно днес ще се появи някой?

Тримата приближиха малката дупка в стената, през която се процеждаше лъч слънчева светлина.

— Едно, две, три — хайде! — изкомандва Андерс.

— Помощ! Помощ!

Тишината, която последва, им се стори още по-страшна отпреди.

— Ходят в Грипсхолм и Алвастра и на други подобни места, ала тук не стъпват.

Нито турист, нито който и да било друг чу техния зов.

Минутите се нижеха една след друга и се превръщаха в часове.

— Как не се сетих да кажа у дома, че отивам към замъка — въздъхна Ева-Лота. — Щяха да дойдат и да ни потърсят.

Тя скри лице в шепите си. Кале преглътна няколко пъти и малко остана да се разплаче. Беше направо непоносимо да седи на едно място и да гледа Ева-Лота в такъв момент. Тази врата... дали пък не можеше да се разбие отвътре? Достатъчен му бе само един поглед, за да се увери в абсурдността на идеята си. Някакъв дребен предмет привлече вниманието му на пода. Наведе се и видя джобното фенерче на чичо Ейнар. Забравил го е. Какъв късмет! Скоро щеше да се стъмни, да стане хладно и бе чудесно да знаеш, че в такъв момент можеш да прогониш мрака за няколко минути. Батерията няма да трае вечно, разбира се, но като си светваш от време на време е по-друго. Може да видиш и колко е часът. Не че имаше голямо значение дали е четири, пет или шест. След време вече нищо нямаше да има значение. Кале усети, че го обзема отчаяние. „Плячка на мрачни мисли“, както пише по книгите. Всичко друго бе по-добро от това, да седиш и да чакаш. Дори да тръгнеш и да изследваш тъмните лабиринти, водещи към вътрешните части на подземие.

— Андерс, не каза ли веднъж, че ти се иска да разгледаш подробно подземие, да направим карта и да го използваме като бърлога? Защо не го направим сега?

— Казвал ли съм подобни глупости? Трябва да съм бил слънчасал. Измъкна ли се веднъж оттук, кракът ми няма да стъпи повече насам.

— Питам се за къде ли водят тези коридори? — не спираше Кале. — Ами ако случайно има някакъв друг изход, за който никой не знае?

— Ако пък и случайно се появят група археолози, които да ни измъкнат оттук... Така може да си говорим до утре.

В този миг Ева-Лота сякаш се събуди.

— Но и ако стоим, без нищо да правим и само да чакаме, ще откачим. Това е сигурно. Мисля, че е добре да послушаме Кале. Имаме и фенерче, така че ще виждаме къде вървим.

— Нямам нищо против — прие Андерс. — Но не е зле преди това да хапнем. Три кифли са си три кифли. Каквото и да ги правиш.

Ева-Лота им раздаде кифличките и тримата ги изядоха мълчаливо. Странно бе да си помислиш, че това може би е последният път, когато слагаха нещо в уста. Поляха оскъдната храна с вода от кофата. Уловиха се за ръце и потеглиха напред в мрака. Най-отпред вървеше Кале, за да показва пътя с фенерчето.

Точно в този момент пред полицейския участък в градчето спря някаква кола. От нея изскочиха двама души — полицаи. С бързи стъпки се отправиха към сградата на полицията, където ги посрещна полицай Бьорк. Той изглеждаше леко изненадан от неочакваното посещение. Двамата непознати се представиха — инспектор Стенберг и сержант Сантесон от отдел „Кражби“ на Стокхолмската полиция.

— Познавате ли частен детектив Бломквист? — започна инспекторът без много предисловия.

— Частен детектив Бломквист ли? — Бьорк поклати глава. — Никога не съм чувал за такъв човек.

— Странно — продължи инспекторът. — Дал е адрес „Главна улица, номер четиринайсет“. Ето вижте сам. — Човекът подаде някакъв плик на Бьорк.

„До отдел «Кражби» на полицията в Стокхолм“, пишеше най-отгоре, а като подател фигурираше „Карл Бломквист, частен детектив“.

Бьорк се засмя от сърце.

— Как не се сетих, че това е моят добър приятел Кале Бломквист. Частен детектив, ха, ха! Това ми хареса! Тринайсетгодишен е този частен детектив.

— А можете ли да ми обясните как е успял да се добере до отпечатък, открит от нас на мястото, където е била извършена кражбата на улица „Банер“ в края на юни? И чий е този отпечатък? Това е, което в момента интересува най-много моя отдел. Убедени сме, че участниците са били повече, иначе как щяха да пренесат тежката каса. Само един обаче е оставил отпечатъци. Останалите трябва да са били с ръкавици.

Бьорк се умисли. Спомни си предпазливите въпроси на Кале преди няколко дни: „Какво бихте направили, ако знаете, че един човек е престъпник, а нямате доказателства?“. Може пък наистина Кале Бломквист да е попаднал на следите на участниците в обира на бижута?

— Не ни остава нищо друго, освен да идем и да питаме самия Кале Бломквист — рече Бьорк.

— Тогава да вървим — съгласи се инспекторът.

— Адресът беше „Главна улица, номер четиринайсет“, нали? — подхвърли сержантът, докато седнаше зад кормилото.

Колата потегли стремително напред.

Червените рози скучаеха страшно. Какво им стана на Белите, та така внезапно се отказаха от играта? Толкова добре бяха започнали! Какво, по дяволите, бяха замислили, за да капитулират толкова бързо и да се лишат от подобно развлечение.

— Мисля, че трябва да идем и да ги пообидим — предложи Сикстен. — Може пък да се бързат и да започнем пак.

Бенка и Йонте приеха на драго сърце.

Бърлогата на Белите рози бе пуста и тънеше в тишина.

— Къде ли са отишли? — зачуди се Сикстен. — Все ще си дойдат по някое време.

При тези думи момчетата се настаниха удобно в таванското помещение. Намериха множество списания, с които Белите рози се развличаха в дъждовни дни. Имаше и чудесна маса за пинг-понг. Забавления колкото искаш.

— Тук много ми харесва — отбеляза Бенка.

— И на мен — съгласи се Сикстен. — Де да имаше място и в гаража да сложим маса за пинг-понг.

Двама от тях застанаха от двете страни на масата и подхванаха игра, а третият четеше комикси. И така се сменяха. Нямаше никакво значение, че Белите рози не са тук.

Застанал пред капандурата, Сикстен се канеше да се спусне по въжето, което висеше от покрива. В този миг забеляза, че някакъв човек приближава пекарната. Това май беше роднината на Ева-Лота — чичо ѝ Ейнар! Доста се е разбързал, помисли си момчето. В този момент чичо Ейнар вдигна очи и забеляза Сикстен. Видимо се стресна.

— Ева-Лота ли търсиш? — попита той след известно мълчание.

— Да — отвърна момчето. — Знаете ли къде е?

— Нямам представа — отвърна чичо Ейнар.

— Аха! — лаконично рече Сикстен и се спусна по въжето.

На чичо Ейнар видимо му стана приятно от това, което видя.

Сикстен се залови да се катери нагоре по въжето.

— Пак ли ще се качваш? — попита чичо Ейнар.

— Да. — Момчето вече чевръсто се катереше по въжето. Очевидно бе отличник в училище по физкултура.

— Какво правиш тук? — попита чичо Ейнар.

— Чакам Ева-Лота — небрежно отговори Сикстен.

Известно време чичо Ейнар крачи напред-назад. Внезапно сякаш се сети нещо и се провикна нагоре към таванското помещение:

— Знаеш ли, спомних си, че говориха с момчетата да идат днес на пикник. Няма да си дойдат преди вечерта.

— Така ли? — Сикстен за пореден път се спусна надолу по въжето. На чичо Ейнар отново му стана приятно.

Сикстен очевидно се канеше пак да се покатери нагоре.

— Ти не чу ли какво казах? — Чичо Ейнар започваше да става нетърпелив. — Ева-Лота няма да е тук целия ден.

— Аха — измънка момчето. — Много неприятно.

— Какво ще правиш там горе? — провикна се чичо Ейнар.

— Ще гледам списания. За Мандрейк^[1].

Сега вече на чичо Ейнар му стана много неприятно. Известно време крачи нервно напред-назад.

— Ей, ти там горе — провикна се той по едно време. — Искаш ли да спечелиш малко пари?

— Разбира се! Как? — Сикстен бе подал глава навън.

— Изтичай до магазина за цигари и ми купи кутия „Лъки Страйк“.

— Готово! — Момчето тутакси се спусна по въжето.

Чичо Ейнар му даде една крона и Сикстен хукна към магазина. Сега мъжът имаше ужасно доволен вид.

В този миг Венка подаде глава през капандурата — чудесна муцунка с леко къдрава коса и нос като копче. Нима такава главичка може да предизвика дълги и люти ругатни? Чичо Ейнар обаче наистина бе дал воля на широките си познания в тази област.

Когато Сикстен се върна, в едната си ръка държеше голяма кесия. Подаде цигарите на чичо Ейнар и се провикна към другите Червени рози:

— Вижте, купих четвърт килограм кифли от бащата на Ева-Лота. Този човек не се стиска — ще имаме храна до края на деня, така че не се налага и да си ходим до вкъщи.

Чичо Ейнар тегли още една поредица от своите ругатни под нос и се отдалечи.

Червените рози четоха за Мандрейк, после играха пинг-понг, после похапнаха, после се спускаха по въжето. Това че Белите рози не идваха, май нямаше никакво значение за тях.

— Мислите ли, че този тип е с всичкия си? — попита Сикстен, когато чичо Ейнар взе да обикаля пекарната за четвърти път. — Какво се усуква като кокошка, която търси къде да снесе? Не може ли да си намери някаква полезна работа?

Часовете се нижеха един след друг. Червените рози продължаваха да играят пинг-понг, да четат за Мандрейк и да хрускат кифлички, без да ги е грижа, че Белите рози така и не се появяват.

[1] Известен комиксов герой. — Бел.ред. ↑

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Тъмнина, направо пълен мрак, обгръщаше децата от всички страни. Тук-там през процепите се процеждаха слънчеви лъчи. За щастие фенерчето все още светеше и това бе най-важното. Напредваха доста трудно. Често на пътя им се изпречваха големи камъни, край тях бе мокро и хлъзгаво. Тръпки ги побиваха като си представеха, че може да прекарат нощта, или още много нощи тук...

Андерс, Кале и Ева-Лота здраво се държаха за ръце. Кале шареше с фенерчето по влажните стени.

— Помислих си за всички онези нещастници, които някога са били затваряни тук — обади се Ева-Лота. — Чезнели в подземията с години.

— Поне са ги хранили — изломоти Андерс. Една малка кифла не може да те засити за дълго. По това време у тях обикновено вечеряха! — Тази вечер ще има кюфтета — въздъхна той.

Кале мълчеше. Толкова го беше яд, че изобщо се е заловил с тази детективска история! Можеха сега да си седят горе в тавана на пекарната и да кроят планове за Войната между розите, да яхат велосипеди, да плуват, да си хапват кюфтета и какво ли не още. Наместо това се влачеха тук в тъмнината и влагата, без дори да смееха да мислят за онова, което застрашаваше да им се случи.

— Със същия успех можем да тръгнем в обратна посока — обади се Ева-Лота. — Видяхме каквото имаше за виждане и навсякъде е същото. Еднакво тъмно и ужасяващо.

— Нека стигнем само до края на този коридор — рече Андерс. — След това ще се върнем.

Ева-Лота не беше права. В дъното коридорът завършваше със стълба. А всяка стълба води за някъде и е връзка с горния свят. Стъпалата бяха тесни, малки, порутени и извиваха стръмно нагоре. Кале, Андерс и Ева-Лота не вярваха на очите си. Кале прокара лъча на фенерчето нагоре. Втурнаха се през глава по стълбата, над която обаче бяха заковани дъски, та никой да не може да слезе по тях, но да не

може и да излезе. На Кале страшно му се дощя да промуши глава между дъските.

— Трябва да излезем оттук! На всяка цена! — като обезумял се развика Андерс. Не можеше да търпи да стои нито минута повече в тази тъмница.

Вдигна първия по-голям камък, който му попадна.

— Едно... две... три, давай! — командваше той. Дъските изпукаха! — Още веднъж! Можем, Кале! — Андерс почти хълцаше от вълнение.

Още веднъж с всички сили! Бам! Дребни трески се посипаха по главите на децата. Сега вече много по-лесно щяха да избият останалите парчета. Андерс промуши глава през първата по-голяма дупка и изкрещя от радост. Стълбите водеха към приземния етаж на замъка!

— Кале, Ева-Лота, идвайте! — повика той приятелите си.

Но те вече бяха навън. Децата стояха и примигваха на силната слънчева светлина, съзерцавайки околността сякаш всичко наоколо бе магия. Ева-Лота изтича до един от прозорците. Долу в низината се кипреше градчето. Виждаха се и реката, водната кула, черквата. Там в далечината тя забеляза и червения покрив на пекарната. В този момент момичето се подпря на каменната стена и най-неочаквано избухна в плач.

Странно нещо са това момичетата, помислиха си едновременно Андерс и Кале. Докато бяха долу в подземиято, приятелката им не се разциври, а сега сълзите ѝ бликнаха като фонтан.

Червените рози вече бяха прочели всичко за Мандрейк, омръзнало им бе да играят и на пинг-понг. На всичкото отгоре в Прерията всеки момент щеше да започне футболен мач.

— Стига сме чакали, а? — предложи Сикстен. — Според мен са емигрирали в Америка. Хайде да се изпаряваме!

Спуснаха се по въжето — Сикстен, Бенка, Йонте и хукнаха през подвижния мост на Ева-Лота над реката. Най-сетне чичо Ейнар дочака мига, за който мечтаеше от часове.

На около стотина метра от вратата на къщата бе паркирано черно волво. Вътре седяха двама мъже, които вече страшно нервничеха.

Толкова време киснеха в колата в този пек. Часовете едва-едва се точеха. На определени интервали техният стар приятел Ейнар се появяваше, за да докладва.

— Ония идиотчета са още горе! Какво мислите, че мога да направя? Де да можех да им извия вратовете, както ми се иска.

Най-сетне той се появи, стиснал нещо под мишница. Подтичваше бързо към колата.

— Готово! — прошепна Ейнар и се метна вътре.

Еди натисна газта и колата се понесе към северния изход на града.

И мъжете, и колата сякаш имаха единственото желание час по-скоро да оставят този град зад гърба си. Погледите им бяха отправени напред към пътя, който обещавахе да ги изведе към богатството, свободата и независимостта. Ако бяха хвърлили само един поглед встрани, щяха да забележат Андерс, Кале и Ева-Лота, които току-що изникнаха иззад ъгъла и проследиха с ококорени от изненада очи своите врагове.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Къде ходиш, нещастнико? — бяха първите думи на господин Бломквист, щом Кале се появи на входа на магазина. — И какво си правил? Да не би пак да си чупил стъкла на прозорци?

Поне сто пъти бакалинът бе излизал навън, за да види дали не си идва неговото отроче. Най-сетне забеляза тримата в момента, в който се зададоха по улицата.

— Татко, моля те пусни ме, защото трябва да отида в полицията веднага! — възбудено прекъсна Кале баща си.

— Зная — отговори бащата. — Полицията е в магазина и те очаква. Никак не съм доволен от теб, Кале!

Кале изобщо не можеше да проумее защо полицията го чака. Важното бе, че са тук. Той хукна натам така, както никога през живота си не беше тичал. Андерс и Ева-Лота го следваха по петите.

В зеления люлеец се стол седеше Бьорк, да бъде благословен, а до него бяха двама други полицаи.

— Арестувайте ги, арестувайте ги — разкрещя се като обезумяло момчето. — Бързо!

Бьорк и ония двамата скочиха на крака.

— Къде? Кого?

— Крадците на бижута. — Кале беше толкова развълнуван, че едва намираше думите. — Току-що офейкаха с колата си. Ама побързайте де!

Изобщо не се наложи да повтаря. Собственикът на бакалницата пристъпваше спокойно към магазина си, когато забеляза, че набутват сина му и неговите двама приятели в полицейската кола, а тримата полицаи се мятат в нея след тях. Господин Бломквист се хвана за главата и простена. Неговият син — в затвора и то на такава ранна възраст! Това беше истински кошмар! Единственото му успокоение беше, че и дъщерята на хлебаря, и синът на обуцаря не бяха по стока.

Полицейската кола запраши по улиците на града с такава скорост, че всички почтени граждани заклатиха недоволно глави. Кале,

Андерс и Ева-Лота седяха на задната седалка с инспектор Стенберг и се лашкаха насам-натам при завоите. Момичето само се питаше колко неочаквани неща трябва да се случат на един човек в един ден, преди да припадне. Кале и Андерс говореха едновременно, докато инспекторът не нареди да започнат един след друг. Кале махаше ръце като луд и с писклив от вълнение глас изкрещя:

— Единият е блед, другият е гаден и страховит, а третият е чичо Ейнар. Бледият всъщност е по-страшен от страшния, пък и чичо Ейнар е достатъчно страшен.

Инспекторът взе да се обърква.

— Бледният се нарича Ивар Редиг, но истинското му име е Артур, на грозния му викат Еди, но името му е Туре Крук, а чичо Ейнар е ту Бране, ту Линдерберг и държи пистолет под възглавницата си, докато спи. Той зарови бижутата в подземиято на разрушения замък под стъпалата и когато взех отпечатък от палеца му, саксията падна и се разби на плочите, добре че не уби никого. Тогава той насочи пистолета си към мен, а после се скрих горе в яворовото дърво и чух как Еди и Редиг го заплашваха, че ще го пречукат. После го завързаха в подземиято на замъка, защото сглупил да ги заведе там, въпреки че бижутата вече ги нямаше — бяхме ги скрили на тавана на пекарната, но сега те отново си ги взеха. Заключиха ни в подземиято, леле колко тъмни коридори има там, но ние се измъкнахме и ето вече знаете всичко, а тази кола не може ли да се движи малко по-бързо?

Инспекторът май нищо не разбра, но си каза, че по-късно ще имат достатъчно време, за да научи подробностите. Той погледна към таблото и видя, че колата се движи вече със сто и осемдесет километра в час и не се реши да натиска повече газта, въпреки възраженията на Кале.

— Тук пътят се разклонява, инспекторе — обади се сержантът. — По кой път да поема? — Сержантът натисна спирачките и те изсвириха.

Андерс, Кале и Ева-Лота усилено гризяха ноктите си от притеснение.

— Бьорк — обърна се инспекторът към полицаия. — Вие познавате пътищата в околността, по кой смятате, че трябва да продължим?

— Трудно ми е да кажа. И двата водят към магистралата.

— Един момент — обади се Кале. Извади бележника от джоба си, излезе от колата и приближи към лявото разклонение.

— Минали са оттук — отсече момчето.

Бьорк и инспекторът се присъединиха към него.

— Как разбра? — попита инспекторът.

— Задното дясно колело на колата им има нова гума и аз си начертах релефа ѝ. Вижте! — Кале посочи следата в прахта. — Същото е!

— Ама и теб си те бива! — рече инспекторът и се върна в колата.

— Най-обикновена рутинна мярка! — отвърна Карл Бломквист, Великият детектив, но се сети, че предпочита да си бъде само Кале. — Случайно си спомних — скромно додаде той.

Пак потеглиха и се понесоха със скорост, която спокойно би могла да се окачестви като самоубийствена. Всички мълчаха, взирайки се до болка в пътя напред. Но не виждаха нищо. Колата взе поредния завой.

— Ето ги. — Бьорк посочи напред. — На около стотина метра пред нас има кола.

— Същата е — обади се Кале. — И номерът е отдясно.

Сержант Сантесон бе натиснал газта докрай, но и волвото се носеше бързо, така че разстоянието не се стопяваше. Някой подаде глава през прозореца на задната врата. Очевидно бандитите бяха забелязали, че ги следят.

— Много скоро ще припадна — предупреди Ева-Лота. — А никога досега не съм припадала.

Двеста километра в час! Постепенно полицейската кола започна да скъсява разстоянието.

— Деца, лягайте долу — извика инспекторът. — Готвят се да стрелят. — Той натика децата долу на пода. И тъкмо навреме. Един куршум мина през предното стъкло.

— Бьорк, твоето място е по-добро. Вземи пистолета ми и открий огън. — Инспекторът подаде оръжието си на своя колега на предната седалка.

— Стрелят! Мизерници! — шепнеше Кале. — Как смеят!

Бьорк подаде ръката си през прозореца. Той бе не само чудесен атлет, но и страхотен стрелец. Прицели се внимателно в задната дясна гума на волвото, което вече бе на не повече от трийсет метра от тях. Натисна спусъка и подир минута волвото вече кривеше по пътя, след малко спря в канавката.

— Бързо, преди да са успели да излязат от колата — нареди инспекторът. — Деца, вие оставате по местата си!

След секунди полицаите бяха заобиколили волвото.

Нищо повече не можеше да задържи Кале на пода на колата. Трябваше да погледне.

— Бьорк и полицаят, който шофираше, са насочили пистолети към тях — докладваше той на Андерс и Ева-Лота. — А дебеличкият инспектор отваря вратата! Божичко, ама те се бият! Редиг е извадил пистолета си! Бам! Какъв му тресна Бьорк. Изпусна го. Чувате ли бе? Ох, ох! Чичо Ейнар само се бие, защото няма пистолет, но край! Щракнаха му белезниците. Ето, и на Редиг. А къде е Еди? Не го виждам. О, измъкват го. Трябва да е припаднал. Господи, какво вълнение! А сега...

— Млъкни де! — прекъсна го Андерс. — И ние имаме очи.

Боричкането приключи. Чичо Ейнар и Бледия стояха пред инспектора, а Еди бе проснат на земята. Постепенно започваше да идва на себе си.

— Така, така! Какво виждат очите ми? — обади се инспекторът. — Това наистина ли е Артур Стрьом? Каква приятна изненада!

— Удоволствието е изцяло ваше — с гнусна усмивка отбеляза Бледия.

— Така си е — доволно се съгласи инспекторът. — Какво ще кажеш, Сантесон? Пипнахме Артур Стрьом.

— Каква памет имат тези хора! Как помнят толкова много имена? — възкликна Кале.

— Хей, Кале, я ела тук — провикна се инспекторът. — Може би ще ти е приятно да чуеш, че благодарение на теб спипахме един от най-опасните престъпници в страната.

Дори Артур Стрьом повдигна изненадано вежди, когато видя Кале, Андерс и Ева-Лота.

— Трябваше да послушам инстинкта си и да застрелям тия идиотчета — прошепна той. — Решиш ли да си благороден, винаги си плащаш за това.

Еди вече отваряше очи.

— А ето и още един стар познат, и постоянен клиент. Какво стана бе, Еди? Нали обеща да влезеш в пътя?

— Така беше — простена Еди. — Но реших преди това да събера малко пари, с които да започна. Не можеш да влезеш в пътя без пари, инспекторе.

— А ти бе? — инспекторът се обърна към чичо Ейнар. — За пръв път ли се набъркваш в такава история?

— Да — изсумтя той, хвърляйки яден поглед на Кале. — Поне не са ме хващали досега. Щях да се измъкна и този път, ако не беше този велик детектив тук! Великият Детектив Бломквист. — Опита се да се усмихне, но лицето му само се разкриви в гримаса.

— А сега да видим къде е плякмата — рече инспекторът. — Сантесон, провери в колата. Сигурно е там някъде.

— Да, в металната кутия!

— У кого е ключът!

Чичо Ейнар го подаде неохотно. Всички напрегнато мълчаха.

— Я да видим — каза инспекторът и вдигна капака.

Най-отгоре лежеше лист хартия, на който с големи букви пишеше:

ТАЕН ДОКЛАД НА БЯЛАТА РОЗА

Инспекторът зяпна от изненада. Останалите не бяха в по-завидно положение. Това се отнасяше и за чичо Ейнар, и за двамата му съучастници. Артур Стрьом хвърли убийствен поглед към чичо Ейнар.

Инспекторът прерови нервно съдържанието. Не откри нищо друго освен хартии, камъчета и всевъзможни други боклуци.

Ева-Лота първа започна да се смее. В началото тихичко, но постепенно смехът ѝ премина в буен кикот. Като по даден знак Андерс и Кале също се разсмяха. Децата се запревиваха, изобщо не можеха да се спрат и по лицата им потекоха сълзи.

— Какво им става на тия хлапета? — попита, объркан, инспекторът. Сетне се обърна към Артур. — Значи сте ги скрили някъде, така ли? Нищо, скоро всичко ще изпеете.

— Не... Няма нужда... — успя да продума Андерс. — Знам къде са бижутата. В най-долното чекмедже на скрина на тавана.

— А откъде са взели това? — посочи инспекторът кутията.

— От най-горното чекмедже!

Ева-Лота спря да се смее. Тя се отпусна в канавката, загубила съзнание.

— Детето припадна — Бьорк се спусна към нея. — И нищо чудно.

С огромно усилие Ева-Лота отвори сините си очи.

— Наистина не е чудно — прошепна тя. — Днес съм изяла само една кифличка.

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Великият детектив Бломквист лежеше, удобно изтегнат под крушата. Да, сега вече той беше Велик детектив, а не само Кале. Дори вестникът, който държеше в ръцете си, го потвърждаваше. „Кале Бломквист, Велик детектив“ пишеше под неговата снимка. Естествено, човек очакваше да види зрял мъж с изсечени черти и пронизващ поглед. Момчето на снимката приличаше съвсем на Кале, но какво да се прави. Поместени бяха също снимките на Андерс и на Ева-Лота, само че малко по-надолу.

— Сигурно сте забелязали, млади момко — обърна се Великият детектив към въображаемия си слушател, — че цялата първа страница е посветена на онзи най-обикновен случай с кражбата на бижутата, който разкрих наскоро, докато нямах друг ангажимент.

Въображаемият слушател, естествено, го беше забелязал и не криеше възхищението си.

— Трябва да сте получили голямо възнаграждение, господин Бломквист — предположи той.

— Да, така е. Доста солидна сума получих, но я разделих с госпожица Лизандър и господин Бенгтсон, които ми оказаха неоценима помощ. В интерес на истината, става дума за десет хиляди крони, които ми даде господин Йостеборг, банкерът.

Въображаемият слушател удивено плесна с ръце.

— Вярно, сумата не е незначителна. — Господин Бломквист подръпна разсеяно няколко стръка трева. — Както знаете, не работя само за пари. Моята единствена цел е да освободя обществото от престъпността. Шерлок Холмс, Еркюл Поаро, Лорд Уимси и вашият покорен слуга — ето четирима специалисти, които няма да позволят злодеите да останат ненаказани.

Въображаемият слушател изтъкна съвсем основателно, че обществото е много задължено на господин Бломквист и на неговите колеги за преданата им дейност в полза на обществото.

— Преди да се разделим, млади човече — продължи детективът и извади лулата от устата си, — искам да ви уверя, че не си заслужава да се вършат престъпления. Честността е най-добрата политика. Дори и Артур Стрьом го сподели веднъж с мен. Искрено се надявам, че там, където е сега, той си дава още по-ясна сметка за това. Така или иначе, очакват го поне няколко години размисъл. А като си мисля за чичо Ейнар, имам предвид Ейнар Линдерберг, чудя се как такъв млад човек е успял да кривне от правия път. Дано наказанието му помогне да стане човек. Защото, както казах преди малко, не си заслужава да се престъпва закона!

— Кале!

Ева-Лота подаде глава през процепа в оградата.

— Кале, какво си се излегал с поглед, забит в небето? Защо не дойдеш тук? С Андерс се каним да идем до центъра.

— Довиждане, младежо — сбогува се Великият детектив. — Госпожица Лизандър ме вика, а, между нас казано, след време възнамерявам да се ожения за нея.

Въображаемият слушател поздрави госпожица Лизандър за избора ѝ.

— Е, тя още не знае това — призна чистосърдечно Великият детектив и подскачайки на един крак, се отправи към процепа в оградата, където го очакваха току-що споменатата госпожица и господин Бенгтсон.

Беше събота вечер и градчето тънеше в тишина и покой. Ева-Лота, Андерс и Кале крачеха бавно по Главната улица. Цветовете на кестените отдавна бяха опаднали, но в градинките пред къщите вече бяха нацъфтели рози, теменуги и камбанки. Децата поеха към работилницата за щавене на кожи. Фредрик с дървения крак беше готов и чакаше полицаия Бьорк. Кале, Ева-Лота и Андерс постояха, за да чуят някоя и друга от неговите случки от живота. След това продължиха към Прерията.

— Я, ей ги там Сикстен, Бенка и Йонте — възкликна внезапно Андерс и очите му засвяткаха възбудено.

Кале и Ева-Лота пристъпиха по-близо до своя водач. Воините на Бялата роза приближиха воините на Червената.

Срещнаха се. Съгласно мирния договор водачът на Бялата роза трябваше да се поклони три пъти и да каже: „Зная, че не съм достоен

да стъпвам по земята, по която и ти стъпваш, господарю!“. Предводителят на Червените рози наблюдаваше противника и чакаше. Ала предводителят на Белите рози само подхвърли презрително:

— Защо не се гръмнете?

Радостна усмивка озари лицето на водача на Червените рози.

— Война, така ли?

— Да! — драматично се удари в гърдите предводителят на Белите рози. — Да, това означава война между Бялата и Червената роза. Хиляди и още много хиляди храбреци ще паднат в боя и нощта на смъртта ще ги погълне.

СУЗАНЕ ЗУНДЕН
В ПАМЕТ НА АСТРИД ЛИНДГРЕН
14.XI.1907 — 28.I.2002

Астрид Линдгрен беше необикновена личност — мъдра, пряма, решителна и с голямо чувство за хумор. Творчеството ѝ също бе невероятно — тя създаде свой собствен свят и го насели с незабравими герои. Още по-трудно е да се обясни творческата ѝ продуктивност, като се има предвид, че двадесет и четири години бе редактор в издателство „Рабен и Съогрен“.

През 1945 г. Астрид Линдгрен спечели първа награда в конкурс на издателството с дръзката си книга — „Пипи Дългото чорапче“, която завинаги щеше да преобрази света на детската литература.

Благодарение на Астрид издателството стана известно в цял свят. И не само заради нейните книги, които имахме честта да публикуваме първи. През 1946 г. ни осени гениално хрумване: „Защо не поканим Астрид да работи при нас? Нали може да пише на машина!“. Астрид Линдгрен често се шегуваше за това свое назначение: „Ето още едно доказателство, колко полезно е да знаеш да пишеш на машина! Мисля, че благодарение на това ми умение, през есента на 1946 г. ме назначиха да отговарям за детските книги в «Рабен и Съогрен». Не знаех абсолютно нищо за книгоиздаването. Е, имаше нещо, което наистина знаех! Разпознавах добрата детска книга, веднага щом я видех. Или по-точно — щом я прочетях. Оттук трябваше да започна. Да търся хубави детски книги. Можете ли да си представите по-приятна работа?“.

Астрид остана в издателството до 1970 година. Наистина забележително постоянство! Макар самата тя скромно да казваше: „Аз просто седях там и четях ръкописи. Най-много да напишех писмо до някой бъдещ автор или да отговорех на нечий въпрос. Често ме питаха: «Как трябва да изглежда хубавата книга?». Всеки път отговарях: «Просто да бъде хубава!», защото наистина не знам друга рецепта“.

Астрид Линдгрен остана близо до издателството и след като се пенсионира. Често се отбиваше на кафе. Освен това, домът ѝ бе съвсем наблизо, а там винаги бяхме добре дошли. Астрид много обичаше да пее, прекарвали сме незабравими часове в пеене. А по-късно, когато не виждаше добре, за да чете, бе истинско удоволствие да се съберем и да почетем на глас.

Чувствам се странно да говоря за Астрид в минало време, защото тя е тук, при нас, с книгите си. Да, нейните истории вълнуват и вас, и мен, и заради това всички сме ѝ безкрайно задължени. Само си представете колко бедни щяхме да бъдем, ако не бяхме се сприятелили с Пипи Дългото чорапче, с Карлсон от покрива, с Емил от Лънеберя, с Кале Бломквист и останалите ѝ герои. Книгите продължават да живеят. Носим ги в себе си. Благодарим ти, Астрид!

Сузане Зунден, директор на издателство „Рабен и Съогрен“

Издание:

Автор: Астрид Линдгрен

Заглавие: Кале Детектива

Преводач: Теодора Давидова

Година на превод: 1998

Език, от който е преведено: шведски

Издател: ИК „Пан“

Град на издателя: София

Година на издаване: 2011

Тип: роман

Националност: шведска

Редактор: Теодора Станкова

Художник: Магдалена Добрева

ISBN: 954-657-325-6

Адрес в Библиоман: <https://biblioman.chitanka.info/books/6261>

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.